

การแปลบทเพลงคัดสรรเพื่อการฝึกทหารเรือจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ

เรือตรีหญิงแพรวพรรณ พวงเกษม

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการแปล ศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติ
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2559
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

T-E Translation of Selected Royal Thai Navy's Military Cadences

Sub Lieutenant Phraewphan Puangkasem, WRTN

A Special Research Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Translation
Chalermprakiet Center of Translation and Interpretation
Faculty of Arts
Chulalongkorn University
Academic Year 2016

Copyright of Chulalongkorn University

บทคัดย่อสารนิพนธ์

แพรวพรรณ พวงเกษม : การแปลบทเพลงคัดสรรเพื่อการฝึกทหารเรือจากภาษาไทย เป็นภาษาอังกฤษ (T-E Translation of Selected Royal Thai Navy's Military Cadences)
 อาจารย์ที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์ ดร. โสรัจจ์ หงศ์ลดารมภ์
 รองศาสตราจารย์ จารุณี หงส์จากรู

สารนิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทฤษฎีและแนวทางการแปลตัวบทที่เป็นเพลง สัญลักษณ์องค์กร ในที่นี้คือบทเพลงคัดสรรประเภทเพลงมาร์ชของกองทัพเรือไทย คือเพลง*ดอกประดู่* เพลง*เดินหน้า* และเพลง*ราชนาวี* เพื่อการขับร้องในการฝึกทหารในหลักสูตรเสริมสมรรถนะกำลังพล และเพื่อการขับร้องได้ในโอกาสต่างๆ เป็นภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์ตัวบท ได้แก่ทฤษฎี Skopostheorie ของ Reiß/Vermeer และการศึกษาเรื่อง “จิ้งหะ” ใน *ทฤษฎีดนตรี* ของ ณัชชา พันธุ์เจริญ และ “จิ้งหะ” ใน *Singable translations of songs* ของ Peter Low และใช้แนวทางการแปลแบบ Interpretive Approach ของ Jean Delisle ในการตีความและแปลตัวบท นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ศึกษาหลักภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้อง เรื่อง “ความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษาไทยและภาษาอังกฤษ” ของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ เรื่อง “พยางค์” ของ Beverley Collins และ Inger M. Mees และ “พยางค์” ใน *สัทศาสตร์: ระบบเสียงในภาษาอังกฤษและภาษาไทย* ของเทียนมณี บุญจุน ผู้วิจัยยังได้ศึกษาเรื่องการประพันธ์คำร้องใน *The Craft of Lyric Writing* ของ Shelia Davis เพื่อใช้เป็นแนวทางในการคัดเลือกคำศัพท์และโครงสร้างประโยคที่เหมาะสมกับจิ้งหะและทำนองดนตรี

จากการวิจัย พบว่า การแปลตัวบทประเภทเนื้อเพลงสำหรับขับร้องจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษนั้น มีปัญหาการแปลที่สำคัญคือเรื่องของจิ้งหะดนตรีและพยางค์ในภาษาอังกฤษ ตัวบทประเภทนี้มีเงื่อนไขทางทำนองเดิมและจิ้งหะเดิมเป็นตัวกำหนดการคัดสรรคำศัพท์และโครงสร้างประโยค จิ้งหะดนตรีที่มีการเน้นหนักเบา เป็นตัวกำหนดคำศัพท์ที่ต้องมีการเน้นเสียงตรงกับจิ้งหะเน้นในเพลง และค่าของตัวโน้ต เป็นตัวกำหนดพยางค์สั้นยาว หรือพยางค์ปิด พยางค์เปิด ของคำแปล และผู้วิจัยต้องตัดสินใจที่จะคงตำแหน่งคำแปลในตำแหน่งเดียวกับต้นฉบับ หรือตัดสินใจที่จะปรับเปลี่ยนรูปประโยคและแปลแบบตีความ เพื่อให้ได้คำที่ตรงตามเงื่อนไขการร้องเน้นพยางค์ และความยาวของพยางค์

ศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติ
 สาขาวิชาการแปลภาษาอังกฤษ-ไทย
 ปีการศึกษา 2559

Abstract

PHRAEWPHAN PUANGKASEM : T-E Translation of Selected Royal Thai Navy's
Military Cadences

ADVISORS : PROFESSOR SORAJ HONGLADAROM
ASSOCIATE PROFESSOR CHARUNEE HONGCHARU

This special research's objective is to study the translation theories and translation approach of symbolic songs for organizations. In this case, the 3 selected march songs are *DOK-PRA-DOO (SYMBOL OF THE ROYAL THAI NAVY)*, *DERN-NA (GO FORWARD)*, and *RAJCHANAVY*, which are used as military cadences for many of the training courses in the Royal Thai Navy and can be sung on various occasions.

The theoretical framework used to analyze the three source texts are Reiß and Vermeer's *Skopostheorie*, Rhythms arranged by Natcha Pancharoen, Rhythms from Peter Low's *Singable Translations of Song*. The translation approach used in this research to prepare the translation and to translate the source texts is Jean Delisle's *Interpretive Approach*. The related English Grammar features used in the translation process are taken from "The deferences in the sentence structures of Thai and English" by Amara Prasitrattasin, the "Syllable" by Beverley Collins and Inger M. Mees, and "Syllable" in *Phonetics: The Sound Systems in Thai and English* by Tianmanee Boonjun. The related Music features used in the final translation revising process is Shelia Davis's *The Craft of Lyric Writing*.

The study shows that the major translation problem of the lyric source text, from Thai to English, is the rhythm and English syllables. The main constrains are the original melody and rhythm which determine the choices of words and sentence structures. The stressed rhythms determine certain syllabic stress. The musical note values accompanied the original lyric determine the length of syllables and whether the selected words are closed or open syllables. Judging from the purposes of the translation, the singability, and the constrains, translators must choose between keeping the original sentence structures of the original lyric, or alter and use the interpretative approach and rearrange the word positions in order to meet with the syllabic stress and the syllabic length constrains.

Center of Translation and Interpretation
English-Thai Translation
Academic Year 2016

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ท่ามกลางความท้าทายหลายประการ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ศ.ดร. โสรัจจ์ หงศ์ลดารมภ์ และ รศ.จารุณี หงส์จาร์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตลอดช่วงเวลาการทำสารนิพนธ์ คุณสิริกุล นรินทร์ ผู้ร้องเพลงภาษาอังกฤษ คุณเกรียงไกร นรินทร์ ผู้มิคซ์เสียง และขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.สาวิตา ดิถียนต์ ผู้อ่านสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาตรวจสอบให้คำแนะนำในการปรับปรุงให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ดียิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณอาจารย์และเจ้าหน้าที่ทุกท่านในหลักสูตรการแปล คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำหรับความรู้ต่างๆ ที่ทำให้ผู้วิจัยได้นำมาประกอบสร้างขึ้นเป็นสารนิพนธ์นี้

ขอขอบพระคุณกองทัพเรือ อันได้แก่ผู้พระราชนิพนธ์เพลง*ดอกประดู่*และเพลง*เดินหน้า* รวมไปถึงผู้ประพันธ์เพลง*ราชนาวิ* อันเป็นแรงบันดาลใจแก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณข้าราชการแผนกวิชาสามัญ กองการศึกษา โรงเรียนชุมพลทหารเรือ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ ผู้ให้กำลังใจและสนับสนุนการเรียนของผู้วิจัย ขอขอบพระคุณแผนกดุริยางค์ กองกิจการพิเศษ ฐานทัพเรือสัตหีบ ที่กรุณาให้คำแนะนำเบื้องต้นและให้ตัวบทต้นฉบับแก่ผู้วิจัย และบรรดานักเรียนจำทหารเรือ ที่ได้้นำเพลงภาษาอังกฤษนี้ไปขับร้องระหว่างวิ่งออกกำลังกายและฝึกทหาร

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคุณพ่ออภิวลัย และคุณแม่दारารัตน์ พวงเกษม รวมไปถึง ร.ต.หญิงทวิกานต์ ปานอินทร์ ร.ต.หญิงกรพรรณ ตันติเวชกุล และแมวเทย์เลอร์ ผู้สนับสนุนและให้กำลังใจอยู่ในทุกช่วงบริบทของการศึกษาระดับปริญญาโทและการทำวิจัยนี้

ผู้วิจัยหวังว่าสารนิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นแรงบันดาลใจแก่ผู้ที่พยายามค้นหาขอบฟ้าใหม่ของศาสตร์การแปล เช่นเดียวกับที่บทเพลงแปลทั้งสามเพลงนี้จะพาลูกประดู่ไปสู่ขอบฟ้าอันเป็นสากลเหนือขอบน้ำความกว้างหนึ่งพันห้าร้อยไมล์ทะเลนั้น

แพรวพรรณ พวงเกษม
phraew68plus@gmail.com

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก.
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข.
กิตติกรรมประกาศ	ค.
สารบัญ	
บทที่ 1 บทนำ	
1.1. หลักการและเหตุผล	1
1.1.1. คุณค่าของบทเพลงคัดสรร	2
1.1.2. ผู้ประพันธ์บทเพลงคัดสรร	3
1.1.3. ประเด็นปัญหาในการวิจัย	3
1.2. วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าวิจัย	5
1.3. สมมุติฐานในการวิจัย	6
1.4. ขอบเขตการวิจัย	6
1.5. ระเบียบวิธีวิจัย	7
1.6. ขั้นตอนการวิจัย	7
1.7. ประโยชน์	8
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	
2.1. ทฤษฎีการแปล	9
2.1.1 ทฤษฎี Skopostheorie ของ Reiß/Vermeer	
2.1.1.1. รายงานผลการศึกษาทฤษฎี Skopostheorie	9
2.1.1.2. แนวทางการนำ Skopostheorie ไปใช้ในการวิจัย	11
2.1.2 แนวทางการแปลแบบ Interpretive Approach ของ Jean Delisle	12
2.1.2.1. รายงานผลการศึกษาแนวทางการแปล Interpretive Approach ของ Jean Delisle	12
2.1.2.2. แนวทางการนำ Interpretive Approach ของ Jean Delisle ไปใช้ในการวิจัย	13
2.2. หลักภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้อง	14
2.2.1 การศึกษาบทความ “ความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษาไทย กับภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการแปล” ของ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์	14

2.2.1.1. รายงานผลการศึกษาคหความนี้	14
2.2.1.2. แนวทางการนำผลการศึกษาคหความนี้ไปใช้ในงานวิจัย	15
2.2.2 การศึกษาเรื่องพยางค์ในภาษาอังกฤษ	15
2.2.2.1. รายงานผลการศึกษาเรื่องพยางค์ในภาษาอังกฤษ	14
2.2.2.2. แนวทางการนำผลการศึกษาเรื่องพยางค์ในภาษาอังกฤษไปใช้ในงานวิจัย	21
2.3. ความรู้พื้นฐานทางดนตรีที่เกี่ยวข้องกับการแปล	21
2.3.1 การศึกษาเรื่องจังหวะใน <i>ทฤษฎีดนตรี</i> ของ ณัชชา พันธุ์เจริญ	21
2.3.1.1. รายงานผลการศึกษาคหทฤษฎี	21
2.3.1.2. แนวทางการนำทฤษฎีไปใช้ในการวิจัย	26
2.3.2 การศึกษาเรื่องจังหวะ ใน <i>Singable translations of songs</i> ของ Peter Low	26
2.3.2.1. รายงานผลการศึกษาในหัวข้อนี้	26
2.3.2.2. แนวทางการนำผลการศึกษาในหัวข้อนี้ไปใช้ในการวิจัย	28
2.3.3. หลักการประพันธ์คำร้องใน <i>The Craft of Lyric Writing</i> ของ Shelia Davis	29
2.3.3.1 รายงานผลการศึกษาคหหลักการประพันธ์คำร้อง	28
2.3.3.2 แนวทางการนำหลักการประพันธ์คำร้องไปใช้ในการแปลตัวบท	30
บทที่ 3 การวิเคราะห์ตัวบท ปัญหาการแปล และการวางแผนการแปล	
3.1 เพลง <i>ดอกประดู่</i>	32
3.1.1 การวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับ	32
3.1.2 การวิเคราะห์ประเด็นการแปล	38
3.1.3 การวางแผนการแปล	44
1. การวางแผนการแปลตัวบทโดยรวม	44
2. การวางแผนการแปลเฉพาะ	44
3.2 เพลง <i>เดินหน้า</i>	46
3.2.1 การวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับ	46
3.2.2 การวิเคราะห์ประเด็นการแปล	52
3.2.3 การวางแผนการแปล	58
1. การวางแผนการแปลตัวบทโดยรวม	58
2. การวางแผนการแปลเฉพาะ	58

3.3 เพลงราชนาวี	60
3.3.1 การวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับ	60
3.3.2 การวิเคราะห์ประเด็นการแปล	65
3.3.3 การวางแผนการแปล	70
1. การวางแผนการแปลตัวบทโดยรวม	70
2. การวางแผนการแปลเฉพาะ	71
บทที่ 4 ตัวบทต้นฉบับ บทแปล และคำอธิบายการแปล	
เพลงดอกประดู่	74
เพลงเดินหน้า	82
เพลงราชนาวี	93
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
5.1 การสรุปผลการวิจัย	100
5.2 ข้อเสนอแนะ	102
บรรณานุกรม	103
ภาคผนวก	
ก. เนื้อเพลงภาษาไทยและอังกฤษ	107
ข. เอกสารทางดนตรีต้นฉบับของเพลง <i>ดอกประดู่ เดินหน้า และราชนาวี</i>	110
ค. เอกสารทางดนตรีเทียบต้นฉบับและฉบับแปลของเพลง <i>ดอกประดู่ เดินหน้า และ ราชนาวี</i>	114
ง. แผ่นบันทึกเสียงเพลง <i>ดอกประดู่ เดินหน้า และ ราชนาวี</i> ภาษาอังกฤษ ขับร้องโดย คุณสิริกุล นรินทร์ มิกซ์เสียงโดย คุณเกรียงไกร นรินทร์	118

บทที่ 1 บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

หลักสูตรเสริมสมรรถนะของกำลังพลทหารทุกเหล่าทัพ จะอาศัยการเดินและการวิ่งเข้าจังหวะ เพลงร้องประกอบเพื่อให้เดินหรือวิ่งได้ทนนานและพร้อมเพรียง เพลงที่ร้องระหว่างเดินหรือวิ่งในช่วง การฝึก หรือ Military Cadence เป็นตัวกำหนดจังหวะฝีเท้า ก้าวเท้าซ้ายหรือขวา จังหวะการหายใจ และความเร็วในการเคลื่อนที่

หลักสูตรการฝึกและหลักสูตรเสริมสมรรถนะของกำลังพลกองทัพเรือซึ่งจัดโดยหน่วยต่างๆ เช่น โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนชุมพลทหารเรือ หน่วยนาวิกโยธิน มีการเดินวิ่งเข้าจังหวะร้องเพลงเช่นเดียวกับเหล่าทัพอื่น นิยมใช้เพลงในพระราชินิพนธ์ของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาภากรเกียรติวงศ์ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ พระบิดาของกองทัพเรือไทย และเพลงอื่นที่เกี่ยวกับความเป็นชาวเรือ

จากเว็บไซต์ของกองทัพเรือ ผู้วิจัยพบว่าบทเพลงของทหารเรือที่เป็นที่แพร่หลายมีถึง 35 เพลง ผู้วิจัยได้คัดเลือกบทเพลงจำนวน 3 เพลง คือเพลง*ดอกประดู่* เพลง*เดินหน้า* และเพลง*ราชนาวิ* ซึ่งใช้ได้กับทุกหน่วยงานและทุกหลักสูตรโดยไม่แยกพรรค เหล่า สามารถขับร้องได้ทั้งในการฝึกทหาร ประกอบการเดินวิ่ง และสำหรับขับร้องในโอกาสต่างๆได้และเพื่อให้มีปริมาณข้อมูลเหมาะสมกับการเขียนสารนิพนธ์

ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของการแปลเนื้อเพลงทั้ง 3 เพลง หากแปลเพลงสำหรับร้องเวลาวิ่ง ฝึกฝนเป็นภาษาอังกฤษได้ ยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการขับร้องในโอกาสต่างๆของกองทัพเรือ และสำหรับผู้ที่สนใจ และได้แนวทางการแปลเพลงที่มีลักษณะเป็นเพลงมาร์ชของหน่วยงานจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษได้อีกด้วย

จากการค้นคว้าในหัวข้อการแปลเพลงระหว่างภาษาอังกฤษและภาษาไทยสำหรับการขับร้อง พบว่าได้มีผู้ทำวิจัยการแปลตัวบทประเภทเพลงขับร้องไว้แล้ว คือสารนิพนธ์ของทัศนีย์ กิรติรัตน์วัฒนา (2555) เรื่อง *แนวทางการแปลบทเพลงเพื่อการขับร้องประกอบภาพยนตร์เรื่อง Tangled และ Brave* ซึ่งได้ให้ข้อสังเกตคือ การแปลบทเพลงเพื่อขับร้องจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยจำเป็นต้องคำนึงถึงวรรณยุกต์

แต่ผู้วิจัยพบว่าการแปลตัวบทประเภทขับร้องจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษนั้น มีปัญหาที่ต่างออกไป ภาษาอังกฤษไม่มีวรรณยุกต์ จึงไม่มีปัญหาของคำแปลที่ต้องสัมพันธ์กับทำนอง แต่ปัญหาที่แท้จริง เป็นเรื่องความสัมพันธ์ของจำนวนพยางค์คำแปล การเน้นเสียง ที่เกี่ยวข้องกับความถี่และ จังหวะ

องค์ประกอบของดนตรีที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือจังหวะ โดยเฉพาะกับเพลงมาร์ชที่ใช้เพื่อนับ จังหวะก้าวเท้า เป็นแบบหนึ่งห้องมีสองจังหวะหรือหนึ่งห้องมีสี่จังหวะ คำร้องที่เป็นคำเน้นจึงควรจะ ลงตามจังหวะเน้นได้ หรือลงได้โดยไม่ลึกลับกับการนับจังหวะ ปัญหาในการแปลประเด็นใหม่จึงเกิดขึ้น คือการแปลและสรรคำในภาษาอังกฤษให้ลงได้ตามจังหวะและตามคำตัวโน้ต

ณัชชา พันธุ์เจริญ ได้อธิบายไว้ในเรื่องของการวิเคราะห์จังหวะหรือ Beat นั้นจะมีการเน้น จังหวะที่หนักที่สุดหนึ่งห้อง และในหนึ่งห้องจะมีทั้งจังหวะหนักและจังหวะเบา (ณัชชา, 2551 :29) จากจุดนี้ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่า การเลือกสรรคำแปลก็ควรใช้คำที่มี stress หรือการเน้นหนัก ให้เข้ากันกับ

จุดที่เป็นจุดเน้นในห้องด้วย

ในเรื่องของคำตัวโน้ต ณิชชา พันธุ์เจริญ ยังได้อธิบายว่ารูปร่างต่างๆ ของตัวโน้ตแสดงถึงค่าหรือความยาวของมัน เช่นเดียวกับตัวหยุด ซึ่งแสดงถึงการเจ็บบเสียงมีความสั้นยาวเท่าใด ทำให้บทเพลงมีเสียงที่สั้นและยาวต่างกันก่อให้เกิดเป็นทำนองและจังหวะ ขึ้นได้ (ณิชชา, 2558, 27-28) จากจุดนี้ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่า หากไม่มีข้อจำกัดในการแปลแล้ว การเลือกสรรคำแปลก็ควรใช้คำสั้นยาวที่เหมาะสมกับค่าของตัวโน้ต เหมือนที่เนื้อเพลงในต้นฉบับทำได้ด้วยเช่นกัน

ตามที่ ปีเตอร์ โลว์ (Low, 2003) ได้กล่าวไว้ใน *Singable translations of song* นั้น ปัญหาหนึ่งที่สำคัญคือจำนวนของพยางค์ บางครั้งผู้แปลเพลงจะให้ความสำคัญต่อการแปลในขนาดที่เนื้อร้องหนึ่งท่อนที่มีแปดพยางค์ในต้นฉบับ จะต้องถ่ายทอดและแปลออกมาให้ได้แปดพยางค์เท่ากับต้นฉบับ แต่ก็อาจมีการปรับแก้โน้ตให้เป็นสองตัวได้เพื่อให้ตรงกับจำนวนพยางค์ที่อาจเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ในจุดที่เหมาะสมและต้องกระทำอย่างมีหลักเกณฑ์ คำในภาษาไทยอาจแปลเป็นภาษาอังกฤษแล้วมีจำนวนพยางค์ไม่เท่ากัน เช่น คำว่า “ทะเล” มีสองพยางค์ แปลได้เป็น “sea” ซึ่งมีหนึ่งพยางค์ ดังนั้น ปัญหาในการแปลตัวบทประเภทบทเพลงจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษนั้น จึงมีปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคำและจังหวะ เป็นปัญหาสำคัญที่นักศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างยิ่ง

สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยเห็นว่าทฤษฎีดนตรีเรื่องจังหวะของ ณิชชา พันธุ์เจริญ และเรื่องจังหวะใน *Singable translations of song* ของ ปีเตอร์ โลว์ (Low, 2003) จะใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการแปลเนื้อเพลงจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะเรื่องเงื่อนไขของจำนวนพยางค์ซึ่งต้องสอดคล้องกับจังหวะ อันเป็นประเด็นหลักที่น่าค้นคว้าวิจัยต่อไปและจะเป็นประโยชน์ต่อผู้แปลเพลงซึ่งมีลักษณะเดียวกันนี้ได้พอสมควร

1.1.1 คุณค่าของบทเพลงคัดสรร

ผู้วิจัยให้ความสำคัญต่อการคัดเลือกบทเพลง โดยเฉพาะบทเพลงที่สามารถนำไปใช้ได้ทุกหน่วยงาน และทุกพรรค เหล่าของกองทัพเรือ เป็นเพลงมาร์ช (March) ซึ่งมีจังหวะกลองที่สามารถกำหนดการเดินเท้า ใช้ในการสวนสนาม หรือเดินวิ่งเข้าจังหวะได้ บทเพลงที่คัดสรรมีจำนวน 3 เพลง ได้แก่

1.1.1.1 เพลงดอกประดู่

เป็นเพลงสัญลักษณ์ของทหารเรือไทย ทำนองดัดแปลงมาจากเพลงประเภท Nursery Rhyme ของสก๊อตแลนด์ชื่อว่า *Comin' Thro' The Rye* จังหวะเพลงมาร์ช สันนิษฐานว่าพลเรือเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ทรงแต่งขึ้นเพื่อให้นักเรียนนายเรือได้จดจำการรบที่ฝ่ายไทยแพ่งกองทัพเรือฝรั่งเศสเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม ร.ศ.112 (พ.ศ.2436) ทรง “ต้องการให้นักเรียนนายเรือและทหารเรือได้ฝึกร้องเพื่อการออกกำลังกายและเพื่อความรักสามัคคี ปลุกใจทหารให้มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และคิดสู้กับอริราชศัตรูของชาติโดยไม่ย่อท้อ พระองค์ทรงนิพนธ์เพลงปลุกใจให้นักเรียนนายเรือและทหารเรือร้องเมื่อเข้าแถวสวนมนต์ไหว้พระตอนค่ำและเวลาเดินทางไกล” (ต่อพงษ์, 2549) เนื้อเพลงมีการผสมผสานภาษาจามและศัพท์เฉพาะของทหารเรือลงไปด้วยเช่นคำว่า “หะเบส” และ “Gaff”

1.1.1.2 เพลงเดินหน้า

เพลงสร้างความฮึกเหิมแก่ทหารเรือ ทำนองปรับจากเพลงไทยเดิมคุณลุงคุณป้า ๒ ชั้น จังหวะเพลงมาร์ช เป็นเพลงที่สันนิษฐานว่าแต่งขึ้นเมื่อพลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์เข้ารับราชการทหารเรือใน ร.ศ.119 และทรงเห็นว่า “วิกฤตการณ์ที่เรือรบฝรั่งเศสตีฝ่าเข้ามาในแม่น้ำเจ้าพระยาเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม ร.ศ.112 (พ.ศ.2436) และจังหวัดจันทบุรีถูกยึดครองนั้น เป็นบทเรียนที่ควรแก่การจดจำไว้จนถึงลูกหลาน พระองค์ทรงมานะปรับปรุงกองทัพเรือให้เป็นทหารเรือแบบใหม่ และทรงปลุกใจทหารให้มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และคิดสู้กับอริราชศัตรูของชาติไม่ให้คิดย่อท้อ” (ต่อพงษ์, 2549) จึงต้องการให้นักเรียนนายเรือและทหารร้องเพลงนี้เวลาเข้าแถวสวดมนต์ตอนค่ำ

เพลงเดินหน้า เป็นการนำเพลงสองเพลงมาประสานเป็นหนึ่งเพลงคือเพลง *อยู่มาทั้งที่ มันก็ดี อยู่แต่เมื่อเป็น และ เกิดมาทั้งที่ มันก็มีอยู่แต่ทุกซกัย* และให้ชื่อว่าเพลงเดินหน้า (อัจฉรา, 2557) เนื้อเพลงมีการผสมคำภาษาอังกฤษทับศัพท์ลงไปด้วย คือท่อนสร้อย: *ทั้งเซาร์ทั้งเวสต์ทั้งนอร์ธทั้งอีสต์*

1.1.1.3 เพลงราชนาวิ

เป็นเพลงจังหวะเพลงมาร์ช ใช้ในโอกาสสำคัญต่างๆของกองทัพเรือทั้งงานสโมสร งานสวนสนาม หลักสูตรการฝึกทหารเรือต่างๆ และถือเป็น Military Cadence พื้นฐานที่ใช้ได้กับทุกหน่วยไม่ว่าเรือรบหรือเรือพาณิชย์ เนื้อหาปลุกใจให้รักชาติ

1.1.2 ผู้ประพันธ์

1.1.2.1 ผู้ประพันธ์เพลง*ดอกประดู่*และเพลง*เดินหน้า* คือพลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ทรงประสูติเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2423 ทรงไปศึกษาเล่าเรียนวิชาการต่างๆโดยเฉพาะวิชาทหารเรือตั้งแต่ทรงพระเยาว์ เมื่อสำเร็จการศึกษา จึงกลับมาตั้งโรงเรียนฝึกสอนนายทหารเรือ (โรงเรียนนายเรือ) และทรงปรับปรุงพัฒนากองทัพเรือไทยให้ทันสมัยขึ้น เป็นพระบิดากองทัพเรือไทย ทรงสนพระทัยทั้งการแพทย์ จิตรกรรม กีฬาเชิงต่อสู้ และดนตรี ทรงพระนิพนธ์คำร้องเพลงทหารเรือด้วยถ้อยคำที่จดจำง่าย ถ่ายทอดคติ ความคิด โลกทัศน์ของทหารเรือไทยให้รักชาติกล้าหาญ (แนวเพลงปลุกใจ) ทรงดัดแปลงจากเพลงสากลหรือเพลงไทยเดิมที่ทำให้ทันสมัย

1.1.2.2 ผู้แต่งเพลง*ราชนาวิ* คือนาวาเอกภิญโญ พงษ์สมรวย ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองดุริยางค์ทหารเรือ ฐานทัพเรือกรุงเทพ ระหว่าง พ.ศ.2481 - พ.ศ.2501

1.1.3 ประเด็นปัญหาในการวิจัย

ดังที่ได้กล่าวไปแล้วในเบื้องต้นว่าการแปลตัวบทประเภทเพลงขับร้องจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ มีปัญหาที่สำคัญคือองค์ประกอบเรื่องจังหวะที่ต้องสอดคล้องกับจำนวนพยางค์ โดยเฉพาะในเพลงมาร์ชซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีค่าที่กระชับและนำไปร้องแล้วเดินลงจังหวะการก้าวเท้าละหนึ่งก้าวไปด้วยได้นั้น ในเบื้องต้นผู้วิจัยพบประเด็นปัญหาในการวิจัยที่สำคัญ 3 ประเด็น คือ ประเด็นการมีพยางค์ในตัวบทต้นฉบับเป็นเงื่อนไขกำหนดการคัดสรรคำแปล ประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างพยางค์และจังหวะดนตรี และการตีความคำเฉพาะในตัวบทต้นฉบับ

ในที่นี้จะยกตัวอย่างโน้ตเพลงส่วนสังคีตเลขาเสียงร้อง หรือหรือโน้ตเพลงสำหรับร้อง จากเพลง *ดอกประดู่* ตั้งแต่คำว่า “หะ” ในห้องที่หนึ่ง จนถึง “เรา” ในห้องที่สิบเจ็ด มีทั้งสิ้น 41 พยางค์

1.1.3.1 ประเด็นการมีพยางค์ในตัวบทต้นฉบับเป็นเงื่อนไขกำหนดการคัดสรรคำแปล คำในภาษาไทยมักเป็นคำสั้นๆ เพียงหนึ่งพยางค์ก็อาจได้ใจความแล้ว แต่เมื่อถ่ายทอดความหมายเป็นภาษาอังกฤษแล้ว อาจไม่สามารถเลือกเฟ้นคำที่มีจำนวนพยางค์เท่ากับคำภาษาไทยได้ เช่นคำว่า “ข้าศึก” มี 2 พยางค์ แต่ในภาษาอังกฤษมีคำให้เลือกได้ทั้ง “enemy” (3 พยางค์) “foe” (1 พยางค์) “opponent” (3 พยางค์) ไม่นับรวมตัวเลือกการหลากคำอื่นๆ

1.1.3.2 ประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างพยางค์และจังหวะดนตรี
บทความเรื่อง “โครงสร้างบทเพลง มาร์ช” ในเว็บไซต์ *WUNJUN* (2554) ได้ให้นิยามเพลงมาร์ชประเภท Quick March หรือ Quick Steps ว่าเป็นเพลงที่มีจังหวะการเดินแบบเร็ว สามารถเดินได้ประมาณนาทีละ 116-120 ก้าว ทำนองเพลงคึกคักเร้าใจ และมีจังหวะที่หนักแน่นมั่นคง เมื่อนำมาใช้พิจารณาตัวบทต้นฉบับในงานสารนิพนธ์เล่มนี้ จึงเห็นว่าในหนึ่งห้องจะก้าวเท้าได้ 4 ก้าว (ซ้าย-ขวา-ซ้าย-ขวา) และพยางค์จำเป็นต้องลงให้มีความสม่ำเสมอหนักแน่นเพื่อให้ประสานกับจังหวะเดินเท้า ตามตารางที่แยกจังหวะเดินเท้าและพยางค์ที่ลงได้พอดี (ตัวขีดเส้นใต้คือตัวที่ลงจังหวะเท้า)

ซ้าย		ขวา		ซ้าย		ขวา
						หะ
<u>เบส</u>	ส	<u>มอ</u>		<u>ปล้น</u>		<u>ออก</u>
<u>สั้น</u>		<u>ดอน</u>		<u>ไป</u>		-
<u>ลัด</u>	ไป	<u>เกาะ</u>	สี	<u>ซัง</u>		<u>จน</u> กระ
<u>ทั้ง</u>		<u>กระ</u>	โจอม	<u>ไฟ</u>		- เที้ยว
<u>หา</u>		<u>ข้า</u>		<u>ศึก</u>		<u>มิ</u> ได้
<u>นึก</u>	จะ	<u>กลับ</u>	มา	<u>ใน</u>		- ถึง
<u>ตาย</u>		<u>ตาย</u>		<u>ไป</u>		<u>ตาย</u> ให้
<u>แก่</u>		<u>ชาติ</u>	ของ	<u>เรา</u>		-

จากตารางจะเห็นได้ถึงปัญหาของการนำคำแปลมาลงจังหวะให้ได้เทียบเท่าต้นฉบับภาษาไทย เมื่อแปลเป็นภาษาปลายทางและได้คำมาแล้ว เมื่อนำคำหรือเนื้อร้องมาบรรจุลงในจังหวะและทำนอง จะมีวิธีรวบ ขยาย เพิ่ม หรือตัดพยางค์อย่างไรจึงเข้ากับจังหวะได้พอดี ไม่ล้าถ่วง ไม่ให้เกิดปัญหาความไม่กระชับเวลาร้องเพลงและเดินหรือวิ่งไปด้วย

1.1.3.3 การตีความความหมายของคำในต้นฉบับ

จากเนื้อเพลงท่อนที่ยกมาจะเห็นปัญหาของการตีความและการถ่ายทอดความหมายของคำเป็นภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะบริบททางวัฒนธรรมของทหารเรือไทย เช่น

“หะเบส” เป็นภาษาจาม แปลว่าถอนสมอ

“สั้นดอน” ในที่นี้หมายถึงสั้นดอนปากแม่น้ำเจ้าพระยา

“เกาะสีซัง” เป็นชื่อเกาะในจังหวัดชลบุรี บริเวณอ่าวไทย หากทหารเรือเดินเรือออกจากแม่น้ำเจ้าพระยาแล้วจะพบเกาะนี้เป็นเกาะแรก

การแปลต้นฉบับเนื้อเพลงประเภทนี้ จึงต้องขบคิดและเลือกแนวทางการแปลที่เหมาะสมเพื่อให้ความหมายในต้นฉบับไว้ให้มากที่สุด ทั้งนี้ต้องสามารถถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาอังกฤษที่ถูกต้อง ไวยากรณ์ สละสลวย และเป็นไปตามเงื่อนไขจำนวนพยางค์และจังหวะด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าวิจัย

1.2.1 เพื่อแปลบทเพลงคัดสรรทั้ง 3 เพลง คือเพลง*ดอกประดู่* เพลง*เดินหน้า* และเพลง*ราชนาวี* เป็นภาษาอังกฤษเพื่อการขับร้องในการฝึกทหารในหลักสูตรเสริมสมรรถนะกำลังพลของกองทัพเรือ หรือเพื่อขับร้องในโอกาสต่างๆ

1.2.2 เพื่อศึกษาทฤษฎีการแปล องค์ความรู้เรื่องพยางค์ในภาษาอังกฤษ และทฤษฎีดนตรีที่เกี่ยวข้องกับการแปลเนื้อร้องจากภาษาไทยสู่ภาษาอังกฤษให้ได้พยางค์เทียบเท่าต้นฉบับและสอดคล้องกับจังหวะอันเป็นเงื่อนไขของดนตรี

1.2.3 เพื่อสร้างแนวทางในการแปลเนื้อเพลงจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะเพลงที่มีจังหวะเพลงมาร์ช

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

การแปลเพลงเพื่อการขับร้องจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษต้องอาศัยความหมายและจำนวนพยางค์เทียบเท่าต้นฉบับเป็นหลักในการคัดสรรคำแปล ทั้งนี้ จำนวนพยางค์และจังหวะเป็นรูปแบบที่เป็นปัจจัยช่วยกำหนดกรอบการคัดสรรคำแปลภาษาอังกฤษให้มีจำนวนพยางค์เทียบเท่าต้นฉบับภาษาไทยและสอดคล้องกับลีลาต้นฉบับ

การศึกษาศาสตร์การแปลอันได้แก่ Skopostheorie ของ Reiß/Vermeer (ทฤษฎีการแปลที่ยึดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการแปลเป็นหลัก) ทฤษฎี Interpretive Approach ของ Jean Delisle เพื่อใช้ในการตีความต้นฉบับ การศึกษาบทความ “ความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษาไทยกับภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการแปล” ของ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ การศึกษาเรื่องพยางค์ในภาษาอังกฤษ และการศึกษาศาสตร์ดนตรีเรื่องการประพันธ์คำร้อง ใน *The Craft of Lyric Writing* ของ Shelia Davis และการศึกษาเรื่องจังหวะ ใน *Singable translations of songs* ของ Peter Low และ ใน *ทฤษฎีดนตรี* ของ ณัชชา พันธุ์เจริญ จะช่วยแก้ปัญหาพื้นฐานในการแปลต้นฉบับทั้งสามเพลงคือ เพลง *ดอกประดู่* เพลง *เดินหน้า* และเพลง *ราชนาวิ* และช่วยให้ผู้วิจัยถ่ายทอดความหมายของเพลงจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษที่เหมาะสมสำหรับการขับร้องในการฝึกทหารในหลักสูตรเสริมสมรรถนะกำลังพลของกองทัพเรือ หรือเพื่อขับร้องในโอกาสต่างๆ ได้

1.4 ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้คัดเลือกบทเพลงของกองทัพเรือที่นิยมนำมาใช้ในการฝึกหลักสูตรเสริมสมรรถนะของกำลังพล และขับร้องในโอกาสต่างๆ จำนวน 3 เพลง มีขอบเขตการศึกษาดังต่อไปนี้

1.4.1. เพลง *ดอกประดู่*

เนื้อร้องภาษาไทย พระนิพนธ์เนื้อร้องและทำนองโดย พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ เรียบเรียงโดย น.ต. สราญ เรื่องณรงค์ ร.น. โน้ตดนตรีจากแผนกวิชาการ ดย.ทร. เพลงที่นำมาใช้บรรเลงโดยกองดุริยางค์ทหารเรือ มีความยาว 2:53 นาที

เอกสารทางดนตรี คัดสรรจากโน้ตเพลงส่วนสังคีตเลขาเสียงร้อง แผนกวิชาการ กองดุริยางค์ทหารเรือ ฐานทัพเรือสัตหีบ ความยาวเฉพาะเนื้อร้อง 65 ห้อง

1.4.2. เพลง *เดินหน้า*

เนื้อร้องภาษาไทย พระนิพนธ์เนื้อร้องโดย พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ทำนองเพลงไทยเดิม “*คุณลุงคุณป้า*” ๒ ชั้น เรียบเรียงโดย พ.จ.อ. ทองคำ ปราโมทย์ เพลงที่นำมาใช้บรรเลงโดยกองดุริยางค์ทหารเรือ

มีความยาว 3:58 นาที

เอกสารทางดนตรี คัดสรรจากโน้ตเพลงส่วนสังคีตเลขาเสียงร้อง แผนกวิชาการ กองดุริยางค์ทหารเรือ ฐานทัพเรือสัตหีบ ความยาวเฉพาะเนื้อร้อง 83 ห้อง

1.4.3. เพลงราชนาวี

เนื้อร้องภาษาไทย เนื้อร้องและทำนองโดย น.อ. ภิญโญ พงษ์สมรวย ร.น. เรียบเรียงโดย พ.จ.อ. ทองคำ ปราโมทย์ เพลงที่นำมาใช้บรรเลงโดยกองดุริยางค์ทหารเรือ มีความยาว 2:46 นาที

เอกสารทางดนตรี คัดสรรจากโน้ตเพลงส่วนสังคีตเลขาเสียงร้อง แผนกวิชาการ กองดุริยางค์ทหารเรือ ฐานทัพเรือสัตหีบ ความยาวเฉพาะเนื้อร้อง 101 ห้อง

งานวิจัยฉบับนี้ไม่รวมการแปลชื่อเพลง เนื่องจากต้นฉบับเอกสารทางดนตรีได้มีการถ่ายเสียงชื่อเพลงไว้แล้วว่า *ดอกประดู่ DOK-PRA-DOO (SYMBOL OF THE ROYAL THAI NAVY)* เพลงเดินหน้า *DERN-NA (GO FORWARD)* และเพลงราชนาวี *RAJCHANAVY* และนับความยาวของตัวบทเฉพาะในส่วนที่มีเนื้อร้อง ไม่นับรวมส่วน Intro

1.5 ระเบียบวิธีวิจัย

1.5.1 วิธีการเก็บข้อมูล **เชิงเอกสาร:** ศึกษาทฤษฎีการแปล ทฤษฎีดนตรี แนวทางการแปลเพลง หลักภาษาไทย หลักภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้อง

1.5.2 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล: วิเคราะห์เพลงต้นฉบับเป็นการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

1.5.3 กระบวนการค้นคว้าวิจัย: เป็นแบบนิรนัย (Deductive Research)

1.6 ขั้นตอนการศึกษาวิจัย

1.6.1 อ่านตัวบทต้นฉบับและฟังบทเพลงคัดสรรทั้งสามเพลง

1.6.2 ศึกษาทบทวนทฤษฎีการแปลอันได้แก่ Skopostheorie ของ Reiß/Vermeer ทฤษฎี Interpretive Approach ของ Jean Delisle เพื่อใช้ในการตีความตัวบทต้นฉบับ ศึกษาบทความ "ความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษาไทยกับภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการแปล" ของ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ การศึกษาเรื่องพยางค์ ในภาษาอังกฤษ และการศึกษาทฤษฎีดนตรีเรื่อง การประพันธ์คำร้อง ใน *The Craft of Lyric Writing* ของ Shelia Davis และการศึกษาเรื่องจังหวะใน *Singable translations of songs* ของ Peter Low และ ใน *ทฤษฎีดนตรี* ของ ณิชชา พันธุ์เจริญ

1.6.3 วิเคราะห์ตัวบท คือบทเพลงคัดสรรทั้ง 3 บทเพลง ตามทฤษฎีและแนวทางการแปลที่ได้ศึกษามา

1.6.4 วิเคราะห์ปัญหาการแปลตัวบทในประเด็นหลัก 3 ประเด็นคือ 1. การมีพยางค์ในต้นฉบับเป็นตัวกำหนดคำแปลภาษาอังกฤษ 2. ความสัมพันธ์ระหว่างพยางค์ (Syllable) และจังหวะ (Rhythm) 3. การตีความความหมายของเนื้อเพลงตัวบทต้นฉบับเพื่อให้คำแปลยังคงความหมายเดิมได้อย่างมีศิลปะ

1.6.5 วางแผนการแปลและแก้ปัญหาการแปลในประเด็นต่างๆ

1.6.6 ร่างบทแปลภาษาอังกฤษ

1.6.7 ตรวจสอบแก้งานแปล

1.6.8 สรุปผลการวิจัย

1.7 ประโยชน์

1.7.1 ได้บทแปลภาษาอังกฤษเพลง*ดอกประดู่* เพลง*เดินหน้า* และเพลง*ราชนาวี* เพื่อใช้ขับร้องในการฝึกหลักสูตรเสริมสมรรถนะของกำลังพลกองทัพเรือ หรือขับร้องในโอกาสต่างๆ

1.7.2 ได้ศึกษารวมรวมทฤษฎี หลักการแปล และแนวทางการแก้ปัญหาการแปลตัวบทประเภทเนื้อเพลง จังหวะเพลงมาร์ช จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ

1.7.3 ได้พบแนวทางในการแปลตัวบทประเภทเนื้อเพลง จังหวะเพลงมาร์ช จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อประยุกต์ใช้กับการแปลเพลงของหน่วยงานต่างๆต่อไป

บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม

โครงการแปลเพลงของทหารเรือเพื่อนำไปขับร้อง ได้แบ่งทฤษฎีและแนวทางในการนำไปใช้ที่อ้างอิงในงานวิจัยเป็น 3 หัวข้อใหญ่เพื่อนำไปแก้ปัญหาพื้นฐานการแปลและวางแผนการแปล คือ

- 2.1 ทฤษฎีการแปล
- 2.2 หลักภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้อง
- 2.3 ความรู้พื้นฐานทางดนตรีที่เกี่ยวข้องกับการแปล

2.1 ทฤษฎีการแปล

เนื่องจากตัวบทต้นฉบับเป็นเนื้อเพลงภาษาไทย มีจุดประสงค์ในการนำไปใช้งานชัดเจน และมีข้อบังคับทางจังหวะดนตรีเข้ามาเกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ทฤษฎี Skopostheorie ของ Reiß/Vermeer และแนวทางการแปลแบบ Interpretive Approach ของ Jean Delise นำมาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ด้านความหมายในตัวบทต้นฉบับที่เป็นเนื้อเพลงทั้งสามเพลงได้ตรงกับจุดประสงค์การใช้งานได้ มีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 ทฤษฎี Skopostheorie ของ Reiß/Vermeer

2.1.1.1. รายงานผลการศึกษาทฤษฎี Skopostheorie ของ Reiß/Vermeer

ทฤษฎี Skopostheorie ของ ไรส์ (Katharina Reiß) และ แฟร์เมียร์ (Hans J. Vermeer) คือ “ทฤษฎีการแปลที่ยึดหน้าที่ของการแปลหรือวัตถุประสงค์ของการนำการแปลไปใช้เป็นหลัก โดยคำนึงว่าการแปลเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมไปด้วยในตัว” (Reiß/Vermeer อ้างถึงในวรรณมา แสงอร่ามเรือง, 2552: 11) ผู้แปลต้องรู้วัตถุประสงค์ของการแปล หรือกำหนดหน้าที่ของการแปลขึ้นเอง แล้วจึงปฏิบัติตามขั้นตอนการแปลต่อไปนี้ เพื่อให้การแปลตรงกับวัตถุประสงค์ที่จะนำไปใช้งาน

2.1.1.1.1 ขั้นตอนการแปล

วรรณมา แสงอร่ามเรือง ให้คำอธิบายเกี่ยวกับขั้นตอนในการพิจารณาการแปลของไรส์และแฟร์เมียร์ เป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

- ประเมินว่าใครเป็นผู้รับสารปลายทาง
- ชั่งน้ำหนักความสำคัญของตัวบทต้นฉบับแต่ละส่วน ตัดสินใจว่าจะทำการเปลี่ยนแปลงในขั้นตอนก่อน ระหว่าง หรือหลังการแปลหรือไม่
- ดำเนินการแปลให้บรรลุเป้าหมาย โดยถ่ายทอดต้นฉบับเป็นภาษาปลายทางที่เป็นไปตามความคาดหวังของผู้รับสารนั้น (Reiß/Vermeer อ้างถึงในวรรณมา แสงอร่ามเรือง, 2552: 12)

ทั้งนี้ ไรส์และแฟร์เมียร์ยังเน้นย้ำว่าผู้แปลจำเป็นต้องมีความรู้ภาษาต้นทาง ภาษาปลายทาง และวัฒนธรรมที่แฝงอยู่ในการแปลเป็นอย่างดีด้วย โดยคำนึงถึงองค์ประกอบการแปล คือ

- ตัวบทต้นฉบับ (มีภาษาและเนื้อหาของตัวบทต้นฉบับ)
- สถานการณ์
- งานแปล (มีภาษาและเนื้อหาของงานแปล)

วรรณณา แสงอร่ามเรือง ให้ข้อสังเกตคือ “ผู้แปลต้องคำนึงถึงบริบททางวัฒนธรรมของต้นฉบับและงานแปล โดยต้องคำนึงถึงเวลาและภาษาที่ต่างกันของตัวบทต้นฉบับและงานแปล” (Reiß/Vermeer อ่างในวรรณณา แสงอร่ามเรือง, 2552: 13)

2.1.1.1.2 ปัจจัยสำคัญในการแปล

ไรส์และแพร่เมียร์ได้ระบุถึงปัจจัยสำคัญในการแปลที่พึงต้องตระหนัก ดังนี้

- 1) ผู้แปลต้องตีความตัวบทนั้นก่อนในฐานะของผู้รับสาร ในมุมมองของผู้รับสารต้นทาง
- 2) เมื่อผู้แปลมีหน้าที่กำหนดวัตถุประสงค์ในการแปล เป้าหมาย และหน้าที่ของบทแปลแล้วก็จำเป็นต้องเน้นลักษณะและวิธีการแปลที่เหมาะสมและแตกต่างกันไป ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการแปลนั้น
- 3) ปัจจัยด้านวัฒนธรรมเป็นปัจจัยสำคัญที่ขึ้นอยู่กับหน้าที่ของตัวบท หากหน้าที่เดิมของตัวบทเปลี่ยนไป ปัจจัยด้านวัฒนธรรมก็อาจเปลี่ยนไปด้วย (Reiß/Vermeer อ่างในวรรณณา แสงอร่ามเรือง, 2552: 14)

ทั้งนี้ เจ็อนไซท์ที่ผู้แปลต้องพึงระลึกไว้เสมอคือ

- เจ็อนไซท์ใหม่ทางภาษา
- เจ็อนไซท์ใหม่ทางวัฒนธรรม
- เจ็อนไซท์ใหม่ทางหน้าที่

ไรส์และแพร่เมียร์กล่าวอีกว่า สถานการณ์ของตัวบทต้นฉบับไม่ใช่สถานการณ์เดียวกับตัวบทแปล ดังนั้น การแปลต้องเริ่มจากการทำความเข้าใจตัวบท การวิเคราะห์ตัวบทเพื่อตีความและจึงเรียบเรียงสำนวนแปลนั้นให้เป็นลายลักษณ์อักษร

2.1.1.1.3 ปัจจัยอื่นที่มีอิทธิพลในการสื่อสาร

ไรส์และแพร่เมียร์ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยอื่นที่มีอิทธิพลในการสื่อสาร ผู้แปลต้องคำนึงถึงปัจจัยเหล่านี้ โดยแบ่งเป็นประเด็นได้ดังนี้:

- บริบทสถานการณ์
- อันได้แก่ สถานที่ เวลา และความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร
- บริบททางสังคมและวัฒนธรรม

วรรณณา แสงอร่ามเรือง ได้ให้แนวทางในการแปลตาม skopostheorie ของไรส์และแพร่เมียร์ โดยกล่าวว่า ผู้แปลต้องรู้จักชนิดของตัวบท ประเภทของตัวบท และขอบประจําชนิดของตัวบท และคำนึงถึงสถานภาพของตัวบท ผู้แปลยังต้องรู้ผู้รับสารปลายทาง กลุ่ม วัย แม้กระทั่งตัวผู้แปลเองในฐานะของผู้รับสารต้นทาง

ในขั้นตอนของการถ่ายความ ผู้แปลต้องประเมินว่าจะคงหน้าที่เดิมของตัวบท ต้นฉบับ หรือเปลี่ยนไปตามความต้องการของผู้จ้างแปลหรือผู้สั่งให้แปล หรือจุดประสงค์ในการนำงานแปลไปใช้หรือไม่ นอกจากนี้ การประเมินสถานการณ์รอบด้านอื่นๆ ยังนำมาใช้ในการตัดสินใจ หรือ การแก้ปัญหาการแปลได้ เมื่อพิจารณาว่าองค์ประกอบใดในการแปลนั้นสำคัญกว่าแล้ว ปัจจัยใด เปลี่ยนไป ก็ต้องหาสิ่งที่มาชดเชยได้เหมาะสม และตอบคำถามได้ว่าทำไมจึงตัดสินใจเลือกการแปลเช่นนั้น และท้ายที่สุดแล้ว ผู้แปลต้องคำนึงถึงจุดประสงค์ของผู้แต่ง บริบทสถานการณ์ ชนิดของตัวบท และวัจนลีลาในต้นฉบับด้วย เพื่อสร้างบทแปลที่ตอบโจทย์ต่างๆ ได้อย่างสมบูรณ์ (วรรณฯ แสงอร่าม เรื่อง, 2552: 17-18)

2.1.1.2. แนวทางการนำ Skopostheorie ของ Reiß/Vermeer ไปใช้ในการวิจัย

สำหรับการโครงการแปลบทเพลงคัดสรรเพื่อการฝึกทหารเรือจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษนี้มีตัวบททั้ง 3 เพลงคือเพลง ดอกประดู่ เดินหน้า และราชนาวี ล้วนเป็นตัวบทที่มีหน้าที่และวัตถุประสงค์ชัดเจน คือมีหน้าที่นำไปขับร้องในการฝึกเดินวิงของทหารเรือ และรวมไปถึงการขับร้องเพลงนี้ในโอกาสต่างๆ ผู้วิจัยจะนำทฤษฎี Skopostheorie ไปใช้ในการวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับถึงจุดประสงค์และหน้าที่ของทั้งตัวบทต้นฉบับและฉบับแปล เป็นกรอบการแปลให้ตรงกับนำไปใช้งาน

ผู้วิจัยได้นำแนวทางของ Skopostheorie มาใช้วิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับ และฉบับแปล โดยแบ่งเป็นปัจจัยภายนอกตัวบทคือ ผู้แต่ง จุดประสงค์ของผู้แต่ง หน้าที่ของตัวบท หน้าที่ของการแปล บริบท ชนิด วัจนลีลา ผู้รับสาร และปัจจัยภายในตัวบท คือ เจือปนภาษา ภาษาถิ่น วัฒนธรรม เจือปนภาษาถิ่น และการตัดสินใจคงหรือไม่คงหน้าที่เดิมของตัวบทต้นฉบับและฉบับแปล ตามที่ไรส์และแพร่เมียร์ได้ให้ขั้นตอนในการพิจารณาการแปล 3 ขั้นตอน คือ

- 1) ประเมินว่าใครเป็นผู้รับสารปลายทาง
- 2) ชั่งน้ำหนักความสำคัญของตัวบทต้นฉบับแต่ละส่วน ตัดสินใจว่าจะทำการเปลี่ยนแปลงในขั้นตอนก่อน ระหว่าง หรือหลังการแปลหรือไม่
- 3) ดำเนินการแปลให้บรรลุเป้าหมาย โดยถ่ายทอดต้นฉบับเป็นภาษาปลายทางที่เป็นไปตามความคาดหวังของผู้รับสารนั้น (Reiß/Vermeer อ้างถึงในวรรณฯ แสงอร่ามเรื่อง, 2552: 12)

ผู้วิจัยได้ประมวลเนื้อหาในหัวข้อ Skopostheorie และนำสิ่งที่นักแปลต้องคำนึงถึงในการแปลงานที่วัตถุประสงค์ไปใช้งานอย่างชัดเจนตามขั้นตอนการพิจารณาการแปลคือ

- 1) การประเมินว่าใครเป็นผู้รับสารปลายทาง โดยวิเคราะห์จาก ปัจจัยภายนอกตัวบทที่กล่าวถึงในทฤษฎีนี้ คือ
  - ผู้รับสารและสถานภาพของผู้รับสาร
  - จุดประสงค์ของผู้แต่ง
  - วัตถุประสงค์ของการแปล
  - ประเภทของตัวบท
  - หน้าที่ของการแปล
  - ชนิดของตัวบท
  - ขนบประจําตัวบท

2) การซึ่งนำหนักความสำคัญของตัวบทต้นฉบับแต่ละส่วนและตัดสินใจว่าจะทำการเปลี่ยนแปลงในขั้นตอนก่อน ระหว่าง หรือหลังการแปลหรือไม่ โดยวิเคราะห์จากปัจจัยภายในตัวบทที่กล่าวถึงในทฤษฎี คือ

- ตัวบทต้นฉบับ (มีภาษาและเนื้อหาของตัวบทต้นฉบับ)
- สถานการณ์
- งานแปล (มีภาษาและเนื้อหาของงานแปล)
- เจือใจใหม่ทางภาษา
- เจือใจใหม่ทางวัฒนธรรม
- เจือใจใหม่ทางหน้าที่
- บริบทสถานการณ์
(สถานที่ เวลา และความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร)
- บริบททางสังคมและวัฒนธรรม
- วัจนลีลาในต้นฉบับ

3) การดำเนินการแปลให้บรรลุเป้าหมาย

การแปลให้บรรลุเป้าหมายในการนำไปใช้งานให้ตรงความคาดหวังของผู้รับสาร

2.1.2 แนวทางการแปลแบบ Interpretive Approach ของ Jean Delisle

2.1.2.1. รายงานผลการศึกษานโยบายการแปล Interpretive Approach ของ Jean Delisle

แนวทางการแปลแบบ Interpretive Approach ของ ฌอง เดอลีลล์ (Jean Delisle) คือแนวทางการแปลแบบตีความตัวบทต้นฉบับ มีเป้าหมายในการถ่ายทอดต้นฉบับเป็นภาษาปลายทางที่เทียบเคียงต้นฉบับที่สุด มีกระบวนการแปล 3 ขั้นตอน ประกอบไปด้วย การทำความเข้าใจตัวบทต้นฉบับ (Comprehension) การสร้างคำที่มีกรอบความคิดเดิมหรือมีวาทกรรมเดิมซ้ำใหม่ (Reformulation) และการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบการแปล (Verification) แต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้ (Delisle, 1982: 53-68)

ขั้นที่ 1 การทำความเข้าใจ (Comprehension)

การทำความเข้าใจ เป็นกระบวนการแปลขั้นแรกสุด ผู้แปลต้องเริ่มจากการประเมินและค้นหาว่าผู้เขียนต้องการสื่ออะไร จำเป็นต้องอาศัยการวิเคราะห์แบบตีความ (Interpretive Analysis) เพื่อหาความหมายจากความสัมพันธ์ของคำและเสียงที่เปล่งออกมาในระดับ Semantic และ Referential รวมไปถึงปรากฏการณ์ที่เป็น Non-linguistic ต่างๆ

การทำความเข้าใจแบ่งออกเป็นสองระดับ คือ ระดับความหมายประจำภาษา (Decoding Signs: Signification) อันเป็นการทำความเข้าใจความหมายซึ่งถอดรหัสจากคำ (lexical) และโครงสร้างทางไวยากรณ์ (grammatical) ตามพจนานุกรม และระดับความหมายวาทกรรม (Understanding Meaning: Meaning) อันเป็นการทำความเข้าใจความหมายโดยการตีความบริบทและการใช้ความรู้อื่นนอกเหนือตัวบทเพื่อหาความหมาย เป็นการหากรอบความคิดที่ซ่อนอยู่หลังสัญลักษณ์

ขั้นที่ 2 การสร้างคำที่มีกรอบความคิดหรือวาทกรรมซ้ำใหม่ (Reformulation)
 การสร้างคำที่มากอบความคิดหรือวาทกรรมซ้ำใหม่นั้น เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นในสมองของผู้แปล ซึ่งต้องใช้ความรู้สาขาวิชา ทั้งความรู้ทางภาษา ความรู้เฉพาะทาง และความรู้ทั่วไป เพื่อค้นหาคำในภาษาปลายทางที่เทียบเคียงกับคำในต้นฉบับ โดยอาศัยการให้เหตุผลเทียบเคียง (Analogical Reasoning) เพื่อสร้างร่างคำแปลที่มีความใกล้เคียงกับต้นฉบับมากที่สุด จินตภาพ (Imagination) จะมีส่วนช่วยผู้แปลในการหาคำที่มีความหมายคล้ายเคียงกัน เพื่อนำไปสู่การค้นหาคำในภาษาปลายทางที่มีความใกล้เคียงที่สุด

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบการแปล (Verification)
 การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบการแปล เป็นเสมือนการตีความซ้ำอีกครั้งเพื่อให้แน่ใจว่าแนวทางการเลือกคำแปลนั้นถูกต้องและมีความเทียบเคียงที่สุด โดยเทียบเคียงคำแปลนั้นกับต้นฉบับว่าให้วาทกรรมเดียวกันหรือไม่ มีมโนทัศน์และกรอบความคิดความเข้าใจเดียวกันกับต้นฉบับหรือไม่

2.1.2.2. แนวทางการนำ Interpretive Approach ของ Jean Delisle ไปใช้ในการวิจัย

สำหรับโครงการแปลนี้ ผู้วิจัยจะนำแนวทาง Interpretive Approach ไปใช้ในขั้นตอนการวางแผนการแปลด้วย โดยต้องเริ่มจากการวิเคราะห์ต้นฉบับเพื่อทำความเข้าใจก่อน ซึ่งจะใช้ร่วมกับทฤษฎี Skopostheorie และความรู้เรื่องจังหวะ แล้วจึงถ่ายทอดความหมายของเนื้อเพลงจากไทยเป็นภาษาอังกฤษ ทั้งตรวจสอบการแปลเพื่อให้ได้ความหมายที่ถูกต้องที่สุด เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาการแปลในเรื่องการตีความคำ และเพื่อให้ความหมายหรือ Meaning ผู้วิจัยจะต้องนำความหมายไปปรับเข้ากับรูปแบบของต้นฉบับ หรือ Form ซึ่งอาศัยความรู้ทางดนตรีด้านจังหวะด้วย เพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานของการแปลคือปัญหาของพยางค์และจังหวะ และเพื่อตรวจสอบการแปลทั้งในชั้นของความหมาย และชั้นองค์รวมเมื่อทำเป็นเนื้อเพลงฉบับแปลแล้ว

2.2. หลักภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้อง

ในโครงการแปลนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาบทความเรื่อง “ความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษาไทยกับภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการแปล” ของ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และเรื่องพยางค์ในภาษาอังกฤษของ คอลลินส์ และ มีส์ (Beverly Collins and Inger M. Mees) และ เทียนมณี บุญจุน ซึ่งหลักภาษาอังกฤษเหล่านี้จะเป็นเครื่องมือในการขัดเกลาสำนวนการแปล และความหมายให้ถูกต้องแม่นยำที่สุด และนำไปสู่กระบวนการเชื่อมต่อกับ Form คือเรื่องของจังหวะ และความยาวของตัวโน้ต เพื่อนำความหมายไปบรรจุกลับลงในโน้ตเพลงได้อย่างเหมาะสมและนำไปร้องได้

2.2.1 การศึกษาบทความ “ความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษาไทยกับภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการแปล” ของ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์

2.2.1.1. รายงานผลการศึกษาหัวข้อนี้

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ได้สรุปความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษาไทยกับภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการแปลไว้ดังนี้ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2546: 68-82.)

1) ปัญหาการแปลจากชนิดของคำที่มีในภาษาหนึ่งแต่ไม่มีในอีกภาษาหนึ่ง

ภาษาอังกฤษมีตัวกำหนด (determiner) นาม (noun) กริยา (verb) คุณศัพท์ (adjective) วิเศษณ์ (adverb) บุพบท (preposition) และสันธาน (conjunction) แต่ไม่มีลักษณนาม (classifier) และคำลงท้าย (final participle) ในขณะที่ ภาษาไทยมีชนิดของคำทุกประเภทเหมือนภาษาอังกฤษ ยกเว้นคำคุณศัพท์ และมีชนิดที่ไม่มีในภาษาอังกฤษ ได้แก่ ลักษณนาม และ คำลงท้าย

2) เรื่องชนิดของคำ

สำหรับคำนาม ภาษาไทยไม่มีการบ่งชี้ บุรุษ พจน์ การก นับได้-นับไม่ได้ ชี้เฉพาะ แต่ภาษาอังกฤษมีการบ่งชี้ที่ชัดเจน แต่สำหรับคำกริยา ภาษาไทยไม่มีการบ่งชี้ กาลมาลา วาจก กริยาแท้-ไม่แท้ ในทางตรงกันข้าม ภาษาอังกฤษมีการบ่งชี้ที่ชัดเจน

3) เรื่องหน่วยสร้างหรือรูปประโยค

นามวลีในภาษาอังกฤษมีตัวกำหนดแบบบังคับ แต่ในภาษาไทยตัวกำหนดจะมีหรือไม่มีก็ได้ ด้านการวางส่วนขยายในนามวลี มีความแตกต่างอย่างตรงกันข้ามระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ด้านหน่วยสร้างกรรมวาจกนั้น ภาษาอังกฤษมีรูปแบบชัดเจน แต่ในภาษาไทยมีหลายรูปแบบและไม่จำเป็นที่จะต้องแปลหน่วยสร้างกรรมวาจกจากภาษาอังกฤษเป็นกรรมวาจกภาษาไทยเสมอไป ด้านประโยคเน้นประธานกับประโยคเน้นเรื่อง (subject vs. topic) ประโยคในภาษาอังกฤษต้องมีประธานเสมอ แต่ประโยคในภาษาไทยไม่จำเป็นต้องมีประธาน และประโยคส่วนมากมักขึ้นต้นด้วยเรื่อง ด้านหน่วยสร้างกริยาเรียง มีในภาษาไทยแต่ไม่มีในภาษาอังกฤษ

ข้อสรุปสุดท้ายคือหากผู้แปลตระหนักถึงความสำคัญของความแตกต่างทางโครงสร้างในภาษาไทยและภาษาอังกฤษดังแสดงมาข้างต้น ผู้แปลจะมีปัญหาในการแปลน้อยลง และผลงานที่แปลจะใกล้เคียงกับลักษณะภาษาเป้าหมายที่สุด

2.2.1.2. แนวทางการนำผลการศึกษาคำข้อนี้ใช้ในงานวิจัย

สำหรับโครงการแปลนี้ ผู้วิจัยจะนำความรู้เรื่องความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษาไทยกับภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการแปลมาใช้เพื่อขัดเกลาภาษา จำนวนการแปล และตรวจสอบคำเพื่อให้ได้ความหมายที่ถูกต้อง ไม่ผิดเพี้ยนไปจากต้นฉบับ โดยเฉพาะเรื่องของไวยากรณ์

2.2.2 การศึกษาเรื่องพยางค์ในภาษาอังกฤษ

2.2.2.1. รายงานผลการศึกษารื่องพยางค์ในภาษาอังกฤษ

จากประเด็นการมีพยางค์ในตัวบทต้นฉบับเป็นเงื่อนไขกำหนดการคัดสรรคำแปล ที่ต้องเลือกคำในภาษาอังกฤษที่มีพยางค์พอดี และลงตัวกับกับจังหวะดนตรี การศึกษาเรื่องพยางค์จึงเป็นเครื่องมือช่วยผู้แปลในการเลือกและคัดกรองคำให้เหมาะสมกับเงื่อนไขด้านจังหวะได้ โดยแบ่งเป็นเรื่องพยางค์ สระ พยัญชนะ และลักษณะของพยางค์ในการสื่อสาร มีเนื้อหาสรุปดังนี้

พยางค์

Beverly Collins และ Inger M. Mees (2013: 16) ได้ให้คำจำกัดความของพยางค์คือ เป็นหน่วยที่ใหญ่กว่า หน่วยเสียง (*phoneme*) แต่เล็กกว่า คำ (*word*) หน่วยเสียง เป็นองค์ประกอบพื้นฐานทางสัทศาสตร์ หน่วยที่ใหญ่ขึ้นไปจากหน่วยเสียงเมื่อแบ่งตามขอบเขตแล้ว ก็คือพยางค์ และ คำ

องค์ประกอบของพยางค์

Beverly Collins และ Inger M. Mees (2013: 77-79) อธิบายถึงโครงสร้างของพยางค์ว่ามีองค์ประกอบต่างๆ โดยยกตัวอย่างจากคำว่า *stand* ในคำนี้มี /str/ เป็น syllabic onset หรือตอนเริ่มของพยางค์, และ /ændz/ เป็น rhyme หรือสัมผัส, ซึ่งมี syllabic nucleus หรือแกนกลางพยางค์คือ /æ/ และมี syllable coda หรือตอนจบของพยางค์ คือ /ndz/ สิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับพยางค์คือแกนกลางพยางค์ซึ่งมักจะเป็นสระ หากไม่มีสระ พยัญชนะบางตัวก็อาจทำหน้าที่นี้ได้ สำหรับพยางค์แล้ว syllable onset เป็นองค์ประกอบเพิ่มเติม เช่นเดียวกับกับ syllable coda มีข้อสังเกตว่า แกนกลางพยางค์เมื่อรวมเข้ากับ syllable coda และจะทำให้เกิดคำที่เป็น rhyme หรือสัมผัส เช่นเดียวกับสัมผัสในบทกวี

เมื่อทราบว่าพยางค์ประกอบไปด้วยสระอันเป็นส่วนสำคัญขาดไม่ได้และถูกล้อมรอบด้วยพยัญชนะจึงให้คำจำกัดความของสระได้ว่า เป็นเสียงพูดที่ทำหน้าที่เป็นแกนกลางพยางค์ และพยัญชนะเป็นเสียงพูดที่มักเกิดขึ้นที่ขอบของพยางค์

ตัวอย่างของ สระ (vowel, V) และ พยัญชนะ (consonant, C) ในพยางค์ของภาษาอังกฤษ มีดังนี้

awe	/ɔ:/	V
saw	/sɔ:/	C V
ought	/ɔ:t/	V C
sawn	/sɔ:n/	C V C

lawn	/lɔ:nz/	C V CC
draw	/drɔ:/	CC V
drawn	/drɔ:n/	CC V C
straw	/strɔ:/	CCC V
strands	/strændz/	CCC V CCC
glimpsed	/glimpst/	CC V CCCC

จุดนี้เองจะเห็นได้ว่า พยางค์ในภาษาอังกฤษสามารถสร้างขึ้นได้จากพยัญชนะถึงสามตัว ในส่วนหน้า และได้ถึงสี่ตัวในส่วนหลัง สามารถนำมาเรียงได้เช่นนี้คือ (C0-3) V (C0-4) โดยมีจุดสังเกตว่าพยางค์ที่ลงท้ายด้วยพยัญชนะหนึ่งตัวหรือมากกว่านั้น จะเป็น พยางค์ปิดหรือ closed syllable ส่วนพยางค์ที่ลงท้ายด้วยสระจะเป็นพยางค์เปิด หรือ open syllable พยัญชนะที่อยู่รวมกันเป็นกระจุกใกล้ขอบพยางค์ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังสระ เรียกว่า consonant cluster หรือ กระจุกพยางค์

ในภาษาทุกภาษา จะมีพยางค์เปิดที่ทำให้มีเสียงยาว ประเภท CV อยู่แทบทั้งสิ้น ภาษายุโรปส่วนใหญ่จะมีพยางค์เปิดและปิด เว้นแต่ในบางภาษา จะมีข้อจำกัดที่ไม่ให้มีการใช้พยัญชนะบางตัวในส่วนท้ายพยางค์ (Collins และ Mees, 2013: 77-79)

พยัญชนะที่เป็นพยางค์ (syllabic consonants)

โดยทั่วไปแล้ว ทุกพยางค์จะมีสระอยู่ใน nucleus หรือแกนของพยางค์ และพยัญชนะหนึ่งตัวหรือมากกว่านั้นอยู่ข้างสระไปจนจบขอบของพยางค์ เช่นถ้าเรานำพยางค์จาก cats มาเป็นตัวอย่าง ก็จะทำให้เห็นว่า สระที่ทำหน้าที่เป็น nucleus คือ /æ/ และมีพยัญชนะอยู่ที่ขอบของพยางค์ คือ /k/ และ /ts/ อย่างไรก็ตาม พยัญชนะบางตัวก็สามารถทำหน้าที่เป็น nucleus ของพยางค์หนึ่งได้ในภาษาอังกฤษนั้น /n m l ŋ/ ทำหน้าที่เป็น nucleus ได้ เช่นในคำว่า bitten /'bitn/ , rhythm /'rɪðm/, subtle /'sʌtl/ ในกรณีนี้องค์ประกอบของพยางค์ไม่ได้สร้างขึ้นด้วยสระ แต่สร้างขึ้นด้วยพยัญชนะ /m n ŋ l/ ที่ในกรณีนี้จะยาวและสังเกตเห็นได้ชัดเจน พยัญชนะเช่นนี้เรียกว่า syllabic consonant หรือ พยัญชนะที่เป็นพยางค์และจะใช้เครื่องหมาย [.] แสดง โดยไว้ตัวอักษรที่เกี่ยวข้อง ในหลายครั้งที่การออกเสียงทางเลือกโดยใช้ /ə/ ก็ทำได้เช่นกัน ดังเช่น rhythm จาก /'rɪðm/ เป็น /'rɪðəm/ ภาษาอังกฤษประเภทอื่น เช่นภาษาอังกฤษแบบอเมริกันทั่วไป สก็อตติช และภาษาอังกฤษสำเนียงฝั่งตะวันตกของอเมริกา ก็พบว่า เสียง /r/ เป็นพยางค์ได้เช่นกัน เช่นในคำว่า hiker อ่านว่า /'haɪkər/ (Collins และ Mees, 2013: 16)

สระ

สระในภาษาอังกฤษแบ่งออกได้เป็นสามกลุ่มดังนี้

Checked steady-state vowel หรือสระเสียงสั้น แสดงโดยใช้ตัวอักษรเดี่ยว คือ /ɪ e æ ʊ ʌ / และ /ə /

Free steady-state vowel หรือสระเสียงสั้นที่เต็มสัญลักษณ์ [:] เข้าไป จึงกลายเป็นสระเสียงยาว คือ /i: e: a: ɔ: u: ɜ:/

Free diphthongs: สระประสม หรือสระที่ถ้าส่วนประกอบอื่นมีความยาวเท่ากันแล้ว สระนี้จะเป็นสระเสียงยาว มีการเคลื่อนไหวของปากหรือริมฝีปากด้วย และใช้ตัวอักษรสองตัวคู่กัน คือ /eɪ oʊ/ /eɪ aɪ ɔɪ / /əʊ aʊ/

เป็นที่สังเกตว่าสระทุกตัวจะทำให้สั้นลงได้หากมี pre-fortist clipping หรือเป็นเสียงที่มาก่อนพยัญชนะแบบ voiceless ที่อยู่ในพยางค์เดียวกัน (Collins และ Mees, 2013: 15)

ลักษณะของพยางค์เมื่อใช้ในการสื่อสาร

เวลาพูดประโยคในภาษาอังกฤษ เราจะมีการเน้นเสียงในพยางค์บางตัว ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการให้ความหมายแก่คำ และทำให้ประโยคการพูดเป็นธรรมชาติ เทียนมณี บุญจุน ได้อธิบายไว้ในหนังสือเรื่องสัทศาสตร์: ระบบเสียงในภาษาอังกฤษและภาษาไทย (2548: 138) มีรายละเอียดเรื่องการเน้นเสียงในภาษาอังกฤษดังนี้

เทียนมณีกล่าวว่า นอกจากหน่วยเสียงสระและพยัญชนะแล้ว ภาษาอังกฤษยังมีหน่วยเสียงอื่นที่ใช้แสดงความหมายของคำพูด เพราะในภาษาอังกฤษผู้พูดไม่ได้ลงน้ำหนักเท่ากันทุกเสียง การออกเสียงในภาษาอังกฤษจำเป็นต้องมี การเน้นหนักเบา (stress) ต่างกันทุกครั้ง มีระดับเสียง (pitch) สูงต่ำไม่เท่ากัน และมีลักษณะการลงเสียงในช่วงเว้นวรรคตอน (juncture) ไม่เหมือนกัน สิ่งเหล่านี้จะทำให้คำพูดมีความหมายแตกต่างกัน เราจึงถือว่า เสียงเน้นหนักเบา ระดับเสียง และลักษณะการลงเสียงในช่วงเว้นวรรคตอน เป็นหน่วยเสียงประเภทหนึ่งด้วย เรียกว่า supra-segmental phoneme

Segmental Phoneme ได้แก่ หน่วยเสียงพยัญชนะและสระ ที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดที่เรียกว่า segmental phoneme ก็เพราะแต่ละหน่วยเสียงสามารถแยกออกเป็นส่วนๆ ได้อย่างอิสระ สามารถจะหยิบยกออกมาศึกษาได้เฉพาะตัวของมันเอง เช่นคำว่า sit ประกอบด้วย 3 หน่วยเสียงคือ หน่วยเสียงพยัญชนะ /s/ หน่วยเสียงสระ /i/ และหน่วยเสียงพยัญชนะ /t/

Supra-segmental Phoneme ได้แก่ เสียงเน้นหนักเบา ระดับเสียง และลักษณะการลงเสียงในช่วงเว้นวรรคตอนทั้ง 3 อย่างไม่สามารถปรากฏตามลำพังได้ ต้องผูกพันอยู่กับหน่วยเสียงอื่น คือจะต้องมี segmental phoneme เป็นพื้นฐานอยู่ก่อน แล้วจึงจะใช้ stress, pitch และ juncture อยู่เหนือคำเหล่านั้นได้ ภาษาไทย จะมีเสียงวรรณยุกต์เป็นหน่วยเสียงประเภทนี้เพราะต้องอยู่ควบคู่ไปกับเสียงสระและเสียงพยัญชนะ

ลักษณะของเสียงเน้นในภาษาอังกฤษมีลักษณะดังนี้

- 1) พยางค์ที่เน้นจะออกเสียงดังกว่าพยางค์อื่น (loudness)
- 2) พยางค์ที่เน้นจะใช้ช่วงเวลาในการออกเสียงยาวกว่าพยางค์อื่น (length)
- 3) พยางค์ที่เน้นจะใช้ระดับเสียงสูงกว่าพยางค์อื่น (pitch)
- 4) พยางค์ที่เน้นจะใช้เสียงสระเต็มรูป (quality)

การออกเสียงคำในภาษาอังกฤษ จะต้องมีการลงเสียงเน้นให้ถูกต้อง ถ้าเป็นคำพยางค์เดียวจะเน้นทุกครั้ง ถ้าเป็นคำหลายพยางค์ก็ต้องเน้นที่พยางค์ใดพยางค์หนึ่ง และจะเน้นผิดที่ไม่ได้ เพราะจะทำให้ไม่เข้าใจความหมาย หรือทำให้ความหมายผิดไป เสียงเน้นจึงเป็นหน่วยเสียง ให้ความสำคัญหรือชนิดของคำเปลี่ยนไปได้

เสียงเน้นในภาษาอังกฤษมี 4 แบบ ดังนี้

- 1) เสียงเน้นหนักที่สุด (primary stress) คือเสียงเน้นที่มากกว่าพยางค์อื่นๆ ในคำนั้น
- 2) เสียงเน้นอันดับสอง (secondary stress) คือเสียงเน้นที่รองลงมา
- 3) เสียงเน้นอันดับสาม (tertiary stress) คือเสียงเน้นที่รองลงมาอีก
- 4) เสียงเบาหรือเสียงไม่เน้นเลย (weak stress) คือเสียงที่เบาที่สุดกว่าทุกพยางค์

การเน้นเสียงคำในพยางค์ของภาษาอังกฤษ

1. คำพยางค์เดียว ปกติใช้เสียงเน้นหนักทุกครั้ง
2. คำสองพยางค์ มีข้อสังเกตดังนี้
  - 1) คำกริยาที่ลงท้ายด้วยสระเสียงยาวหรือสระประสม หรือลงท้ายด้วยเสียงพยัญชนะมากกว่า 1 เสียง จะลงเสียงเน้นพยางค์ที่สอง เช่น apply' arriv'e
  - 2) คำกริยาที่ลงท้ายด้วยสระเสียงสั้น หรือลงท้ายด้วยเสียงพยัญชนะเสียงเดียว หรือไม่มีเสียงพยัญชนะปิดท้าย จะลงเสียงเน้นที่พยางค์แรก เช่น e'nter o'pen
  - 3) คำ 2 พยางค์ที่ลงท้ายด้วยเสียง /əʊ/ จะลงเสียงเน้นหนักที่พยางค์แรก เช่น follow bórrɔw
  - 4) คำ 2 พยางค์ส่วนใหญ่ นอกเหนือไปจากนี้ จะลงเสียงเน้นหนักที่พยางค์แรก เช่น bɔdý nátiɔn táblə
3. คำตั้งแต่สองพยางค์ขึ้นไป มีข้อสังเกตดังนี้
  - 1) คำประสมที่เป็นคำนาม (compound noun) จะลงเสียงเน้นที่พยางค์แรก
  - 2) คำประสมที่เป็นคำกริยา จะลงเสียงเน้นหนักที่พยางค์หลัง
  - 3) คำประสม two-word verbs ประกอบด้วยกริยา ตามด้วยคำวิเศษณ์ หรือบุพบท จะลงเสียงเน้นหนักที่คำหลัง
  - 4) คำประสม reflexive pronoun ซึ่งลงท้ายด้วย -self จะลงเสียงเน้นหนักที่พยางค์หลัง
  - 5) การนับเลขที่ลงท้ายด้วย -teen โดยปกติจะลงเสียงเน้นหนักที่พยางค์หลัง แต่ -ty ละลงเสียงเน้นหนักที่พยางค์หน้า
  - 6) คำสองพยางค์ที่เป็นได้ทั้งคำนามและกริยา จะลงเสียงหนักเบาแตกต่างกัน คำนามจะเน้นหนักที่พยางค์แรก และคำกริยาจะเน้นหนักที่พยางค์หลัง
  - 7) คำที่มีอุปสรรคหรือปัจจัยประสมที่ช่วยเสริมความหมาย จะเน้นหนักที่รากศัพท์ แต่ คำที่มีอุปสรรคหรือปัจจัยประสมที่ทำให้มีความหมายตรงกันข้ามอาจจะเน้นเท่ากับรากศัพท์ได้
  - 8) คำที่ลงท้ายด้วยปัจจัยต่อไปนี้ เสียงหนักเน้นจะอยู่พยางค์หน้าปัจจัยนั้นๆ -ion, -ity, -itude, -ify, -itive, -ian, -ual, -eous, -ic, -ious, -ial
  - 9) คำกริยาตั้งแต่ 3 พยางค์ขึ้นไป ที่ลงท้ายด้วยปัจจัยต่อไปนี้ เสียงเน้นหนักจะอยู่ที่พยางค์ที่สามนับจากพยางค์ท้ายคำ เช่น -ize, -ate, -fy, -ic

Strong Form และ Weak form ในการพูดภาษาอังกฤษ

ลักษณะพิเศษที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการพูดภาษาอังกฤษ คือการออกเสียงแบบ strong form หรือ weak form การออกเสียงคำแต่ละคำเต็มเสียงอย่างปกติในพยางค์ที่เน้น (stressed syllable) เรียกว่าการออกเสียงแบบ strong form ส่วนการออกเสียงคำแบบไม่เต็มรูปหรือไม่เต็มเสียงในพยางค์ที่ไม่เน้น (unstressed syllable) เรียกว่าการออกเสียงแบบ weak form เช่นแทนที่จะออกเสียงยาวก็ออกเป็นเสียงสั้นหรือไม่ออกเสียง ดังเช่น “a” มีรูป strong form เป็น /eɪ/ และมีรูป weak form เป็น /ə/

คำที่เสียงไม่เน้นได้แก่คำประเภท function words ได้แก่ auxiliary verb, pronoun, preposition, conjunction, article. (เทียนมณี บุญจุน, 2548: 158)

จังหวะ (Rhythm)

เทียนมณี (2548: 169-172) อธิบายเรื่องจังหวะของการพูดไว้ กล่าวคือ เป็นลักษณะของเสียงที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอในแต่ละช่วงตอนของคำพูด เช่นเดียวกับจังหวะดนตรี จังหวะการเดิน จังหวะการวิ่ง ภาษาทุกภาษามีจังหวะ และแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ จังหวะที่เกิดจากพยางค์เป็นตัวกำหนด และจังหวะที่เกิดจากการเน้นเสียงเป็นตัวกำหนด

ภาษาที่เกิดจากพยางค์เป็นตัวกำหนดนั้น หมายถึง ทุกๆ พยางค์ในประโยคออกเสียงชัดเจน และทุกพยางค์จะใช้เวลาในการออกเสียงเท่ากันหมด เหมือนการเดินย่ำเท้าของทหาร ตัวอย่างเช่น ประโยคในภาษาไทย

แม่ซักผ้า
พอร์ดน้ำต้นไม้

ส่วนภาษาที่เกิดจากการเน้นเสียงเป็นตัวกำหนด จะใช้เวลาในการออกเสียงแต่ละพยางค์ไม่เท่ากัน ในแต่ละช่วงตอนของคำพูด จะมีเสียงสั้นบ้าง ยาวบ้าง แล้วแต่กฎเกณฑ์ของภาษา

จังหวะในภาษาอังกฤษเกิดจากการเน้นเสียงเป็นตัวกำหนด ในแต่ละช่วงตอนของคำพูด อาจประกอบด้วย unstressed syllable อยู่ข้างหน้า stressed syllable หรือขึ้นต้นด้วย stressed syllable ตามด้วย unstressed syllable ก็ได้ แต่ช่วงเวลาในแต่ละวรรคตอนจะเท่ากันและการลงน้ำหนักเสียงจะสม่ำเสมอ การแบ่งคำพูดออกเป็นวรรคตอน หรือเป็นช่วงๆ เรียกว่า chunk หรือ tone unit ในหนึ่งช่วง หรือหนึ่ง tone unit จะประกอบด้วย (pre-head) + (head) + tonic syllable + (tail) หรือใช้คำย่อว่า (PH) + (H) + TS + (T)

ส่วนที่อยู่ในวงเล็บคือ PH, H, และ T ไม่จำเป็นต้องมีทุกครั้ง แต่ทุกครั้งจะต้องมี tonic syllable คือพยางค์ที่เน้นหนักที่สุดในแต่ละ unit

การแบ่งวรรคตอนออกเป็นช่วงๆ นั้น ขึ้นอยู่กับผู้พูด ว่าควรแบ่งเป็นช่วงสั้นหรือช่วงยาว เพื่อผ่อนคลายใจ แต่ว่าแต่ละช่วง หรือแต่ละ tone unit จะต้องมีการเน้นหนักที่สุดอยู่ 1 พยางค์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

|| and then nearer to the **front** || on the **left**
there's a bit of **forest** || coming down to the
waterside || and then a bit of a **bay** ||

ตัวอย่างต่อไปนี้เป็นข้อความที่ประกอบด้วย 1 tone unit และจะใช้ตัวอักษรหนาในคำที่ลงเสียงหนักที่สุดแห่งเดียวเท่านั้น

<i>I'd love to</i>	<i>He asked us to.</i>
<i>I had to.</i>	<i>He's paid for it.</i>
<i>I've finished.</i>	<i>She couldn't.</i>
<i>It's broken.</i>	<i>He's used to it.</i>
<i>They're coming.</i>	<i>He polished it. (etc.)</i>

เทียนมณี ให้ข้อสังเกตว่า ไม่ว่าประโยคจะสั้นหรือยาว แต่ถ้าออกเสียงเป็น 1 tone unit ก็จะมีระยะเวลาออกเสียงเท่ากัน เช่น

He's a student.
He's a good student.

ทั้งสองประโยคนี้ออกเสียงเป็นช่วงตอนเดียว ไม่แบ่งวรรค (คือออกเสียงเป็นหนึ่ง tone unit) แม้ว่าประโยคที่สองจะเพิ่มคำว่า good เข้าไปอีกหนึ่งคำ ก็ไม่ทำให้เสียงจังหวะ ถ้าวัดเคาะจังหวะดู เสียงหนักยังคงไปตกอยู่ที่คำ student

เทียนมณีให้ตัวอย่างของข้อความที่ประกอบด้วย 1 tone unit “แต่มีคำที่ลงเสียงหนัก 2 แห่งเกือบเท่าๆ กัน โดยเพียงแต่คำสุดท้ายในประโยค จะเป็นคำที่ลงเสียงหนักที่สุด ได้แก่ (H) + TS เวลาเคาะจังหวะเสียงหนักจะไปตกอยู่ที่ H และ TS” (เทียนมณี บุญจุน 2548: 171)

Pút it ón.	Whát's thát?
Táke it óff.	Whére's my bág?
Tr'y agáin.	Whát have you dóne?
Opén the dóor.	Whát are you dóing?
I wánted to knów.	He hád to gó.

เทียนมณียกตัวอย่างข้อความที่อาจออกเสียงเป็น 1 tone unit (คือวรรคตอนเดียว) หรือ 2 tone unit ก็ได้ ซึ่ง “แล้วแต่ผู้พูดจะแบ่งวรรคตอนหรือไม่ แต่อาจจะมีคำที่ลงเสียงหนักเกือบเท่าๆ กัน 2 หรือ 3 แห่ง ยกเว้นคำสุดท้ายจะลงเสียงหนักที่สุดในประโยค เวลาเคาะจังหวะเสียงหนักจะไปตกอยู่ที่คำเหล่านั้น” (เทียนมณี บุญจุน 2548: 171)

Tell him to close the **door**. (1 tone unit)
Tell the servant / to close the **door**. (1 tone unit)
Tell the servant / to close all the **doors**. (อาจแบ่งเป็น 1 หรือ 2 tone unit)
Téll the other servant / to clóse all the doors / before he goes to **béd**.
(อาจแบ่งเป็น 3 tone unit)

2.2.2. แนวทางการนำผลการศึกษารื่องพยางค์ในภาษาอังกฤษไปใช้ในงานวิจัย

จากการศึกษาเรื่องพยางค์ในภาษาอังกฤษ ผู้แปลจะนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา การแปลในประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างพยางค์และจังหวะดนตรี โดยใช้ประเด็น Closed Syllable, Open syllable, ความยาวของพยางค์ ความยาวของพยางค์ ความยาวของสระ และหลักในการ เน้นเสียงในพยางค์ และจังหวะของพยางค์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ควบคู่กับค่าของตัวโน้ต เพื่อพิจารณาว่า ควรเลือกคำหรือพยางค์ใด ให้เหมาะสมกับค่าของตัวโน้ต และการเน้นในจังหวะเน้น รวมไปถึงปัญหา การมีพยางค์ในต้นฉบับเป็นตัวกำหนดค่าแปลภาษาอังกฤษ เพื่อนำไปใช้พิจารณาเลือกสรรคำที่เหมาะสมกับเงื่อนไขของจังหวะและค่าของตัวโน้ต

2.3. ความรู้พื้นฐานทางดนตรีที่เกี่ยวข้องกับการแปล

ในโครงการแปลนี้ ความรู้พื้นฐานทางดนตรีเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้สำหรับการแปลเนื้อเพลง ซึ่งมี เป้าหมายเฉพาะ คือการนำไปขับร้อง และมีลักษณะเฉพาะ คือมีเรื่องของจังหวะและค่าของตัวโน้ตที่ อยู่ควบคู่กันกับเนื้อเพลงที่เป็นตัวบทต้นฉบับ ผู้วิจัยเลือกใช้การศึกษาเรื่องจังหวะใน *ทฤษฎีดนตรี* ของ ณิชชา พันธุ์เจริญ เรื่องจังหวะในบทความชื่อ *Singable translations of songs* ของ Peter Low และหลักการประพันธ์คำร้องใน *The Craft of Lyric Writing* ของ Shelia Davis เป็นเครื่องมือใน การเลือกสรรพยางค์ของคำที่จะเข้ากับจังหวะ รวมไปถึงทำนอง เมื่อถึงขั้นตอนการบรรจุกลับเข้าที่เดิม รายละเอียดของทฤษฎีมีดังนี้:

2.3.1 การศึกษาเรื่องจังหวะใน *ทฤษฎีดนตรี* ของ ณิชชา พันธุ์เจริญ

2.3.1.1. รายงานผลการศึกษาทฤษฎี

ณิชชา พันธุ์เจริญ (2558: 27-79) ได้อธิบายเรื่องจังหวะ หรือ Rhythm ว่า ลักษณะจังหวะ (Rhythm) เป็นตัวกำหนดความสั้นและความยาวของเสียงโน้ตแต่ละตัว ลักษณะ จังหวะจะปรากฏพร้อมกับตัวโน้ตซึ่งผู้เล่นต้องอ่านทั้งระดับเสียงและตัวโน้ต และอ่านลักษณะจังหวะ ของตัวโน้ตไปพร้อมๆ กัน สัญลักษณ์ที่แสดงจังหวะ คือ ตัวโน้ตและตัวหยุด ตัวโน้ตแทนสัญลักษณ์ เสียง ส่วนตัวหยุดเป็นสัญลักษณ์แทนความเงียบ ทั้งตัวโน้ตและตัวหยุดมีความสำคัญเท่ากัน เนื่องจาก ดนตรีประกอบด้วยเสียงและความเงียบผสมผสานกันหรือสลับกันไป ความแม่นยำในการสร้างเสียง และความเงียบในการบรรเลงให้ถูกต้องตามโน้ตจึงสำคัญยิ่ง

ค่าตัวโน้ต

โน้ตมีชื่อเรียกที่สื่อความหมายได้ดังนี้ (ณิชชา พันธุ์เจริญ, 2558: 30-31)

1) โน้ตตัวกลมดับเบิล (Double whole note หรือ Breve,) คำว่า Breve

อ่านแบบอังกฤษว่า บริฟ และอ่านแบบอิตาลีว่า เบรเว แปลว่า สั้นหรือไม่เน้น ในบทหรือกรองจะ หมายถึง พยางค์ที่ออกเสียงไม่เน้นหรือเสียงเบา ในการบันทึกโน้ตดนตรีสมัยก่อน เบรเวเคยเป็นโน้ต สั้น ส่วนโน้ตยาวเรียกว่า (Longa) ซึ่งมาจากคำว่า Long

2) โน้ตตัวกลม (Whole note หรือ Semibreve,) คำว่า Semi แปลว่า ครึ่ง

หนึ่งโน้ตตัวกลมมีค่าเป็นครึ่งหนึ่งของโน้ตตัวกลมดับเบิล

3) โน้ตตัวขาว (Half note หรือ Minim, ♩) ในการบันทึกโน้ตในช่วงต้นของคริสต์ศตวรรษที่ 14 โน้ตมินิมเป็นโน้ตที่มีความยาวนานที่สุดหรือสั้นที่สุดในบรรดาโน้ตที่มีลักษณะต่างๆ กันถึง 5 แบบ จึงได้ชื่อว่า Minim ซึ่งมาจาก Minimum แปลว่า เล็กที่สุด หรือน้อยที่สุด

4) โน้ตตัวดำ (Quarter note หรือ Crochet, ♪) คำว่า Crochet อ่านแบบอังกฤษว่า ครอทเช็ท และอ่านแบบฝรั่งเศสว่า โครเซ บางครั้งเรียกเซมิมินิม (Semiminim) เพราะมีค่าเป็นครึ่งหนึ่งของตัวมินิม พบเป็นครั้งแรกในคริสต์ศตวรรษที่ 14 มีลักษณะเป็นโน้ตตัวขาว มีตะขอคล้ายเข็บต์ในปัจจุบันแต่สั้นกว่า ลักษณะของโน้ตที่มีตะขอเช่นนี้เปรียบได้กับไม้ถักโครเซ (Crochet)

5) โน้ตเข็บต์หนึ่งชั้น (Eight note หรือ Quaver, ♫) คำว่า ควอเวอร์ แปลว่า การสั้น เช่น เสียงสั้นอันเกิดจากความประหม่า ในที่นี้หมายถึงการเคลื่อนไหวไปมาอย่างรวดเร็ว จึงใช้คำว่า Quaver กับโน้ตเข็บต์ เพราะโน้ตเข็บต์เป็นโน้ตที่เคลื่อนไหวเร็ว คำว่าเข็บต์ในภาษาไทย น่าจะแผลงมาจากคำว่า ขอบเข็บ (ตะขอของเข็บต์ตกปลา) เพราะเข็บต์มีลักษณะคล้ายตะขอของเข็บต์ตกปลา

6) โน้ตเข็บต์สองชั้น (Sixteenth note หรือ Semiquaver, ♬) คำว่า Semi แปลว่า ครึ่งหนึ่ง โน้ตเข็บต์สองชั้นมีค่าเป็นครึ่งหนึ่งของโน้ตเข็บต์หนึ่งชั้น

7) โน้ตเข็บต์สามชั้น (Thirty-second note หรือ Demisemiquaver, ♪♩) คำว่า Demi แปลว่า ครึ่งหนึ่ง เช่นเดียวกับคำว่า Semi ในที่นี้หมายความว่าโน้ตเข็บต์สามชั้นมีค่าเป็นครึ่งหนึ่งของโน้ตเข็บต์สองชั้น

ในแต่ละลำดับชั้น ค่าตัวโน้ตจะเป็นสองเท่าของชั้นต่อไป กล่าวคือ โน้ตตัวกลม 1 ตัว มีค่าเท่ากับโน้ตตัวขาว 2 ตัว โน้ตตัวขาว 1 ตัวมีค่าเท่ากับโน้ตตัวดำ 2 ตัว โน้ตตัวดำ 1 ตัวมีค่าเท่ากับโน้ตเข็บต์หนึ่งชั้น 2 ตัว โน้ตเข็บต์สองชั้น 1 ตัว มีค่าเท่ากับโน้ตเข็บต์สามชั้น 1 ตัว เป็นเช่นนี้เรื่อยไป (ณัชชา พันธุ์เจริญ, 2558: 30)

การยัดค่าตัวโน้ต

การยัดค่าตัวโน้ตหรือค่าตัวหยุดให้ยาวขึ้น สามารถกระทำได้ 3 วิธี ได้แก่ (ณัชชา พันธุ์เจริญ, 2558: 35-38)

การประจุด ค่าตัวโน้ตหรือค่าตัวหยุดสามารถทำให้ยาวขึ้นได้โดยการประจุดทางขวาของตัวโน้ตหรือตัวหยุด การประจุดทำให้ตัวโน้ตมีค่ามากขึ้นเป็นครึ่งหนึ่งของค่าตัวโน้ต เช่น โน้ตตัวกลม เมื่อประจุด จะมีค่าเท่ากับโน้ตตัวกลมบวกโน้ตตัวขาว จุดนั้นมีค่าเท่ากับโน้ตตัวขาวซึ่งมีค่าเป็นครึ่งหนึ่งของโน้ตตัวกลม ส่วนโน้ตเข็บต์หนึ่งชั้นประจุดจะมีค่าเท่ากับโน้ตเข็บต์หนึ่งชั้นบวกโน้ตเข็บต์สองชั้น ในการสาธิตอาจใช้เครื่องหมายโยงเสียงแทนเครื่องหมายบวก

ตัวอย่าง

$$\circ \cdot = \circ + \text{♪} \qquad \text{♪} \cdot = \text{♪} + \text{♪}$$

การใช้เครื่องหมายโยงเสียง (Tie) เครื่องหมายโยงเสียงเป็นเส้นโค้งที่ลากเชื่อมระหว่างตัวโน้ต 2 ตัวที่มีระดับเสียงเดียวกัน โน้ตที่ถูกโยงจะเล่นครั้งเดียว คือ เล่นเฉพาะโน้ตตัวแรก

เท่านั้น และจะถูกลากเสียงไปจนสิ้นสุดค่าของตัวโน้ตตัวสุดท้ายที่เครื่องหมายโยงเสียงลากไปถึง เครื่องหมายโยงเสียงมักใช้ในกรณีที่โน้ตตัวเดียวกันมีเสียงยาวข้ามห้องเพลงหรือข้ามหน่วยจังหวะซึ่งไม่สามารถแสดงค่าตัวโน้ตด้วยโน้ตเพียงตัวเดียวได้ ในกรณีที่โน้ตตัวแรกเป็น $F_{\#}$ โน้ตที่ถูกลากเสียงตัวต่อๆ ไป แม้ว่าจะอยู่คนละห้องก็ตามจะเป็น $F_{\#}$ ไปด้วย การใช้เครื่องหมายโยงเสียงกับโน้ตหลายตัวต้องโยงเสียงโน้ตทีละคู่ต่อเนื่องตามลำดับ และโน้ตที่โยงเสียงได้นั้นต้องมีระดับเสียงเดียวกันในช่วงคู่แปดเดียวกันเสมอ

ตัวอย่าง เครื่องหมายโยงเสียง

การใช้สัญลักษณ์เฟอร์มาตา (Fermata หรือ Pause) สัญลักษณ์เฟอร์มาตามี

ลักษณะเป็นเส้นโค้งครึ่งวงกลมมีจุด อยู่เหนือตัวโน้ตหรือตัวหยุด ในกรณีที่โน้ตมีก้านโน้ตชี้ขึ้น สัญลักษณ์เฟอร์มาตาอาจอยู่เหนือหรือใต้ตัวโน้ตก็ได้ เฟอร์มาตาทำให้ตัวโน้ตหรือตัวหยุดมีค่ายาวกว่าค่าที่แท้จริงของตัวโน้ตหรือตัวหยุด แต่ค่าที่ยาวขึ้นจะมากน้อยเท่าใดไม่ได้กำหนดแน่นอน ขึ้นอยู่กับนักดนตรีจะเห็นสมควร สัญลักษณ์เฟอร์มาตามักพบบนโน้ตตัวสุดท้ายของเพลงหรือของท่อนเพลง บางครั้งอาจพบเฟอร์มาตาอยู่บนตัวหยุดตัวสุดท้ายของเพลง นั้นหมายความว่า ความเงียบของตัวหยุดนั้นมีค่าความยาวเป็นส่วนหนึ่งของเพลงด้วย นักดนตรีเมื่อเล่นโน้ตตัวสุดท้ายแล้ว จึงควรตระหนักถึงตัวหยุดที่ตามมา ไม่ว่าจะมียุเฟอร์มาตาหรือไม่ก็ตามเพื่อให้เพลงสิ้นสุดครบถ้วนความอย่างสมบูรณ์ (ณัชชา พันธุ์เจริญ, 2558: 35)

ตัวอย่าง สัญลักษณ์เฟอร์มาตา

เครื่องหมายประจำจังหวะ

ณัชชา พันธุ์เจริญ อธิบายว่าตัวโน้ตและตัวหยุดสามารถเปรียบเทียบค่ากันได้ แต่ไม่สามารถบอกค่าจังหวะที่แน่นอนได้ จนกว่าจะมีการกำหนดเครื่องหมายประจำจังหวะ (Time Signature หรือ Meter signature) ซึ่งมี 2 ลักษณะ ได้แก่ (ณัชชา พันธุ์เจริญ, 2558: 39-40)

1) เครื่องหมายประจำจังหวะที่มีลักษณะเป็นตัวเลข ประกอบด้วย 2 ส่วน คือเลขตัวบนและเลขตัวล่าง ซึ่งวางซ้อนกันอยู่บนบรรทัดห้าเส้น โดยไม่มีเส้นขีดคั่นกลางซึ่งต่างจากเศษส่วน อย่างไรก็ตาม ในการบันทึกเครื่องหมายประจำจังหวะในคำบรรยายที่เป็นตัวหนังสือ มักใช้ / คั่นระหว่างตัวเลข เพื่อความสะดวกในการพิมพ์ เช่น 2/4 แต่ก็ยังอ่านว่า จังหวะสองสี่ เหมือนเดิม โดยไม่ต้องอ่านเครื่องหมายขีดคั่น

- เลขตัวบน แสดงจำนวนจังหวะใน 1 ห้อง (Bar หรือ Measure) ลักษณะโดยทั่วไปของดนตรีจะต้องแบ่งเป็นห้องๆ ในแต่ละเพลงจะมีความยาวกี่ห้องก็ได้ เพลงสากลและเพลงของชาติต่างๆ มักมีจำนวนจังหวะเท่ากันทุกห้อง ถ้าเลขตัวบนเป็น 2 หมายความว่าในแต่ละห้องมี 2 จังหวะ ถ้าเลขตัวเป็น 3 หมายความว่าในแต่ละห้องมี 3 จังหวะ เป็นต้น

- เลขตัวล่าง แสดงค่าตัวโน้ตและค่าตัวหยุด มีสองวิธีในการหาค่าตัวโน้ตและค่าตัวหยุด คือ

ก. ค่าเต็มของเลขตัวล่างเป็นค่าของโน้ตตัวกลม ถ้าเลขตัวล่างเป็น 4 หมายความว่าโน้ตตัวกลมมีค่า 4 จังหวะ ฉะนั้นโน้ตตัวขาวซึ่งมีค่าเป็นครึ่งหนึ่งของโน้ตตัวกลมก็จะมีค่าเท่ากับ 2 จังหวะ และโน้ตตัวดำก็จะมีค่าเท่ากับ 1 จังหวะตามลำดับ

ข. คิดจากค่าเศษส่วนของเลขตัวล่าง โดยเชื่อมโยงกับชื่อภาษาอังกฤษของตัวโน้ตในระบบอเมริกันซึ่งจะเป็นตัวกำหนดว่า โน้ตชนิดใดมีค่าเท่ากับ 1 จังหวะ ยกตัวอย่างเช่น ถ้าเลขตัวล่างเป็น 4 หมายถึง เศษหนึ่งส่วนสี่ หมายความว่าโน้ตตัวดำหรือ Quarter note (Quarter แปลว่าเศษหนึ่งส่วนสี่) มีค่าเท่ากับ 1 จังหวะ

2) เครื่องหมายประจำจังหวะที่มีลักษณะเป็นสัญลักษณ์ ได้แก่ $\mathbf{c}$ และ $\mathbf{c}$ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 4/4 และ 2/2 ตามลำดับ $\mathbf{c}$ เป็นตัวย่อของคำว่า คอมมอนทามย์ (Common time) หรืออัตราจังหวะสามัญ คำว่า Common แปลว่า สามัญหรือธรรมดา ในทางดนตรีอัตราจังหวะ 4/4 อาจเป็นอัตราจังหวะที่พบบ่อยที่สุด ถือว่าเป็นอัตราจังหวะที่ธรรมดาที่สุด ส่วนสัญลักษณ์ $\mathbf{c}$ คือ อัตราจังหวะตัด (Cut time) Cut แปลว่า ตัด หมายถึง 4/4 ถูกตัดครึ่งกลายเป็น 2/2 อย่างไรก็ตาม $\mathbf{c}$ อาจมีที่มาจากรูปวงกลม แสดงอัตราจังหวะเต็มรูปแบบ (4/4) ในขณะที่ $\mathbf{c}$ อาจมีที่มาจากรูปครึ่งวงกลม แสดงอัตราจังหวะเพียงครึ่งเดียว (2/2)

อัตราจังหวะ

ณัชชา พันธุ์เจริญกล่าวว่า “เมื่อทราบเครื่องหมายประจำจังหวะซึ่งบอกค่าตัวโน้ตและค่าตัวหยุด รวมทั้งจำนวนจังหวะใน 1 ห้องแล้ว ต้องวิเคราะห์ต่อไปว่า เครื่องหมายประจำจังหวะนั้นมีอัตราจังหวะ (Time) เป็นอย่างไร จึงจะทำให้ทราบจังหวะใหญ่หรือชีพจรจังหวะ (Pulse) จังหวะใหญ่มีความสำคัญมากในดนตรีสากลเพราะทำให้ทราบการเน้นจังหวะหนักเบาที่ถูกต้อง เป็นการมองจังหวะในมิติที่ใหญ่ขึ้น จังหวะใหญ่อาจประกอบด้วย 1-6 จังหวะ (Beat) หรือมากกว่า และในบรรดาจังหวะใหญ่ก็อาจมีการเน้นหนักเบาไม่เท่ากัน” (ณัชชา พันธุ์เจริญ, 2558: 41)

อัตราจังหวะมี 3 ประเภท ได้แก่ (ณัชชา พันธุ์เจริญ, 2558: 41-50)

1) อัตราจังหวะธรรมดา (Simple Time) เป็นอัตราจังหวะที่มีจังหวะใหญ่เป็นโน้ตชนิดใดก็ได้ เช่น โน้ตตัวขาว โน้ตตัวดำ โน้ตเข้บ้ตหนึ่งขึ้น ฯลฯ แต่ต้องไม่ประจูด ในอัตราจังหวะธรรมดา จำนวนจังหวะรองและจำนวนจังหวะใหญ่จะเท่ากัน ตัวโน้ตดังกล่าวสามารถแบ่งย่อยออกไปเป็น 2, 4, 8, 16 ... ส่วนเท่าๆ กันได้ตามลำดับ อัตราจังหวะธรรมดาที่ใช้มาก ได้แก่

ก. อัตราจังหวะสองธรรมดา (Simple duple time) คำว่า Duple แปลว่า 2 หมายถึง อัตราจังหวะที่ประกอบด้วย 2 จังหวะหรือ 2 จังหวะใหญ่ในแต่ละห้อง โดยแต่ละจังหวะสามารถแบ่งครึ่งได้ เช่น $2/4$, $2/2$, $2/8$, $2/16$

- $2/4$ เป็นอัตราจังหวะสองธรรมดาที่พบบมากที่สุด หมายถึง ในแต่ละห้อง 2 จังหวะ ซึ่งประกอบด้วยโน้ตตัวดำ 2 ตัว เลขตัวล่าง 4 แสดงค่าของโน้ตตัวดำเท่ากับ 1 จังหวะ

ตัวอย่าง

- $2/2$ หมายถึงในแต่ละห้องมี 2 จังหวะ ซึ่งประกอบไปด้วยโน้ตตัวขาว 2 ตัว เลขตัวล่าง 2 แสดงค่าของโน้ตตัวขาวเท่ากับ 1 จังหวะ

ตัวอย่าง

ข. อัตราจังหวะสามธรรมดา (Simple triple time) คำว่า Triple แปลว่า 3 หมายถึง อัตราจังหวะที่ประกอบด้วย 3 จังหวะหรือ 3 จังหวะใหญ่ในแต่ละห้อง โดยแต่ละจังหวะสามารถแบ่งครึ่งได้ เช่น $3/4$, $3/2$, $3/8$, $3/16$

ค. อัตราจังหวะสี่ธรรมดา (Simple quadruple time) คำว่า Quadruple แปลว่า 4 หมายถึง อัตราจังหวะที่ประกอบด้วย 4 จังหวะหรือ 4 จังหวะใหญ่ในแต่ละห้อง โดยแต่ละจังหวะสามารถแบ่งครึ่งได้ เช่น $4/4$, $4/2$, $4/8$, $4/16$

2) อัตราจังหวะผสม (Compound time) เป็นอัตราจังหวะที่มีจังหวะใหญ่เป็นโน้ตประจุกชนิดใดก็ได้ เช่น โน้ตตัวขาวประจุก โน้ตตัวดำประจุก โน้ตเข้บัตหนึ่งชั้นประจุก ฯลฯ ตัวโน้ตเหล่านี้สามารถแบ่งย่อยออกไปเป็น 3 ในระดับแรก และแบ่งย่อยเป็น 6, 12, ... ในระดับต่อไปตามลำดับ อัตราจังหวะผสมที่ใช้มาก ได้แก่

1. อัตราจังหวะสองผสม (Compound duple time) หมายถึง อัตราจังหวะที่ประกอบด้วย 2 จังหวะใหญ่ในแต่ละห้อง เช่น $6/8$, $6/2$, $6/4$, $6/16$ อนึ่ง คำว่า Duple แปลว่า 2

2. อัตราจังหวะสามผสม (Compound triple time) คำว่า Triple แปลว่า 3 หมายถึง อัตราจังหวะที่ประกอบด้วย 3 จังหวะใหญ่ในแต่ละห้อง เช่น $9/8$, $9/2$, $9/4$, $9/16$

3. อัตราจังหวะสี่ผสม (Compound quadruple time) คำว่า Quadruple แปลว่า 4 หมายถึง อัตราจังหวะที่ประกอบด้วย 2 จังหวะใหญ่ในแต่ละห้อง เช่น $12/8$, $12/2$, $12/4$, $12/16$

3) อัตราจังหวะซ้อน (Complex time) เป็นอัตราจังหวะที่มีจังหวะใหญ่ไม่สม่ำเสมอ เช่น $5/4$, $7/8$, $11/6$ สำหรับอัตราจังหวะซ้อนนี้ไม่มีหลักที่แน่นอนว่า จังหวะใหญ่เกิดขึ้นที่

ใดในท้องเพลง โดยปกติผู้ประพันธ์เพลงจะบอกไว้ที่เลขตัวบนของเครื่องหมายประจำจังหวะว่าจังหวะใหญ่ควรอยู่ที่ใด เช่น $5(3+2)/4$ หมายความว่าใน 5 จังหวะ จะแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกมี 3 จังหวะ และกลุ่มที่ 2 มี 2 จังหวะ ฉะนั้น จังหวะใหญ่จะตกบนจังหวะที่ 1 และ 4 ซึ่งเป็นจังหวะแรกของแต่ละกลุ่ม ถ้าผู้ประพันธ์เพลงระบุว่า $5(2+3)/4$ หมายความว่าใน 5 จังหวะ จะแบ่งเป็น 2 กลุ่ม เช่นเดิม แต่กลุ่มแรกมี 2 จังหวะ ในขณะที่กลุ่มที่ 2 มี 3 จังหวะ ซึ่งจังหวะใหญ่ก็จะตกบนจังหวะที่ 1 และ 3 เป็นต้น ถ้าโน้ตในท้องมีเข็บบัด การรวมกลุ่มจังหวะโดยใช้เส้นรวบเข็บบัดเป็นวิธีบอกจังหวะใหญ่ที่สะดวกที่สุด แต่ถ้าเป็นโน้ตที่ไม่มีเข็บบัดก็อาจใช้เครื่องหมายเน้นเสียงช่วย

การเน้นเสียง

ณัชชา พันธุ์เจริญ กล่าวว่าการเน้นเสียงเกิดขึ้นบนจังหวะใดในหนึ่งห้องได้ การเน้นเสียงมี 2 ประเภทได้แก่ (ณัชชา พันธุ์เจริญ, 2558: 51-53)

1) การเน้นเสียงตามจังหวะใหญ่ เป็นการเน้นเสียงตามธรรมชาติที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอเหมือนกันในแต่ละห้อง โดยอาศัยการพิจารณาจากอัตราจังหวะซึ่งบอกจังหวะใหญ่ในอัตราจังหวะใดๆ ก็ตาม จังหวะที่ 1 หรือจังหวะใหญ่ที่ 1 จะสำคัญที่สุดและถูกเน้นมากที่สุด เรียกจังหวะที่ 1 นี้ว่า จังหวะหนัก (Strong beat) ส่วนจังหวะอื่นถือเป็นจังหวะเบา (Weak beat) ทั้งสิ้น ถ้าจังหวะเบาหลายจังหวะ จะมีระดับความสำคัญมากน้อยลดหลั่นกันไป โดยจังหวะสุดท้ายของห้องจะเบาที่สุด

2) การเน้นเสียงเฉพาะที่ เป็นการเน้นเสียงที่เกิดขึ้นเฉพาะเจาะจงที่โน้ตตัวใดตัวหนึ่ง หรือคอร์ดใดคอร์ดหนึ่ง โดยปกติจะไม่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องใช้สัญลักษณ์เน้นเสียงซึ่งมีอยู่ 2 ชนิด ได้แก่

ก. เครื่องหมาย เน้นเสียง เช่น $\wedge$ หรือ $>$ หรือ $-$ มีตำแหน่งอยู่ใต้หัวโน้ตถ้าก้านโน้ตชี้ขึ้น หรือมีตำแหน่งอยู่เหนือหัวโน้ตถ้าก้านโน้ตชี้ลง

ข. ตัวอักษรเน้นเสียง เช่น sf, sfz (Sforzando), fz (Forzando) ล้วนมีความหมายว่าให้เน้นเฉพาะโน้ตหรือคอร์ดทั้งสิ้น มีตำแหน่งอยู่ใต้ตัวโน้ต

2.3.1.2. แนวทางการนำทฤษฎีไปใช้ในการวิจัย

เรื่องจังหวะนี้จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์ที่ตัวบทต้นฉบับในด้าน Form หรือรูปแบบที่เป็นเงื่อนไขในการแปลของตัวบททั้งสามเพลง เพื่อดูว่าจุดใดจะเป็นปัญหาในการแปล ในที่นี้ คือส่วนใดที่ผู้แปลจะต้องระมัดระวังเรื่องการเลือก Open Syllable หรือ Closed Syllable หรือต้องเลือกพยางค์ที่ออกเสียงลากยาวได้ หรือต้องเลือกพยางค์ที่ออกเสียงสั้น หรือต้องเน้นหนักในส่วนใด

2.3.2 การศึกษาเรื่องจังหวะ ใน *Singable translations of songs* ของ Peter Low

2.3.2.1. รายงานผลการศึกษาในหัวข้อนี้

บทความเรื่อง “Singable translations of songs” ของ Low ได้เสนอว่าการแปลเพลงเพื่อการนำไปขับร้อง เป็นงานแปลที่มีหน้าที่และจุดประสงค์นำไปใช้งานเฉพาะ (Skopos) เป็นการกระทำที่ซับซ้อน เพราะบทแปลต้องประสานเข้ากันกับทำนองดนตรีที่มีอยู่แล้ว โลกได้ให้แนวทางเพื่อการแปลเพลงสำหรับขับร้องหรือ “The Pentathlon Principle” ซึ่งมีอยู่ 5 เกณฑ์คือ

Singablity, Sense, Naturalness, Rhyme, และ Rhythm ซึ่งนักแปลต้องตระหนักว่าบทแปลนั้นผ่านเกณฑ์องค์ประกอบทั้งห้าประการนี้หรือไม่ ถ้าผ่านเกณฑ์ได้มากก็ถือว่าการแปลประสบความสำเร็จมาก (Low 2010: 87)

ในเรื่อง Rhythm หรือจังหวะ Low กล่าวถึงแนวทางการแปลที่นิยมถ่ายทอดคำแปลเนื้อเพลงที่หนึ่งท่อนมีแปดพยางค์ในภาษาต้นทาง ให้มีแปดพยางค์ในภาษาปลายทาง โดยอ้างอิงถึง Frits Noske ผู้เชี่ยวชาญเพลงภาษาฝรั่งเศสที่กล่าวว่า “ทำนองเพลงได้กำหนดให้จังหวะและจำนวนของพยางค์นั้นต้องเทียบเท่ากับท่อนของในต้นฉบับ” แต่ Low เองได้อ้างถึงความเห็นต่าง กล่าวคือ “นักประพันธ์ในศตวรรษที่ 19 มักเปลี่ยนแปลงจังหวะเล็กน้อยจากวรรคหนึ่งไปอีกรวรรค โดยการเปลี่ยนโน้ตจังหวะขึ้นหรือ up-beat ให้เป็นโน้ตเล็กสองตัวเพื่อเข้ากันกับจังหวะคำพูด” (Low 2010: 97) และในแนวทางการแปลเพลงเพื่อขับร้องของ Low เองยังไม่เน้นการแปลพยางค์ให้ออกมาเทียบเท่าต้นฉบับ โดยให้แนวทางว่า ผู้แปลที่พบว่าบรรทัดภาษาอังกฤษแปดพยางค์นั้นฟังแล้วไม่เข้าหูก็อาจเพิ่มหรือลดพยางค์ลงหนึ่งพยางค์ได้ โดยควรทำในเฉพาะที่ที่เหมาะสม เช่นทำในบทพูดมากกว่าบทที่เป็นเนื้อร้อง และควรทำอย่างรอบคอบ จุดที่เหมาะสมแก่การเติมพยางค์ที่สุดคือส่วน melisma หรือพยางค์ที่ใช้โน้ตหลายตัว และจุดที่เหมาะสมแก่การลดพยางค์ที่สุดคือส่วนของ repeated note หรือโน้ตซ้ำ เพราะวิธีเหล่านี้เปลี่ยนแปลงจังหวะได้โดยไม่ทำลายทำนองเพลง

บางกรณีเมื่อมีพยางค์น้อยไปในร่างบทแปล ไม่ว่าจะเพราะต้นฉบับมีพยางค์สั้นมากหรือเพราะร่างแปลนั้นรวบรัด ผู้แปลจำเป็นต้องเลือกระหว่างเพิ่มคำหรือวลี ซ้ำคำหรือวลี หรือลดโน้ตลงจากดนตรี ซึ่งโลว์ชอบตัวเลือกแรกโดยมีเงื่อนไขคือคำที่เพิ่มเข้ามาจำเป็นต้องปรากฏลักษณะว่ามาจาก subtext ของตัวบทต้นฉบับ เช่นถ้ามีคำนามหนึ่งพยางค์แต่ต้นฉบับมีสามพยางค์ผู้แปลก็ทดแทนได้ด้วยคำวิเศษณ์ที่เข้ากันกับความรู้สึกภาพรวมของต้นฉบับโดยไม่เพิ่มสิ่งใดที่แปลกแยกออกไปมากนัก เช่น “ta chevelure” ในภาษาฝรั่งเศสอาจแปลที่แรกได้ว่า “your hair” และแก้ไขให้สมบูรณ์ขึ้นเป็น “your lovely hair”

ในภาษาอังกฤษ syllabicity นั้นแท้จริงแล้วสำคัญน้อยกว่าการลงน้ำหนักพยางค์ syllabic stress โดยปกตินักแปลเพลงจะระบุโน้ตตัวไหนในเพลงนั้นถูกเน้นโดยผู้ประพันธ์ (มักเป็น down-beats) และจะหาพยางค์เน้นน้ำหนักในภาษาอังกฤษที่เข้ากันได้ดี เพื่อให้มี singability ด้วยเหตุผลนี้ ผู้แปลเพลงต้องให้ความสำคัญกับความยาวของสระ vowel

นักร้องที่มีประสบการณ์จะเป็นผู้ตัดสินที่ดีที่สุดถึงการร้องได้ของเนื้อร้อง แต่กระนั้นทุกคนจะรู้ว่าเสียงในภาษาอังกฤษนั้นจะเห็นได้ว่ามี closed syllable มาก และมักจะมี cluster of consonants ในส่วนต้นของคำหรือท้ายคำ การซ้อมร้องโดยการอ่าน Recitation จะช่วยทำให้ระบุ consonant cluster และจุดอื่นที่นักร้องจะพบปัญหาในการอ่านคำ diction การอ่านคำได้ เนื้อร้องจึงต้องคำนึงถึงส่วนประกอบเสียงในพยางค์ ถึงจำนวนสระและพยัญชนะ เพื่อเลือกสรรคำที่เหมาะสมต่อจังหวะที่สุด เช่นคำว่า Strict /'strikt/ มีส่วนประกอบเสียงเป็น CCC V CC คำว่า Tigh /'taɪt/ มีส่วนประกอบเสียงเป็น C V C คำว่า Tight จึงร้องง่ายกว่าและเข้ากับโน้ตได้หนึ่งตัวพอดี

ผู้แปลจำเป็นต้องคำนึงถึงแบบแผนของการเน้นคำหรือไม่เน้นในพยางค์ เพื่อให้เข้ากับในจังหวะที่เน้นหรือไม่เน้น (Low, 2010: 93)

นักแปลเพลงบางคนได้บอกว่าวิธีการที่กล่าวมาข้างต้นนั้นไม่ถูกต้องเสียทีเดียวแต่แสดงความพยายามมากเกินไปที่จะพลีชีพความสำคัญของคำ linguistic และดนตรี musical subtleties เพื่อให้ได้ target text ที่เป็น user-friendly แต่ Low คิดว่าการยอมความที่เป็น pragmatic เล็กน้อยอันเกี่ยวกับการแปลเพลงนั้นเกี่ยวพันสอดคล้องอย่างเป็นธรรมชาติกับประเภทของดนตรีอยู่แล้ว ตัว song text บทประเภทเนื้อร้องสำคัญในเชิงทางการพุดมิใช่การเขียนและไม่น่าแปลเลยหากไม่สามารถเข้าใจระหว่างการแสดงในขณะที่เพลงนั้นร้องในจังหวะที่กำหนดโดยผู้ประพันธ์

แนวทางการแปลเพลงโดย Peter Low

1. ระบุส่วนที่สำคัญของ song text เนื้อเพลง ส่วน refrain หรือส่วนที่ซ้ำๆ นั้น มักจะมีความสำคัญมากกว่าส่วน verse จุดเริ่มและจุดจบก็มีความสำคัญว่าตอนกลาง ให้เริ่มจัดการส่วนนี้ก่อนเพราะถ้าคุณไม่สามารถแปลเพื่อให้ส่วนนี้ร้องได้แล้วคุณก็คงเลิกความพยายามที่จะแปล พยายามเริ่มจากส่วนที่ยากก่อนไปหาส่วนที่ง่าย โดยมีความยืดหยุ่นให้มากที่สุด

2. ตัดสินใจหาแผนการวิธีเกี่ยวกับลำดับความสำคัญของเกณฑ์ประเมินการแปลเพลงต่างๆ ที่จะนำมาใช้กับเพลงที่แปล โดยถ่ายกให้การร้องได้หรือ Singability เป็นเกณฑ์สำคัญที่สุด ผู้แปลจะเห็นลำดับความสำคัญก่อนหลัง และความขัดแย้งระหว่างความหมาย ความเป็นธรรมชาติ จังหวะ และคำคล้องจองอย่างไร ผู้แปลต้องถามตนเองว่าส่วนพิเศษใดของเพลงต้นฉบับที่ทำให้หน้าแปล และพยายามลดความเสียหายของส่วนพิเศษเหล่านี้ โดยไม่ยึดติดว่า “form ต้องมาก่อนเนื้อหา”

3. ถ้าวางแผนจะใช้คำคล้องจองหรือ rhyme ควรให้ความสนใจต่อคำที่เป็นคล้องจองทั้งหมด ประยุกต์ใช้กลเม็ดของการทำย้อนกลับจากบรรทัดสุดท้ายไป เพื่อช่วยให้แน่ใจว่าคำคล้องจองนั้นไม่ดูทำมาเยอะเกินจำเป็นหรือไม่ ในกลอนสองบรรทัดหรือกลอนสามบรรทัด ให้เริ่มจากคำสุดท้าย กับคำที่จะเป็นหลักกำหนดบทสัมผัส rhyming pattern ได้

3.3.2.2. แนวทางการนำผลการศึกษาในหัวข้อนี้ไปใช้ในการวิจัย

สำหรับโครงการแปลชิ้นนี้ ผู้วิจัยแนวทางการแปลเพลง และเรื่องจังหวะของโลว์ไปใช้ในขั้นตอนของการแปลเนื้อเพลง การถ่ายคำ การอธิบายจากภาษาปลายทางเป็นเนื้อเพลงรวมกับ Melody เป็นขั้นตอนของการนำ Meaning ไปลงเป็น Form แล้ว กล่าวคือปัญหาพื้นฐานหนึ่งของการแปลตัวบทประเภทเพลงเพื่อขับร้องนั้นก็คือเรื่องพยางค์ที่อาจไม่เข้ากับจังหวะและ Melody หากถ่ายคำเป็นภาษาปลายทางแล้วได้พยางค์ไม่เท่าต้นฉบับ ผู้วิจัยจะแก้ปัญหาตามแนวทางของโลว์คือ เพิ่มหรือลดพยางค์ลงในจุดที่เหมาะสม คือเลือกเพิ่มพยางค์ในส่วนที่เป็น melisma หรือลดพยางค์ในส่วนที่เป็น repeated note ทั้งนี้เพราะการคงทำนองเพลงไว้เป็นแนวทางที่พึงประสงค์กว่า และการเพิ่มพยางค์นั้นก็ต้องเลือกระหว่างการเพิ่ม คำ วลี หรือการซ้ำ คำ วลี ที่ต้องอาศัยการตีความตัวบทต้นฉบับเพื่อหา Subtext ที่เหมาะสมมาพิจารณาพยางค์ที่จะเพิ่มเข้าไป เกี่ยวเนื่องกับ skopostheorie ของโลว์ ได้เสนอว่าการแปลเพลงเพื่อการนำไปขับร้อง เป็นงานแปลที่มีหน้าที่และจุดประสงค์นำไปใช้งานเฉพาะ (Skopos) เป็นการกระทำที่ซับซ้อน เพราะบทแปลต้องประสานเข้ากันกับทำนองดนตรีที่มีอยู่แล้ว

2.3.3. หลักการประพันธ์คำร้องใน *The Craft of Lyric Writing* ของ Shelia Davis

2.3.3.1 รายงานผลการศึกษาลักษณะการประพันธ์คำร้อง

Shelia Davis (1985) ได้อธิบายถึงหลักการประพันธ์เนื้อเพลงทั่วไปไว้ ซึ่งมีโครงสร้างและรายละเอียดดังนี้

2.3.3.1.1. ภาพรวมของเนื้อเพลงและดนตรี

ผู้ประพันธ์เนื้อเพลงต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ขับร้องเพลงและบทเพลง เพราะผู้ขับร้องมักจะมองหาเนื้อเพลงที่ตนเองเข้าถึงและเป็นไปตามมุมมองของตนเอง คือผู้ขับร้องเชื่อและเห็นภาพเดียวกันกับเนื้อเพลง และผู้ฟังควรจะได้ยิน ได้ฟัง และได้รู้สึกเช่นเดียวกันกับผู้ขับร้อง ที่สะท้อนถึงความรู้สึกอารมณ์ร่วม ที่รู้สึกแบบส่วนตัวและรู้สึกได้ว่าเป็นเรื่องของตัวเอง เพลงที่เป็นมาตรฐานนั้นจะมีเนื้อร้องที่สะท้อนถึงอารมณ์ความรู้สึกสากล และพูดเรื่องต่างๆ แทนตัวของผู้ฟัง

บทกวีไม่ใช่เนื้อเพลง เพราะมีบทบาทและรูปแบบต่างกันไป บทกวีนั้นอยู่ได้และสมบูรณ์ในตัวเองได้ พร้อมสำหรับการรับชมรับฟัง แต่เนื้อเพลงเป็นผลผลิตที่ยังไม่เสร็จสิ้น ต้องดีพอที่จะสอดประสานเข้ากับทำนองเพลงหรือเสียงดนตรีได้ และต้องน่าสนใจต่ออันที่จริงที่จะนำเพลงนี้ไปร้องอีกด้วย ต้องทำให้ผู้ฟังรื่นเริง และความหมายต้องชัดเจน จุดเด่นของเนื้อเพลงที่ชนะเลิศหรือนำไปใช้ได้ดี Winning Lyric คือมีความคิดที่ผู้ฟังสามารถเข้าถึงและรู้สึกเหมือนกันได้

การสร้างชื่อเพลงที่เป็นที่จดจำ

สร้างขึ้นได้จาก คำคู่ตรงข้าม การสัมผัสอักษร ชื่อจากแผนที่โลก ปฏิทิน สายรุ้ง บทสนทนา คำท้องถิ่น คติบท ภาษิต คำคม คำสลับ ชื่อภาพยนตร์ หนังสือ กวีนิพนธ์ หรือมีชื่อคำเดียวกันได้เช่นกัน

การเริ่มต้นเพลงนั้น อาจเริ่มได้ด้วยหัวข้อต่างๆ ต่อไปนี้ คือ คำถาม คำทักทาย คำแนะนำ คำพูดยั่วแหย่ กรอบเวลา สถานการณ์ สถานที่ ภาพพจน์ และอาชีพ

ส่วน payoff หรือท่อนที่สองหรือสามของเพลง อาจใช้หัวข้อต่างๆ ต่อไปนี้ คือ ความตึงเครียด ประเด็นที่เป็นที่โต้เถียง คำถาม ความขัดแย้ง การกลับตัว การหักมุม หรือเรื่องระทึกขวัญ ทั้งนี้ ผู้ประพันธ์เพลงควรแต่งให้เนื้อร้องมีสมดุล วนกลับมาสู่ประเด็นเดิมได้เพื่อให้เกิดวงจรในเพลง

2.3.3.1.2. สังคีตลักษณะของเพลงที่เหมาะสม

ผู้ประพันธ์เพลง ต้องหารูปแบบของเพลงตนเองก่อน ว่าจะมีโครงสร้างเช่นไร และเริ่มแต่งเนื้อเพลงจากเริ่มต้น โดยต้องคำนึงถึง เนื้อหาและกรอบความคิดของเพลงที่เป็นสากลผู้ฟังมีความรู้สึกร่วมได้ มีชื่อเพลงที่น่าจดจำ มีจุดเริ่มเพลงที่ทรงพลัง และมีท่อนที่สองและสามที่ดี

สังคีตลักษณะ โครงสร้างของเพลง โดยทั่วไปแล้วมี โครงสร้าง 3 คือ

1) สังคีตลักษณะแบบ AAA Form

คือ one-part song มีส่วนประกอบคือ Title - A - Title - Refrain และวนเช่นนี้ไปทุกท่อนในเพลง โดยไม่มีท่อนซ้ำ ท่อน chorus และท่อน bridge ไม่มีส่วนไหน โดดเด่นกว่ากัน

2) สังคีตลักษณ์แบบ Verse - Chorus Form

มีท่อน chorus ที่โดดเด่นออกมา มีโครงสร้างเป็น V-C-V-C-V-C เป็นโครงสร้างที่มีสัดส่วนเหมาะสม ท่อนคอรัสควรมีความคล้องกันเพื่อการจดจำได้ ในบางกรณี จะมีการเพิ่มท่อนเร้าอารมณ์เพลงเพื่อพาจากท่อน verse ไปสู่ท่อน chorus

3). สังคีตลักษณ์แบบ AABA Form

มีโครงสร้างแบบ Verse – Title A Title – Title A Title – Bridge – Title A Title – Coda

2.3.3.1.3. เทคนิคการประพันธ์เนื้อเพลง

ต้องอาศัยมุมมอง ความเป็นส่วนตัวและความเป็นสากล การมุ่งเจาะจงที่เวลา สถานที่ และโครงเรื่อง การทำให้ความหมายชัดเจน กระชับ ตรงตัว ใช้การพูดซ้ำเพื่อให้เกิดผลต่อผู้ฟัง มีความเจาะจง

2.3.3.1.4. เครื่องมือในการช่วยประพันธ์เพลง

ผู้ประพันธ์สามารถใช้ คำและการเล่นคำ คำที่มีสองความหมาย คำตลก สัมผัส และเสียงอื่นๆ ในการแต่งเนื้อร้องได้

2.3.3.1.5. จังหวะ

ผู้ประพันธ์ควรคำนึงถึงจังหวะ ที่สอดคล้องกับพยางค์ที่เน้น และพยางค์ที่ไม่เน้น โดยใช้จังหวะเป็นตัวเสริมแรงความหมายและอารมณ์ โดยการใช้การปรับเสียง ปรับจังหวะ ปรับทำนองให้เข้ากัน

ทั้งหมดนี้ ผู้ประพันธ์เพลงต้องคำนึงว่าเนื้อเพลงต้องมีโครงร่างที่หนึ่งเสมอ และชัดเจน ให้เหมาะสมกับทำนอง และระมัดระวังหลุมพรางของการประพันธ์เพลง กล่าวคือข้อผิดพลาดย่อยเช่น เนื้อเพลงไม่สม่ำเสมอหรือขาดสมมูลภาพ กับข้อผิดพลาดหลักคือเนื้อเพลงไม่เป็นสากลและกินใจผู้ฟังได้

3.3.3.2 แนวทางการนำหลักการประพันธ์คำร้องไปใช้ในการแปลตัวบท

หลักการประพันธ์คำร้องของ Sheila Davis จะนำไปใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้ในสองขั้นตอน คือ สังคีตลักษณ์ จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวางระบุสังคีตลักษณ์ของบทเพลงคัดสรร เพื่อวางแผนการแปลในส่วนเฉพาะ กล่าวคือเพลง*ดอกประดู่* มีสังคีตลักษณ์เป็นแบบ AAA Form เพลง*เดินหน้า* มีสังคีตลักษณ์เป็นแบบ Verse-Chorus Form และเพลง*ราชนาวี* มีสังคีตลักษณ์เป็นแบบ AABA Form จำเป็นต้องใช้การวางแผนการแปลที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เพลง*ดอกประดู่* เมื่อเกิดปัญหาไม่สามารถถ่ายทอดตามความหมายเดิมเนื่องจากมีเงื่อนไขด้านจังหวะดนตรี จะใช้เพื่อเป็นกรอบในการคัดสรรคำแปลเพลงในจุดที่ต้องอาศัยการตีความ ที่ได้ Subtext สอดคล้องกันตามโครงสร้าง AAA Form และไม่โดดเด่นเกินจุดอื่นๆ ในเพลง เพลง*เดินหน้า* เมื่อมีโครงสร้างแบบ Verse-Chorus จะใช้การซ้ำคำเดิมในส่วน Chorus ได้โดยไม่ต้องแปลใหม่ ในเพลง*ราชนาวี* เมื่อมีโครงสร้างแบบ AABA มีความ

แตกต่างกันไปในแต่ละ Verse หลัก สามารถคัดสรรคำแปลที่มีอารมณ์และความแตกต่างกันไปตาม
อารมณ์ของแต่ละ Verse ได้โดยเป็นอิสระ

ในขั้นตอนการปรับกลาให้เป็นเนื้อเพลง ผู้วิจัยจะนำความรู้เรื่องเทคนิคการประพันธ์เนื้อเพลงใน
เรื่องการทำความหมายให้ชัดเจน การสร้างความกระชับ หรือการพูดซ้ำ ไปใช้ในจุดที่เหมาะสมเพื่อ
ทำให้เนื้อเพลงจดจำได้

ตัวอย่าง

เพลงดอกประดู่: การสร้างความกระชับ

“พวกเราดูรู้ เจ็บแล้วต้องจำ”

“We learn from the past, learn from the pain”

ใช้การรวบรัดใจความและกรอบความคิดเพื่อสร้างความกระชับ ให้เหมาะสมกับจำนวนคำที่นำ
ไปใส่เข้ากับคำของตัวโน้ตได้

เพลงเดินหน้า: การพูดซ้ำ

“เกิดมาทั้งที่มันก็มีอยู่แต่เมื่อเป็น”

“เกิดมาทั้งที่มันก็มีอยู่แต่ทุกภัย”

“You’re only seen, only when you’re alive.” “You will see. Suffering is all around.”

ใช้การพูดซ้ำในกรอบความคิด “You’re only seen” และ “You will see.” เพื่อให้จำเนื้อเพลงง่าย

เพลงราชนาวิ: การทำความเข้าใจชัดเจน

“เหมือนดอกประดู่ ชื่อดีนาวิเมืองทอง”

“Just like Pradoo, our golden symbol tree.”

ใช้การตีความเพื่อให้ความหมายชัดเจน จากต้นฉบับที่ไม่รู้ว่าเมืองทอง หรือดอกไม้มีสีเหลือง
เหมือนทองจนทำให้ทั้งเมืองเหลืองอร่ามเป็นสีทอง จึงทำความเข้าใจชัดเจนโดยการตีความให้ได้
ภาพต้นไม้เป็นสีทองจากกลีบดอก เพราะข้อเท็จจริงคือเป็นต้นไม้ที่ให้ดอกมีสีเหลือง และเป็น
สัญลักษณ์ของกองทัพเรืออยู่แล้ว จึงทำให้ความหมายชัดเจนเช่นนี้ และได้คำพอดีกับคำของตัวโน้ต

บทที่ 3

การวิเคราะห์ตัวบท ปัญหาการแปล และการวางแผนการแปล

ในบทที่ 3 นี้ ผู้วิจัยจะดำเนินขั้นตอนการวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับทั้ง 3 เพลงเรียงตามลำดับคือ เพลงดอกประดู่ เพลงเดินหน้า และเพลงราชนาวิ โดยวิเคราะห์ตามประเด็นต่อไปนี้ คือ

- 1) วิเคราะห์ตัวบท คือบทเพลงคัดสรรทั้ง 3 บทเพลง ตามทฤษฎีและแนวทางการแปลที่ได้ศึกษามา
- 2) การวิเคราะห์ประเด็นการแปล
  - วิเคราะห์ปัญหาการแปลตัวบทในประเด็นหลัก 3 ประเด็นคือ
    1. การมีพยางค์ในต้นฉบับเป็นตัวกำหนดคำแปลภาษาอังกฤษ
    2. ความสัมพันธ์ระหว่างพยางค์ (Syllable) และจังหวะ (Rhythm)
    3. ความหมายในเนื้อหาของตัวบทต้นฉบับ
- 3) การวางแผนการแปล
  1. การวางแผนการแปลตัวบทโดยรวม
  2. การวางแผนการแปลเฉพาะ

มีรายละเอียดของการวิเคราะห์ดังนี้

3.1. เพลงดอกประดู่

ตัวบทต้นฉบับที่ใช้ เป็นเอกสารโน้ตดนตรีพร้อมคำร้อง โดย แผนกวิชาการ กองดุริยางค์ทหารเรือ สนับสนุนต้นฉบับโดยแผนกดุริยางค์ กองกิจการพิเศษ ฐานทัพเรือสัตหีบ เป็นพระนิพนธ์โดยพลเรือเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพลเขตอุดมศักดิ์ เรียบเรียงโดยนาวาตรีสำราญ เรืองณรงค์

3.1.1 การวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับ

3.3.1.1 การวิเคราะห์ต้นฉบับตามแนวทางการนำทฤษฎี Skopostheorie ไปใช้ในการวิจัย

อ้างอิงจากแนวทางการวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับโดยทฤษฎี Skopostheorie ของ Reiß/Vermeer ที่กล่าวไปในบทที่ 2 แล้วนั้น ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อเพลง เพลงดอกประดู่ ดังนี้

- การประเมินว่าใครเป็นผู้รับสารปลายทาง โดยวิเคราะห์ภาพรวมของการแปล ในส่วนที่เป็นปัจจัยภายนอกของตัวบท ตามที่กล่าวถึงในทฤษฎีนี้

ผู้รับสารและสถานภาพของผู้รับสาร

ผู้รับสารต้นฉบับ แบ่งเป็นสองระดับ คือ

- 1) ข้าราชการทหารในสังกัดกองทัพเรือ นักเรียนจ่าทหารเรือ นักเรียนนายเรือ และ พนักงานราชการของกองทัพเรือ ซึ่งเป็นผู้ฟังเพลงและขับร้องเพลงในวาระโอกาสและพิธีต่างๆ รวมไปถึงนักเรียนในหลักสูตรเสริมสมรรถนะของกองทัพเรือ ที่รับสารหรือเนื้อเพลงและนำไป

ร้องในระหว่างเดินวิ่งออกกำลังกายเข้าจังหวะเท้าเพื่อความพร้อมเพียง

2) ผู้รับสารต้นฉบับสำหรับสารนิพนธ์โครงการแปลนี้ คือผู้วิจัย ซึ่งเป็นข้าราชการทหารกองทัพอากาศ และจะนำบทแปลไปสอนนักเรียนจำทหารเรือให้นำเนื้อเพลงฉบับแปลไปร้องระหว่างวิ่งออกกำลังกายแทนเนื้อเพลงภาษาไทย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำหน่วยงานเข้าสู่ความเป็นสากลโดยใช้ภาษาอังกฤษ

ผู้รับสารฉบับแปล แบ่งเป็นสองระดับ คือ

1) ผู้รับสารฉบับแปลกลุ่มหลัก คือนักเรียนทหารของกองทัพอากาศไทย เป็นคนไทย ซึ่งรู้จักเพลงดอกประดู่อย่างดีถึงขั้นจำขึ้นใจและร้องได้อยู่แล้ว ที่จะนำบทแปลไปฝึกร้องจนจำได้ และร้องเข้ากับจังหวะและทำนองเพลงเดิมที่มีอยู่แล้ว โดยไม่ขัดกับความเคยชิน และไม่ทำให้จังหวะการวิ่งการเดินเท่านั้นเสียไป

2) ผู้รับสารฉบับแปลกลุ่มรอง คือข้าราชการกองทัพอากาศ และผู้ที่สนใจทั่วไป ที่ต้องการดูการเปรียบเทียบการแปล หรือต้องการนำบทแปลภาษาอังกฤษไปขับร้องในโอกาสต่างๆ ผู้รับสารกลุ่มรองอาจเป็นชาวต่างชาติที่สนใจเรื่องของกองทัพอากาศไทย

จุดประสงค์ของผู้แต่ง

ผู้แต่งคือพลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ทรงแต่งเพลงดอกประดู่เพื่อให้นักเรียนนายเรือได้จดจำวิฤทธิการณ์ รศ.112 ซึ่งเป็นการรบแพ้กองทัพเรือฝรั่งเศสเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม ร.ศ.112 (พ.ศ.2436) เพื่อให้เนื้อเพลงช่วยย้ำเตือนถึงเหตุที่เกิดขึ้นเจ็บแล้วต้องจำ และทหารเรือต้องเตรียมตัวไว้ให้พร้อมเสมอ ทั้งยังเน้นย้ำถึงความสามัคคีและการเสียสละเพื่อชาติไปพร้อมๆ กันตั้งดอกประดู่ที่ร่วงพร้อมกัน นอกจากนี้พระองค์ยังทรง“ต้องการให้นักเรียนนายเรือและทหารเรือได้ฝึกร้องเพื่อการออกกำลังกายและเพื่อความรักสามัคคี ปลูกใจทหารให้มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และคิดสู้กับอริราชศัตรูของชาติโดยไม่ย่อท้อ พระองค์ทรงนิพนธ์เพลงปลูกใจให้นักเรียนนายเรือและทหารเรือร้องเมื่อเข้าแถวสวนมนต์ไหว้พระตอนค่ำและเวลาเดินทางไกล” (ต่อพงษ์, 2549)

ในเวลาต่อมา เพลงดอกประดู่ได้กลายมาเป็นเพลงสัญลักษณ์ของกองทัพอากาศที่กำลังพลทุกพรรค-เหล่า ทุกชั้นยศ ร้องได้ ถือว่าได้กลายเป็นเพลงสำคัญประจำหน่วยงานที่มีคุณค่าทางจิตใจ ให้กำลังพลเกิดความฮึกเหิมและสามัคคี นิยมใช้ร้องขณะวิ่งออกกำลังกายเพื่อเรียกกำลังและเพื่อความพร้อมเพียงของฝีเท้า

วัตถุประสงค์ของการแปล

วัตถุประสงค์ที่หนึ่ง คือ เพื่อการทำสารนิพนธ์โครงการแปล โดยแปลเนื้อเพลงจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษที่นำไปขับร้องได้จริง และเข้ากับจังหวะและทำนองเพลงเดิมได้โดยคงความหมายดั้งเดิมไว้ให้มากที่สุด

วัตถุประสงค์ที่สอง คือ เพื่อนำเนื้อเพลงฉบับแปลไปใช้ในการวิงออกกำลังภายใน หลักสูตรการฝึกกำลังพลของกองทัพเรือ ในทุกหลักสูตรเสริมสมรรถนะ เพื่อความเป็นสากลของหน่วยงาน และเพื่อนำเนื้อเพลงฉบับแปลไปขับร้องได้ในโอกาสต่างๆ

ประเภทของตัวบท

เพลง*ดอกประดู่* มีลักษณะเป็นเพลงสัญลักษณ์ประจำหน่วยงาน จัดได้ว่าเป็นตัวบทประเภทที่แบ่งได้เป็นสองประเภท คือ เป็นประเภทเน้นการแสดงออก หรือ expressive text (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2552: 115) ซึ่ง วรรณฯ แสงอร่ามเรือง อธิบายไว้ว่าตัวบทประเภทนี้มีหน้าที่ถ่ายทอดข้อมูลและจัดเรียงเรียงอย่างมีศิลปะ ซึ่งการเป็นเนื้อเพลง มีการเรียงเรียงคำอย่างมีศิลปะจึงจัดว่าอยู่ในประเภทเน้นการแสดงออก และตัวบทต้นฉบับ ยังจัดเป็นประเภทปฏิบัติการ หรือ operative text (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2552: 115) ด้วย เนื่องจากมีหน้าที่โน้มน้าวใจผู้ฟังหรือผู้รับสารที่เป็นข้าราชการและนักเรียนในส่วนของกองทัพเรือให้ความซื่อสัตย์ สามัคคี รักษาชาติ

หน้าที่ของการแปล

สืบเนื่องจากหน้าที่ของตัวบทต้นฉบับนั้น เป็นเนื้อเพลงขับร้องที่มีหน้าที่หลักเป็นการโน้มน้าวใจ หรือ operative text (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2552: 115) คือเพื่อปลุกใจให้เกิดความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเกิดความซื่อสัตย์และความสามัคคีในหมู่ของนักเรียนนายเรือและทหารเรือ มีหน้าที่เป็นเพลงปลุกใจขององค์กรหน่วยงานของทหารเรือ และหน้าที่รองคือเป็นเนื้อเพลงที่ใช้วาทศิลป์ มีการให้จังหวะและความไพเราะของเนื้อเพลงจึงมีหน้าที่รองเป็นการแสดงออก หรือ expressive text (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2552: 115)

หน้าที่ของการแปลนั้น เมื่อพิจารณาแล้วว่าผู้ฟัง คือตัวผู้วิจัยเอง และ ข้าราชการและนักเรียนของกองทัพเรือ ต่างรู้จักและเข้าใจหน้าที่ในการโน้มน้าวใจของเพลงนี้เป็นอย่างดีแล้ว คือ รู้จุดประสงค์ที่ต้องการให้เกิดความสามัคคีและรักชาติแล้ว การแปลจึงไม่จำเป็นต้องคงหน้าที่หลักเดิมที่เป็นการโน้มน้าวใจ แต่ต้องให้ความสำคัญแก่หน้าที่ถ่ายทอดข้อมูลและจัดเรียงอย่างมีศิลปะในภาษาปลายทางให้ได้ คือต้องเน้นหน้าที่ของการแสดงออก หรือ expressive text (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2552: 115) และนำไปร้องเข้ากับทำนองดนตรีเดิมได้โดยไม่ขัดกับความเคยชินเก่า ดังนั้น หน้าที่ของการแปล จึงเป็นการพยายามถ่ายทอดความหมายและบริบทของทหารเรือไทยในภาษาต้นทาง คือภาษาไทย สู่ภาษาปลายทาง คือภาษาอังกฤษ โดยคำนึงถึงรูปแบบของการเป็นเนื้อร้อง และเงื่อนไขทางดนตรีคือเรื่องจังหวะ เน้นการใช้วาทศิลป์และมีความไพเราะ นำไปใช้ขับร้องได้

ชนิดของตัวบท

เพลง*ดอกประดู่* เป็นตัวบทชนิดตัวบทเดี่ยว (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2552: 121) คือเป็นตัวบทชนิดเนื้อเพลงที่มีเนื้อหาสมบูรณ์อยู่ในตัวเอง และไม่ได้อยู่ร่วมกับกับตัวบทชนิดอื่นหรือมีอ้างอิงอยู่ในตัวบทชนิดอื่น

ขนบประจำตัวบท

- ขนบด้านศัพท์

ขนบศัพท์ชาวเรือ ที่เป็นภาษาจาม และเป็นศัพท์เฉพาะทางของทหารเรือ

- ขนบด้านสำนวนภาษา

คำเปรียบเปรยและสำนวนของทหารเรือ

- ขนบในด้านการจัดแบ่งโครงสร้างของตัวบท เป็นตอนๆ

โครงสร้างของเพลง เป็นลักษณะแบบ AAA Form (Davis, 1984: 32) คือมีลักษณะ one-part song มีส่วนประกอบคือ Title - A - Title - Refrain และวนเช่นนี้ไปทุกท่อนในเพลง โดยไม่มีท่อนซ้ำ ท่อน chorus และท่อน bridge ไม่มีส่วนไหน โดดเด่นกว่ากัน เนื้อเพลงทั้งหมดแบ่งเป็น 4 Verses หรือ 4 บท ตามทำนองเดิมที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงฉับพลัน และแบ่งออกเป็นบทละ 4 วรรคเหมือนกัน ไม่มีท่อนไหนโดดเด่นกว่ากัน

- การชี้แจงน้ำหนักความสำคัญของตัวบทต้นฉบับแต่ละส่วนและตัดสินใจว่าจะทำการเปลี่ยนแปลงในขั้นตอนก่อน ระหว่าง หรือหลังการแปลหรือไม่ โดยวิเคราะห์จากปัจจัยภายในตัวบทที่กล่าวถึงในทฤษฎี

องค์ประกอบการแปล

- ตัวบทต้นฉบับ (มีภาษาและเนื้อหาของตัวบทต้นฉบับ)

ในด้านภาษา เป็นภาษาไทยทั่วไปถึงภาษาปาก ไม่เป็นพิธีการมากนัก ใช้คำพูดทั่วไปรวมไปถึงศัพท์เฉพาะในบริบทของทหารเรือ

ในด้านเนื้อหา เป็นเรื่องเกี่ยวกับการที่ทหารเรือเดินเรือออกไปรบในทะเล และต้องมีความอึดเหนี่ยวในการต่อสู้ ไม่คิดกลัวตาย ยอมสละชีพเพื่อชาติได้ หากเคยป่วยแพ้ ก็ต้องเก็บไว้เป็นบทเรียนและต้องฝึกฝนตนเองให้ดีขึ้น ทหารเรือยังต้องพร้อมที่จะสู้รบและตายไปพร้อมกันทั้งลำเรือ เหมือนดอกประดู่ที่บ้านและรวงโรยพร้อมกัน

- สถานการณ์

เป็นบริบทของทหารเรือไทยที่ครอบคลุมตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

- งานแปล (มีภาษาและเนื้อหาของงานแปล)

ในด้านภาษา เป็นการถ่ายความจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ ใช้ภาษาในลักษณะเดียวกันคือเป็นภาษาอังกฤษทั่วไป ไม่เป็นพิธีการมากนัก และพยายามใช้ศัพท์ในบริบทของทหารเรือเพื่อคงเอกลักษณ์ความเป็นเพลงของทหารเรือไว้

ในด้านเนื้อหา เป็นการพยายามถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับทหารเรือตามต้นฉบับ โดยคำนึงถึงการที่ผู้รับสารหลัก คือ ทหารเรือไทยนำไปร้องได้ เนื้อหาจึงจะมีการปรับเปลี่ยนเฉพาะจุดที่ติดเงื่อนไขทางเทคนิคดนตรีเท่านั้น

เงื่อนไขการแปล

- เงื่อนไขใหม่ทางภาษา

เงื่อนไขความแตกต่างทางโครงสร้าง ระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

เงื่อนไขทางภาษา จำนวนพยางค์ต้นฉบับที่เป็นเงื่อนไขกำหนดการคัดสรรคำแปล

เงื่อนไขทางภาษาที่มีเรื่องจังหวะและการเน้นเสียงควบคู่ไปกับจังหวะของดนตรีที่เป็นเงื่อนไขในการคัดสรรคำแปล

- เงื่อนไขใหม่ทางวัฒนธรรม

วัฒนธรรมชาวเรือ ที่ผู้รับสารกลุ่มหลัก คือทหารเรือไทยและคนไทยที่รู้จักบริบทของทหารเรือไทยอยู่แล้ว เมื่อแปลสู่ภาษาอังกฤษ อาจติดเงื่อนไขใหม่ทางวัฒนธรรมทหารเรือสากล อันเป็นวัฒนธรรมซึ่งผูกติดอยู่กับภาษาปลายทาง ซึ่งไม่มีในวัฒนธรรมและบริบทของทหารเรือไทย

- เงื่อนไขใหม่ทางหน้าที่

เพลง*ดอกประดู่*ในฉบับแปล มีเงื่อนไขใหม่ทางหน้าที่ คือให้นักเรียนในหน่วยของทหารเรือนำไปขับร้องระหว่างเดินวิงออกกำลังกาย และนำไปขับร้องในโอกาสต่างๆ ของทางกองทัพเรือ และอาจมีหน้าที่ช่วยให้ผู้สนใจในการแปลเพลงเทียบภาษาไทย-อังกฤษนำไปศึกษา รวมถึงให้ชาวต่างชาติได้เข้าใจประวัติศาสตร์ของกองทัพเรือไทย ดังนั้น เงื่อนไขในการจูงใจโน้มน้ำหนักให้เกิดความรักชาติจึงอ่อนลงไป และไม่เป็นเงื่อนไขหลักดังเช่นตัวบทต้นฉบับ

บริบทในการแปล

- บริบทสถานการณ์

สถานที่: ประเทศไทย

เวลา: เป็นเหตุการณ์ในช่วงสมัย รศ.112 แต่เป็นเวลาที่เกี่ยวเนื่องกันและดำรงมาถึงปัจจุบัน บริบทด้านเวลานั้นใช้ได้ร่วมกันในทุกสมัย เนื่องจากผู้พระราชนิพนธ์ต้องการให้เพลงเป็นเครื่องเตือนใจผู้ฟังรุ่นหลังทั้งหมด บริบทด้านเวลาในช่วงที่ต้นฉบับแต่งขึ้น และในช่วงที่ดำเนินการแปล จึงไม่แตกต่างกันมาก

ในการแปลเพลง *ดอกประดู่* ได้กำหนดให้มีกาล เป็นรูปปัจจุบัน หรือ Present Tense เพราะเป็นเนื้อหาที่ผู้พระราชนิพนธ์ ใช้สั่งสอนและพูดโดยตรงกับผู้รับสาร เป็นการพูดชี้ชวนปลุกใจ กาลหลักเป็น Present Tense ได้ เฉพาะจุดที่มีการอ้างอิงถึงเหตุการณ์เฉพาะในอดีตเท่านั้นที่ใช้ Past Tense

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร

ในต้นฉบับ เป็นความสัมพันธ์ ระหว่างผู้พระราชนิพนธ์ และข้าราชการ นักเรียน นายเรือที่ผู้พระราชนิพนธ์เป็นอาจารย์สอน เป็นเพลงที่ครูแต่งให้ศิษย์นำไปร้องเพื่อปลุกใจให้รักชาติ

ในฉบับแปล เป็นความสัมพันธ์ ระหว่างผู้วิจัย ซึ่งทำสารนิพนธ์โครงการแปล และเพื่อที่ผู้วิจัยจะได้นำการแปลนี้ไปใช้สอนนักเรียนจากทหารเรือ เป็นเพลงแปลที่ครูตั้งใจแปลให้นักเรียนนำไปขับร้องขณะวิ่งออกกำลังกาย เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นในชีวิตประจำวัน และเพื่อให้หน่วยงานที่สนใจ นำไปขับร้องได้ในโอกาสต่างๆ

บริบททางสังคมและวัฒนธรรม

เป็นบริบทของวัฒนธรรมความเป็นชาวเรือ ความเป็นทหารเรือไทย การต่อสู้ระหว่างไทยและฝรั่งเศส ความภาคภูมิใจเน้นความกล้าหาญไม่เสียดายชีวิต และความเป็นหนึ่ง

เดียวกัน ยอมเสียสละ และการเตรียมความพร้อมของตนเองให้พร้อมรบเสมอ

วจนลีลาในต้นฉบับ

วจนลีลาแบบไม่เป็นทางการ มีการใช้สัมผัสในและสัมผัสนอก เพื่อให้มีท่วงทำนองของความเป็นเนื้อเพลง

- การดำเนินการแปลให้บรรลุเป้าหมาย โดยประเมินตามความคาดหวังของผู้รับสาร ในกรณีที่ผู้วิจัยไม่สามารถแปลออกมาได้ความหมายเท่าเทียมกับต้นฉบับ หรือถูกบังคับด้วยเงื่อนไขด้านจังหวะให้ไม่สามารถถ่ายทอดได้อย่างสมบูรณ์แบบ ผู้วิจัยต้องเลือกกระทำการต่างๆ คือ การชดเชย การแทนที่ หรือการปรับบทแปล ซึ่งจะกล่าวในส่วนต่อไป

3.3.1.2 การวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับตามแนวทางการความรู้เรื่องจังหวะไปใช้ในการวิจัย

เพลงดอกประดู่ เพลงใช้จังหวะ March มีเครื่องหมายประจำจังหวะเป็น $\mathbf{C}$ หรือ จังหวะ 2/2 ซึ่งเป็นอัตราจังหวะสองธรรมดา (ณัชชา พันธุ์เจริญ, 2558: 40) กล่าวคือ เป็นจังหวะที่ประกอบด้วย 2 จังหวะใหญ่ในแต่ละห้อง ประกอบด้วยโน้ตขาว 2 ตัว คือนับเป็น $\mathbf{1\ 1}$ ต่อหนึ่งห้อง

เนื้อเพลงดอกประดู่ มีทั้งหมด 4 บท หนึ่งบทมี 4 วรรค รวม 16 วรรค แยกเป็นวรรคละ 8 ห้องดนตรีซึ่งมีอัตราจังหวะ 2/2 ได้ดังนี้

เนื้อเพลง

(1) บท	หะเบสสมอพลัน ออกสันดอนไป	(1) วรรค
	ลัดไปเกาะสี่ซัง จนกระทั่งกระโจมไฟ	(2) วรรค
	เที่ยวหาข้าศึกมิได้นึกจะกลับมาใน	(3) วรรค
	ถึงตายตายไปตายให้แก่ชาติของเรา	(4) วรรค
(2) บท	พวกเราครู่ เจ็บแล้วต้องจำ	(5) วรรค
	ลับดาบไว้พลางข้างบนยอดกร้าฟท์จะนำ	(6) วรรค
	สยามเป็นชาติของเราตรงทุกเสาชักขึ้นทุกลำ	(7) วรรค
	ถึงเรือจะจมในน้ำ ริงไม่ต่ำลงมา	(8) วรรค
(3) บท	เกิดมาเป็นไทยใจร่วมกันแหละดี	(9) วรรค
	รักเหมือนพี่เหมือนน้อง ช่วยกันป้องปฐพี	(10) วรรค
	สยามเป็นชาติของเรา อยาให้เขามาย่ำมายี	(11) วรรค
	ถึงตายตายดีตายในหน้าที่ของเรา	(12) วรรค
(4) บท	พวกเราทุกลำจำเช่นดอกประดู่	(13) วรรค
	วันไหนวันดีบานคลี่พร้อมอยู่	(14) วรรค
	วันไหนร่วงโรยดอกโปรยตกพรุ	(15) วรรค
	ทหารเรือเราจงดูตายเป็นหมู่เพื่อชาติไทย	(16) วรรค

โครงสร้างของเพลง ตามขนบในการจัดแบ่งตัวบท ดังที่ได้กล่าวไปแล้วนั้น เป็นแบบ verse/verse/verse/verse format ที่มีลักษณะคล้ายแบบ AAA Form (Davis, 1984: 32) ทำนองดนตรีเหมือนกันในทุกบท ไม่มีส่วนใดที่แตกต่างออกไปจากทำนองหลัก

3.1.2 การวิเคราะห์ประเด็นการแปล

เพลง*ดอกประดู่* เมื่อนำมาจัดเรียงตามจังหวะหนักเบา และจังหวะเท้าในการเดินแล้วจะได้ตามในตารางที่ 1 โดยผู้วิจัยได้ขีดเส้นใต้คำที่ลงจังหวะเท้าซ้ายและเท้าขวาในแต่ละห้องไว้ เพื่อแยกออกจากพยางค์ที่ไม่ใช้จังหวะหลัก

ตารางที่ 1:

ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา
							-หะ
							♪
เบ <u>ส</u> ส	-มอ	<u>พลั</u> น	<u>ออก</u>	<u>สั้น</u>	<u>ดอน</u>	<u>ไป</u>	-
♪ ♪	♪	♪.♪	♪.♪	♪	♪.♪	♪.	♪
ลัด <u>ไป</u>	<u>เกาะ</u> สี	<u>ซัง</u>	<u>จน</u> <u>กร</u>	<u>ทั้ง</u>	<u>กระ</u> <u>โจม</u>	<u>ไฟ</u>	- เที้ยว
♪ ♪	♪ ♪	♪.♪	♪ ♪	♪	♪ ♪	♪.	♪
หา	<u>ข้า</u>	<u>ศึก</u>	<u>มิ</u> <u>ได้</u>	<u>นึก</u> <u>จะ</u>	<u>กลับ</u> <u>มา</u>	<u>ใน</u>	<u>ถึง</u>
♪.♪	♪.♪	♪.♪	♪ ♪	♪ ♪	♪ ♪	♪.	♪
ตาย	<u>ตาย</u>	<u>ไป</u>	<u>ตาย</u> <u>ให้</u>	<u>แก่</u>	<u>ชาติ</u> <u>ของ</u>	<u>เรา</u>	<u>พวก</u>
♪.♪	♪.♪	♪.♪	♪ ♪	♪	♪ ♪	♪.	♪
<u>เรา</u>	<u>ดู</u>	<u>รู้</u>	-	<u>เจ็บ</u>	<u>แล้ว</u> <u>ต้อง</u>	<u>จำ</u>	
♪	♪.♪	♪		♪	♪ ♪	♪.	♪
ลับ	<u>ดาบ</u> <u>ไว้</u>	<u>พลา</u> ง	<u>ข้าง</u> <u>บน</u>	<u>ยอด</u>	<u>กร้าว</u> <u>พท์</u> <u>จะ</u>	<u>นำ</u>	<u>ส</u>
♪ ♪	♪ ♪	♪.♪	♪ ♪	♪	♪ ♪	♪.	♪
<u>ยาม</u> <u>เป็น</u>	<u>ชาติ</u> <u>ของ</u>	<u>เรา</u>	<u>ธง</u> <u>ทุก</u>	<u>เสา</u> <u>ซึก</u>	<u>ขึ้น</u> <u>ทุก</u>	<u>ลำ</u>	<u>ถึง</u>
♪ ♪	♪ ♪	♪.♪	♪ ♪	♪ ♪	♪ ♪	♪.	♪

เรือ จะ	จม ใน	น้ำ	ถึง ไม่	ต่ำ	ลง	มา	เกิด
♩. ♩	♩ ♩	♩. ♩	♩ ♩	♩	♩. ♩	♩.	♩
มา	เป็น	ไทย	ใจ	ร่วม	กัน แหะ	ดี	
♩	♩. ♩	♩	♩	♩	♩. ♩	♩.	♩
รัก เหมือน	พี่ เหมือน	น้อง	ช่วย กัน	ป้อง	ป - ฐ	พี	
♩. ♩	♩ ♩	♩. ♩	♩ ♩	♩	♩. ♩	♩.	♩
ยาม เป็น	ชาติ ของ	เรา	อย่า ให้	เขา มา	ย่ำ มา	ยี้	ถึง
♩. ♩	♩ ♩	♩. ♩	♩ ♩	♩ ♩	♩ ♩	♩.	♩
ตาย	ตาย	ดี	ตาย ใน	หน้า	ที่ ของ	เรา	พวก
♩. ♩	♩. ♩	♩. ♩	♩ ♩	♩	♩. ♩	♩.	♩
เรา	ทุก	ลำ	จำ	เช่น	ดอก ประ	คู่	วัน
♩	♩. ♩	♩	♩	♩	♩. ♩	♩.	♩
ไหน	วัน	ดี	บาน	คลี่	พร้อม	อยู่	วัน
♩. ♩	♩. ♩	♩. ♩	♩. ♩	♩	♩. ♩	♩.	♩
ไหน	ร่วง	โรย	ดอก	โปรย	ตก	พรุ ท	หาร
♩. ♩	♩. ♩	♩. ♩	♩. ♩	♩	♩. ♩	♩. ♩	♩
เรือ	เรา จง	ดู	ตาย เป็น	หมู่	เพื่อ ชาติ	ไทย	
♩. ♩	♩ ♩	♩. ♩	♩ ♩	♩	♩ ♩	♩.	

3.1.2.1. การมีพยางค์ในต้นฉบับเป็นตัวกำหนดคำแปลภาษาอังกฤษ

เพลงดอกประดู่ มี 163 พยางค์ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างพยางค์และคำของตัวโน้ต จะพบว่าคำของตัวโน้ตมีส่วนกำหนดจำนวนพยางค์ ดังนี้:

พยางค์ที่ใช้โน้ตตัวเดียว มีทั้งสิ้น 129 พยางค์ ส่วนนี้ให้คำนี้ถึงการคัดสรรคำแปลตามคำของตัวโน้ตตามที่จะได้กล่าวต่อไป

พยางค์ที่ใช้โน้ตหลายตัว หรือ Melisima มีทั้งสิ้น 34 พยางค์ ดังนั้นในบริเวณนี้จึงต้องคัดสรรพยางค์ในภาษาอังกฤษที่ออกเสียงได้ยาวหรือเป็น open syllable

ลักษณะของปัญหาการแปลในประเด็นจำนวนพยางค์

ปัญหาแปลเป็นภาษาอังกฤษแล้วจำนวนพยางค์เพิ่มขึ้น ผู้วิจัยได้ทดลองแปลวรรคที่คัดเลือกมาเบื้องต้นเพื่อเปรียบเทียบจำนวนพยางค์ที่ได้ พบว่าในฉบับแปลมีจำนวนพยางค์มากกว่าต้นฉบับ

ตัวอย่างที่1

ต้นฉบับ “เที่ยวหาข้าศึก มิได้นึกจะกลับมาใน” (11 พยางค์)

ฉบับแปล “Looking for the foe, we never think of coming home.”

(13 พยางค์)

ตัวอย่างที่2

ต้นฉบับ “สยามเป็นชาติของเรา ธงทุกเสาชักขึ้นทุกลำ” (13 พยางค์)

ฉบับแปล “Siam is our home, and our war flags hoisted up

high” (14 พยางค์)

3.1.2.2. ความสัมพันธ์ระหว่างพยางค์ (Syllable) และจังหวะ (Rhythm)

สำหรับดนตรีแล้ว การเน้นเสียงจังหวะใหญ่จะเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ โดยมีจังหวะใหญ่ที่ 1 เป็นจังหวะสำคัญที่หนักแน่นมากที่สุด เรียกว่าเป็น Strong beat และจังหวะอื่นจะเป็นจังหวะเบา หรือ Weak beat ในเพลงดอกประดู่ ซึ่งมีอัตราจังหวะเป็น 2/2 หรือ $\mathbf{C}$ นั้น จังหวะที่ถือเป็น Strong beat คือจังหวะที่ก้าวเท้าซ้าย หรือเป็น ค่านोट $\mathbf{d}$ แรกของห้อง และจังหวะที่เป็น Weak beat คือจังหวะที่ก้าวเท้าขวา

พยางค์ที่ควรลงเสียงเน้น จึงควรเป็นพยางค์ที่ต้องลงเท้าซ้าย เป็น Strong form และพยางค์ ที่ลงเท้าขวา อนุโลมให้เป็นพยางค์เน้นที่สำคัญรองลงมาได้ หรือเป็น weak form

ทั้งนี้ จากความรู้เรื่องการออกเสียงพยางค์ในการพูดปกติ พยางค์ที่ลงเท้าซ้าย เป็น strong form จะได้รับการเน้นเสียง ได้เป็น primary stress โดยมีคุณสมบัติคือ

- 1) พยางค์ที่เน้นจะออกเสียงดังกว่าพยางค์อื่น (loudness)
- 2) พยางค์ที่เน้นจะใช้ช่วงเวลาในการออกเสียงยาวกว่าพยางค์อื่น (length)
- 3) พยางค์ที่เน้นจะใช้ระดับเสียงสูงกว่าพยางค์อื่น (pitch)
- 4) พยางค์ที่เน้นจะใช้เสียงสระเต็มรูป (quality)

ในจุดที่ค่าของตัวโน้ตเป็นโน้ตตัวขาว หรือ Half note ขึ้นไป คือ $\mathbf{d}$ $\mathbf{d}$ $\mathbf{d}$ หรือมีการลากเสียง เช่น $\mathbf{d}$ $\mathbf{d}$ ควรคัดสรรพยางค์ที่เป็น open syllable หรือพยางค์ที่ลงท้ายด้วยสระ และเสียงยาว

ในจุดที่ค่าของตัวโน้ตน้อยกว่าโน้ตตัวขาวลงมา คือเป็น หรือ ควรคัดสรรพยางค์ที่เป็น closed syllable หรือพยางค์ที่ลงท้ายด้วยพยัญชนะหนึ่งตัวหรือมากกว่า เพื่อให้ได้เสียงสั้น

ลักษณะของปัญหาการแปลในประเด็นการลงเสียงหนักเบาของพยางค์ ตัวอย่าง

								- หะ Ha
								
<u>เบส</u> ส	<u>-มอ</u>	<u>ปล้น</u>	<u>ออก</u>	<u>สั้น</u>	<u>ดอน</u>	<u>ไป</u>	-	
<u>Base.</u>	<u>An</u>	<u>chors.</u>	<u>a</u>	<u>weigh</u>	<u>off</u> we	<u>go.</u>		
 		 	 		 			

ในตัวอย่างนี้ เบื้องต้นผู้แปลได้ทดลองแปลวรรคแรกของเพลง*ดอกประดู่* เพื่อดูความสัมพันธ์ระหว่างการเน้นจังหวะหนักเบา และการเน้นเสียง พบว่าสามารถคัดสรรคำแปลที่ได้รับ Primary stress ได้ และความสามารถในการอ่านออกเสียงให้ยาวเท่ากับค่าของตัวโน้ตได้เช่นกัน

3.1.2.3. การตีความความหมายของเนื้อเพลงตัวบทต้นฉบับเพื่อให้คำแปลยังคง ความหมายเดิมได้อย่างมีศิลปะเฉพาะจุด ในจุดที่เป็นปัญหา

ในที่นี้จะใช้ความรู้เรื่องการตีความตามขอบประจําตัวบท ตามทฤษฎี Skopostheorie

ขอบประจําตัวบท

- ขอบด้านศัพท์

ขอบศัพท์ชาวเรือ ที่เป็นภาษาจาม และเป็นศัพท์เฉพาะทางของทหารเรือ ในเพลงดอกประดู่ มีการใช้ศัพท์เช่นนี้อยู่ 6 จุด คือ

1) *หะเบส*

อัจฉรา ทองรอด ได้กล่าวถึงความหมายไว้ในหนังสือเรื่อง “ทหารเรือ หมอยา คธา ศิลปิน” เกี่ยวกับคำนี้ว่า “หะเบสหรือฮะเบส แปลว่าดิ่งหรือชกขึ้น กล่าวกันว่าเป็นภาษาจาม ซึ่งกลุ่มชาติพันธุ์ที่เชี่ยวชาญการเดินทางและมีบทบาทสำคัญต่อกองทัพเรือสยามในยุคแรกๆ หะเบสสมอ หมายถึง ถอนสมอ ตรงข้ามกับ หะเรียสมอ หมายถึง ทิ้งสมอ” (110)

2) *สั้นดอน*

สั้นดอนในที่นี้ หมายถึงสั้นดอนปากแม่น้ำเจ้าพระยา

3) *เกาะสี่ซัง*

เป็นชื่อเกาะในจังหวัดชลบุรี บริเวณอ่าวไทย เมื่อล่องเรือออกจากแม่น้ำเจ้าพระยาก็จะพบเกาะนี้เป็นเกาะแรก

3) กระจงไฟ

กระจงไฟ หรือ หอประภาคารที่แหลมงอบ อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด

4) ช้าง

ช้าง หมายถึง ธงช้าง หรือธงชาติไทยในอดีต อันเป็น “ธงราชการหรือธงราชนาวี ที่มีช้างเผือกทรงเครื่องยืนแท่นบนผืนธงที่ชักอยู่ที่เสาทัพบนเรือหลวง” (110)

5) กร๊าฟท์

กร๊าฟท์ หรือ ก๊าฟฟ์ (Gaff) มีความหมายตามคำอธิบายของ อัจฉรา ทองรอด คือ เสาที่ยื่นออกมาจากเสากระโดงเรือบริเวณกลางลำ สำหรับชักธงประจำเรือที่ตอนกลางเรือ

6) ดอกประดู่

ดอกประดู่ เป็นดอกไม้สัญลักษณ์ของกองทัพเรือ ออกดอกสีเหลืองทอง บานและร่วงพร้อมกัน แสดงถึงความสามัคคี ไม่ว่าจะสุกจะทุกซีกก็จะให้เป็นไปโดยพร้อมเพรียงกัน

จากทฤษฎีการแปลแบบ Skopostheorie ผู้แปลต้องตัดสินใจเพื่อที่จะดำเนินการแปลให้บรรลุเป้าหมายในการนำไปใช้ร้อง ต้องประเมินว่าจะคงหน้าที่เดิมของคำและความหมายไว้หรือไม่ ซึ่งในขั้นตอนนี้จะใช้แนวทางการตีความหรือ Interpretive Approach มาช่วย โดยมีแนวทางดังนี้

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ “หะเบสสมอลัน ออกสันตอนไป”

ฉบับแปล “Ha base, anchors aweigh, off we go”

แนวทางการคงคำและความหมายเดิม

คำว่า “หะเบส” ในเพลง ดอกประดู่ นั้น ผู้แปลพิจารณาว่ามีรากมาจากภาษาจาม ซึ่งไม่ใช่ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย มีความเป็นคำภาษาต่างชาติอยู่ในเพลงแล้ว แต่สำหรับทหารเรือไทย คำว่า “หะเบส” เป็นที่รู้จักดี แปลว่าการถอนสมอ ใช้คำว่าหะเบสแทนการถอนสมอ เนื่องจากผู้รับสารหลักของเพลงคือทหารเรือไทย การเก็บคำนี้ไว้จะเป็นการเก็บอัตลักษณ์ของเพลงนี้ไว้ จึงตัดสินใจเก็บคำว่าหะเบสไว้ และชดเชยด้วยการเพิ่มคำว่า Anchors aweigh ตามหลังเข้าไปทันที เพื่อให้ได้ความหมายของคำ

แนวทางการชดเชย

เนื่องจากผู้วิจัยได้ตัดทอนทั้งคำว่า “ปลัน” และคำว่า “สันตอน” ออกไปแล้ว จึงได้ชดเชยด้วยคำว่า Anchors aweigh ซึ่งแปลว่าถอนสมอ และเป็นชื่อเพลงมาร์ชของกองทัพเรือสหรัฐอเมริกา เพื่อแทนที่ด้วยคุณค่าความเป็นชาวเรือสากลของชื่อเพลงนี้

แนวทางการแทนที่

- ต้นฉบับ “เที่ยวหาข้าศึก มิได้นึกจะกลับมาใน” (11 พยางค์)
ฉบับแปล “Looking for the foe, we never think of coming home.” (13 พยางค์)

คำว่า “ใน” ผู้แปลแทนที่ด้วยคำว่า “home” โดยพิจารณาจากบริบท คำว่า “ใน” คือในฝั่ง หรือแผ่นดิน หรือ บ้าน ซึ่งใช้คำว่า “home” แทนได้โดยไม่เสียความหมายโดยรวม

แนวทางการปรับบทแปลและการปรับตัวบทต้นฉบับ

เพื่อให้นำไปขับร้องได้ ผู้วิจัยจึงต้องเลือกการปรับบทแปลและปรับตัวบทต้นฉบับ โดยตัดสัณใจตัดทิ้งพยางค์ “ส” ใน “สมอ” และปรับจำนวนพยางค์ในบทแปลจาก “ดอน” ที่มีหนึ่งพยางค์ใช้โน้ตสองตัว เป็น “off we” ที่มีสองพยางค์ เพื่อให้ได้ความ ผู้วิจัยตัดสัณใจตัดทิ้งคำว่า “พลัน” และ “สันดอน” ไปในส่วนนี้ เนื่องจากไม่ใช่สาระสำคัญของเนื้อหา หรืออาจนำไปไว้ในวรรคต่อๆไปของเพลงได้ โดยไม่เสียอรรถรสและภาพรวมของเพลง

อนึ่ง แนวทางที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยเห็นว่า นำไปใช้เพื่อแปลเพลงเดินทาง และเพลงราชนาวีได้เช่นกัน เนื่องจากเป็นปรับตัวบทต้นฉบับที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน

- ขนบด้านสำนวนภาษา

คำเปรียบเปรยและสำนวน มีการใช้ลักษณะนี้อยู่ 2 จุด คือ

1) “ลับดาบไว้พาลง”

ดาบ ในที่นี้ หมายถึงทหารเรือไทย ลับดาบไว้พาลง จึงหมายถึงการฝึกหัดศึกษา และการเตรียมความพร้อมรบของทหารเรือไทยเอาไว้ระหว่างรอคอย

2) “ซ้างบนยอดกร้าฟท์”

หมายถึง ธงชาติหรือธงนาวีซึ่งชักอยู่ที่เสาบนภาพพื้นเรือหลวง และแสดงว่าเรื่อนั้นพร้อมรบ (อัจฉรา ทองรอด: 110)

3.1.3 การวางแผนการแปล

3.1.3.1. การวางแผนการแปลตัวบทโดยรวม

สืบเนื่องจากแนวทางการแปล Interpretive Approach ของ Jean Delisle ผู้แปลจะต้องดำเนินการแปลตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนถ่ายความจากต้นฉบับภาษาไทย เป็นร้อยแก้วภาษาอังกฤษ โดยอาศัยแนวทางการแปลแบบตีความ คือขั้นตอนดังนี้

1) ขั้นตอนการทำความเข้าใจ (Comprehension)

ระดับความหมายประจำภาษา

ระดับความหมายวาทกรรม

2) ขั้นตอนสร้างคำที่มีกรอบความคิดหรือวาทกรรมขึ้นซ้ำใหม่ (Reformulation)

ใช้เหตุผลเทียบเคียงหรือจินตภาพ เพื่อให้ได้คำในภาษาปลายทาง (ภาษาอังกฤษ) ที่เทียบเคียงกับต้นฉบับได้ ในขั้นตอนนี้ จะต้องใช้ความรู้ด้านโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่แตกต่างกันระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อให้ได้คำแปลที่เป็นธรรมชาติตามหลักภาษา โดยคำนึงถึงแนวทางต่อไปนี้:

แนวทางการคงคำและความหมายเดิม

แนวทางการชดเชย

แนวทางการแทนที่

แนวทางการปรับบทแปลและการปรับตัวบทต้นฉบับ

3) วิเคราะห์เพื่อตรวจสอบการแปล (Verification)

มีการตรวจสอบโครงสร้างไวยากรณ์ของบทแปล โดยคำนึงถึง

- ชนิดของคำที่มีในภาษาหนึ่งแต่ไม่มีในภาษาหนึ่ง

- ชนิดของคำ

- หน่วยสร้างหรือรูปประโยค

เมื่อดำเนินการถ่ายความจากภาษาไทยเป็นร้อยแก้วภาษาอังกฤษแล้ว จะนำไปเข้าสู่กระบวนการปรับบทแปลเป็นเนื้อเพลง

3.1.3.2. การวางแผนการแปลเฉพาะ เมื่อปรับบทแปลสู่รูปแบบของเนื้อเพลง

ผู้วิจัยจะกระทำการแปลเฉพาะ หรือขั้นตอนของการถ่ายทอดความหมายจากร้อยแก้วภาษาอังกฤษ ไปสู่การเป็นเนื้อร้องที่ต้องร้องได้ และเข้ากับจังหวะ คำตัวโน้ต และความยาวของตัวโน้ต โดยคำนึงถึงวิธีการดังนี้:

1) คัดสรรคำแปลตามจำนวนพยางค์ในต้นฉบับ ตามค่าของตัวโน้ต และตามการเน้นจังหวะ

เช่น “ลัดไปเกาะสี่ซัง จนกระทั่ง กระจโงมไฟ” (11 พยางค์)

“Cut across the sea, ‘till we see the light house.” (11 พยางค์)

ผู้วิจัยทดลองถ่ายความจากร้อยแก้วภาษาอังกฤษเป็นเนื้อร้อง ซึ่งได้ 11 พยางค์เท่ากับต้นฉบับ และมีการเน้นจังหวะจุดเดียวกัน คือจุดที่เน้นหนา และเลือกใช้พยางค์เปิดหรือพยางค์ที่

ลงท้ายด้วยเสียงสระ (CV) ที่ทำให้มีเสียงยาว กับค่าตัวโน้ตที่มีค่า ตั้งแต่ ๑ ขึ้นไป และใช้พยางค์ปิด หรือพยางค์ที่ลงท้ายด้วยเสียงพยัญชนะมากกว่าหนึ่งตัว (CVC) กับโน้ตที่มีค่า ๑ ลงมา

2) การเพิ่มความยาวของการร้องคำเฉพาะจุด ในกรณีที่คำแปลมีพยางค์ไม่เท่ากันกับ ต้นฉบับ โดยไม่ลดตัวโน้ตลง

เช่น “เกิดมาเป็นไทย ใจร่วมกันแหละดี” (9 พยางค์)

“We must unite and become one” (8 พยางค์)

“กันแหละ” มีสองพยางค์ ใช้โน้ตสองตัวคือ ๑.๑

“come” มีหนึ่งพยางค์ แต่จะใช้ร้องเอื้อนเสียงมีความยาวเท่ากับโน้ต ๑.๑

3) การเพิ่มพยางค์ในโน้ตที่มีความยาว ในกรณีที่คำแปลมีพยางค์ไม่เท่ากันกับต้นฉบับ โดยไม่เพิ่มตัวโน้ตลง

เช่น “พวกเราทุกลำ จำเช่นดอกประดู่” (9 พยางค์)

“We all must be like flowers of Pradoo” (10 พยางค์)

“เช่น” มีหนึ่งพยางค์ ใช้โน้ตหนึ่งตัว คือ ๑

“flowers” มีสองพยางค์ แต่สามารถอ่านออกเสียงเร็วๆ และร้องเป็น ๑.๑ ได้

4) คำนี้ถึง “The Pentathlon Principle” ของ Peter Low โดยให้ความสำคัญแก่ Singability, Sense, Naturalness, Rhyme, และ Rhythm โดยเน้น Singability หรือการนำไปร้องได้เป็นสำคัญ

เช่น “สยามเป็นชาติของเรา อย่าให้เขามาย่ำมายี”

“Siam is our land. And we can't say we give in.”

Singability ✓ ร้องได้ ไม่มีปัญหาในการร้อง

Sense ✓ เข้าใจได้ เนื้อเพลงไม่สับสน และมีความหมายไปในทางเดียวกันกับ ต้นฉบับ

Naturalness ✓ บทแปลไม่ขัดหูหรือแปลกประหลาดในด้านใจความ

Rhyme ✓ มีสัมผัสคล้องจองคือ land - can't

Rhythm ✓ ทำนองเป็นไปตามทำนองดั้งเดิม

3.2. เพลงเดินหน้า

ตัวบทต้นฉบับที่ใช้ เป็นเอกสารโน้ตดนตรีพร้อมคำร้อง โดย แผนกวิชาการ กองดุริยางค์ทหารเรือ สนับสนุนต้นฉบับโดยแผนกดุริยางค์ กองกิจการพิเศษ ฐานทัพเรือสัตหีบ เนื้อร้องทรงพระนิพนธ์โดย พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ทำนองเพลงไทยเดิม “คุณลุงคุณป้า” ๒ ชั้น เรียบเรียงโดย พันจ่าเอกทองคำ ปราโมทย์

3.2.1 การวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับ

3.2.1.1 การวิเคราะห์ต้นฉบับตามแนวทางการนำทฤษฎี Skopostheorie ไปใช้ในการวิจัย

อ้างอิงจากแนวทางการวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับโดยทฤษฎี Skopostheorie ของ Reiß/Vermeer ที่กล่าวไปในบทที่ 2 แล้วนั้น ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อเพลง เพลงเดินหน้า ดังนี้

- การประเมินว่าใครเป็นผู้รับสารปลายทาง โดยวิเคราะห์ภาพรวมของการแปล ในส่วนที่เป็นปัจจัยภายนอกของตัวบท ตามที่กล่าวถึงในทฤษฎีนี้

ผู้รับสารและสถานภาพของผู้รับสาร

ผู้รับสารต้นฉบับ แบ่งเป็นสองระดับ คือ

1) ข้าราชการทหารในสังกัดกองทัพเรือ นักเรียนจ่าทหารเรือ นักเรียนนายเรือ และ พนักงานราชการของกองทัพเรือ ซึ่งเป็นผู้ฟังเพลงและขับร้องเพลงในวาระโอกาสและพิธีต่างๆ รวมไปถึงนักเรียนในหลักสูตรเสริมสมรรถนะของกองทัพเรือ ที่รับสารหรือเนื้อเพลงและนำไปร้องในระหว่างเดินวิ่งออกกำลังกายเข้าจังหวะทำเพื่อความพร้อมเพรียง

2) ผู้รับสารต้นฉบับสำหรับสารนิพนธ์โครงการแปลนี้ คือผู้วิจัยซึ่งเป็นข้าราชการทหารกองทัพเรือ และจะนำบทแปลไปสอนนักเรียนจ่าทหารเรือให้นำเนื้อเพลงฉบับแปลไปร้องระหว่างเดินวิ่งออกกำลังกายแทนเนื้อเพลงภาษาไทย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำหน่วยงานเข้าสู่ความเป็นสากลโดยใช้ภาษาอังกฤษ

ผู้รับสารฉบับแปล แบ่งเป็นสองระดับ คือ

1) ผู้รับสารฉบับแปลกลุ่มหลัก คือนักเรียนทหารของกองทัพเรือไทย เป็นคนไทย ซึ่งรู้จักเพลงเดินหน้าอย่างดีถึงขั้นจำขึ้นใจและร้องได้อยู่แล้ว ที่จะนำบทแปลไปฝึกร้องจนจำได้ และร้องเข้ากับจังหวะและทำนองเพลงเดิมที่มีอยู่แล้ว โดยไม่ขัดกับความเคยชิน และไม่ทำให้จังหวะการวิ่งการเดินเท่านั้นเสียไป

2) ผู้รับสารฉบับแปลกลุ่มรอง คือข้าราชการกองทัพเรือ และผู้ที่สนใจทั่วไป ที่ต้องการดูการเปรียบเทียบการแปล หรือต้องการนำบทแปลภาษาอังกฤษไปขับร้องในโอกาสต่างๆ ผู้รับสารกลุ่มรองอาจเป็นชาวต่างชาติที่สนใจเรื่องของกองทัพเรือไทย

จุดประสงค์ของผู้แต่ง

ผู้แต่งคือพลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ทรงแต่งเพลงเดินหน้าอันเป็นเพลงที่สร้างความฮึกเหิมแก่ทหารเรือ โดยใช้ภาษาและถ้อยคำดูดี กล้าได้กล้าเสีย แต่แฝงไปด้วยความกล้าหาญ เมื่อตอนที่เพิ่งเข้ารับราชการในปี ร.ศ.119 และทรงเห็นว่า “วิกฤตการณ์ที่เรือรบฝรั่งเศสตีฝ่าเข้ามาในแม่น้ำเจ้าพระยาเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม ร.ศ.112 (พ.ศ. 2436) และจังหวัดจันทบุรีถูกยึดครองนั้น เป็นบทเรียนที่ควรแก่การจดจำไว้จนถึงลูกหลาน พระองค์ทรงมานะปรับปรุงกองทัพเรือให้เป็นทหารเรือแบบใหม่ และทรงปลุกใจทหารให้มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และคิดสู้กับอริราชศัตรูของชาติไม่ให้คิดย่อท้อ” (ต่อพงษ์, 2549)

เนื้อหาของเพลงเป็นการเตือนให้ผู้ฟังรู้ถึงความไม่ยั่งยืนของทุกสิ่ง ทั้งอำนาจ วาสนา ความสุข ความทุกข์ และเกียรติศักดิ์ เหลือเพียงความดีเท่านั้นที่จะคงอยู่ตลอดไป และความดีนี้เอง คือความตั้งใจรับราชการและปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด แล้วผู้คนก็จะได้จดจำเราในฐานะทหารเรือไทยตลอดไป

วัตถุประสงค์ของการแปล

วัตถุประสงค์ที่หนึ่ง คือ เพื่อการทำสารนิพนธ์โครงการแปล โดยแปลเนื้อเพลงจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษที่นำไปขับร้องได้จริง และเข้ากับจังหวะและทำนองเพลงเดิมได้โดยคงความหมายดั้งเดิมไว้ให้มากที่สุด

วัตถุประสงค์ที่สอง คือ เพื่อนำเนื้อเพลงฉบับแปลไปใช้ในการวิงออกกำลังภายในหลักสูตรการฝึกกำลังพลของกองทัพเรือ ในทุกหลักสูตรเสริมสมรรถนะ เพื่อความเป็นสากลของหน่วยงาน และเพื่อนำเนื้อเพลงฉบับแปลไปขับร้องได้ในโอกาสต่างๆ

ประเภทของตัวบท

เพลงเดินหน้า มีลักษณะเป็นเพลงสัญลักษณ์ประจำหน่วยงาน จัดได้ว่าเป็นตัวบทประเภทที่แบ่งได้เป็นสองประเภท คือ เป็นประเภทเน้นการแสดงออก หรือ expressive text (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2552: 115) ซึ่ง วรรณฯ แสงอร่ามเรือง อธิบายไว้ว่าตัวบทประเภทนี้มีหน้าที่ถ่ายทอดข้อมูลและจัดเรียบเรียงอย่างมีศิลปะ ซึ่งการเป็นเนื้อเพลง มีการเรียบเรียงคำอย่างมีศิลปะจึงจัดว่าอยู่ในประเภทเน้นการแสดงออก และตัวบทต้นฉบับ ยังจัดเป็นประเภทปฏิบัติการ หรือ operative text (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2552: 115) ด้วย เนื่องจากมีหน้าที่โน้มน้าวใจผู้ฟังหรือผู้รับสารที่เป็นข้าราชการและนักเรียนในส่วนของกองทัพเรือให้ความฮึกเหิม สามัคคี รักชาติ

หน้าที่ของการแปล

สืบเนื่องจากหน้าที่ของตัวบทต้นฉบับนั้น เป็นเนื้อเพลงขับร้องที่มีหน้าที่หลักเป็นการโน้มน้าวใจ หรือเป็น operative text (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2552: 115) เนื้อหาของเพลงที่ย้ำเตือนให้ผู้ฟังตั้งใจทำงานสร้างความดีเอาไว้ โดยไม่พะวงคิดถึงชีวิตที่จะเปลี่ยนแปลงไป เป็นเนื้อหาที่ปลุกใจขององค์กรนี้ และมีการใช้วรรณศิลป์ จึงมีหน้าที่รองเป็นการแสดงออก หรือเป็น expressive text (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2552: 115)

พิจารณาว่าผู้ฟัง คือตัวผู้วิจัยเอง และ ข้าราชการและนักเรียนของกองทัพเรือ ต่างรู้จักและเข้าใจหน้าที่ในการโน้มน้าวใจของเพลงนี้เป็นอย่างดีแล้ว คือรู้จักจุดประสงค์ที่ต้องการให้เกิดความสามัคคีและรักชาติแล้ว การแปลจึงไม่จำเป็นต้องคงหน้าที่หลักเดิมที่เป็นการโน้มน้าวใจ แต่ต้องให้ความสำคัญแก่หน้าที่ถ่ายทอดข้อมูลและจัดเรียงอย่างมีศิลปะในภาษาปลายทางให้ได้ คือต้องเน้นหน้าที่ของการแสดงออก หรือ expressive text (วรรณา แสงอร่ามเรือง, 2552: 115) และนำไปร้องเข้ากับทำนองดนตรีเดิมได้โดยไม่ขัดกับความเคยชินเก่า ดังนั้น หน้าที่ของการแปล จึงเป็นการพยายามถ่ายทอดความหมายและบริบทของทหารเรือไทยในภาษาต้นทาง คือภาษาไทย สู่ภาษาปลายทาง คือภาษาอังกฤษ โดยคำนึงถึงรูปแบบของการเป็นเนื้อร้อง และเงื่อนไขทางดนตรีคือเรื่องจังหวะ เน้นการใช้วาทศิลป์และมีความไพเราะ นำไปใช้ขับร้องได้

ชนิดของตัวบท

เพลงเดินหน้าเป็นตัวบทชนิดตัวบทเดี่ยว (วรรณา แสงอร่ามเรือง, 2552: 121) คือเป็นตัวบทชนิดเนื้อเพลงที่มีเนื้อหาสมบูรณ์อยู่ในตัวเอง และไม่ได้อยู่ร่วมกับกับตัวบทชนิดอื่นหรือมีอ้างอิงอยู่ในตัวบทชนิดอื่น

ขอบประจําตัวบท

- ขอบด้านศัพท์

ขอบการใช้ศัพท์อย่างดูต้น กล้าได้กล้าเสีย แสดงความเป็นนักเลง มีทั้งหมด 4 จุด

- ขอบด้านสำนวนภาษา

ใช้สำนวนเปรียบเทียบเปรียบเทียบต่างๆ

- ขอบในด้านการจัดแบ่งโครงสร้างของตัวบท เป็นตอนๆ

โครงสร้างของเพลง เป็นลักษณะแบบ Verse - Chorus Form (Davis, 1984: 45) คือมีลักษณะ มีท่อน chorus ที่โดดเด่นออกมา มีโครงสร้างเป็น V-C-V-C เป็นโครงสร้างที่มีสัดส่วนเหมาะสม ท่อน Verse คือส่วนที่ขึ้นว่า “เกิดมาทั้งที่มันก็ดีอยู่แต่เมื่อเป็น” ตามด้วย Chorus คือ “ทั้งเซาะห์ ทั้งเวสต์ ทั้งนอร์ธ ทั้งอีสต์” ท่อน Verse ที่สองขึ้นด้วย “เกิดมาทั้งที่มันก็มีอยู่แต่ทุกภัย” และตามด้วย Chorus ทั้งเซาะห์ ทั้งเวสต์ ทั้งนอร์ธ ทั้งอีสต์” อีกครั้งหนึ่ง

- การชี้แนะนักความสำคัญของตัวบทต้นฉบับแต่ละส่วนและตัดสินใจว่าจะทำการเปลี่ยนแปลงในขั้นตอนก่อน ระหว่าง หรือหลังการแปลหรือไม่ โดยวิเคราะห์จากปัจจัยภายในตัวบทที่กล่าวถึงในทฤษฎี

องค์ประกอบการแปล

- ตัวบทต้นฉบับ (มีภาษาและเนื้อหาของตัวบทต้นฉบับ)

ในด้านภาษา เป็นภาษาไทยทั่วไปถึงภาษาปาก ไม่เป็นพิธีการมากนัก ใช้คำพูดทั่วไปรวมไปถึงศัพท์เฉพาะในบริบทของทหารเรือ

ในด้านเนื้อหา เป็นเรื่องเกี่ยวกับการที่ทหารเรือเดินเรือออกไปรบในทะเล และ

ต้องมีความฮึกเหิมในการต่อสู้ ไม่คิดกลัวตาย ยอมสละชีพเพื่อชาติได้ หากเคยพ่ายแพ้ ก็ต้องเก็บไว้ เป็นบทเรียนและต้องฝึกฝนตนเองให้ดีขึ้น ทหารเรือยังต้องพร้อมที่จะสู้รบและตายไปพร้อมกันทั้งลำเรือ เหมือนดอกประดู่ที่บ้านและรวงไรย์พร้อมกัน

- สถานการณ์

เป็นบริบทของทหารเรือไทยที่ครอบคลุมตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน มีความร่วมสมัย และเป็นสากลในคราวเดียวกัน

- งานแปล (มีภาษาและเนื้อหาของงานแปล)

ในด้านภาษา เป็นการถ่ายทอดความจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ ใช้ภาษาในลักษณะเดียวกันคือเป็นภาษาอังกฤษทั่วไป ไม่เป็นพิธีการมากนัก และพยายามใช้ศัพท์ในบริบทของทหารเรือเพื่อคงเอกลักษณ์ความเป็นเพลงของทหารเรือไว้

ในด้านเนื้อหา เป็นการพยายามถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับทหารเรือตามต้นฉบับ โดยคำนึงถึงการที่ผู้รับสารหลัก คือ ทหารเรือไทยนำไปร้องได้ เนื้อหาจึงจะมีการปรับเปลี่ยนเฉพาะจุดที่ติดเงื่อนไขทางเทคนิคดนตรีเท่านั้น

เงื่อนไขการแปล

- เงื่อนไขใหม่ทางภาษา

เงื่อนไขความแตกต่างทางโครงสร้าง ระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

เงื่อนไขทางภาษา จำนวนพยางค์ในต้นฉบับเป็นเงื่อนไขกำหนดการคัดสรรคำแปล

เงื่อนไขทางภาษาที่มีเรื่องจังหวะและการเน้นเสียงควบคู่ไปกับจังหวะของดนตรีที่

ป็นเงื่อนไขในการคัดสรรคำแปล

- เงื่อนไขใหม่ทางวัฒนธรรม

วัฒนธรรมชาวเรือ ที่ผู้รับสารกลุ่มหลัก คือทหารเรือไทยและคนไทยที่รู้จักบริบทของทหารเรือไทยอยู่แล้ว เมื่อแปลสู่ภาษาอังกฤษ อาจติดเงื่อนไขใหม่ทางวัฒนธรรมทหารเรือสากล อันเป็นวัฒนธรรมซึ่งผูกติดอยู่กับภาษาปลายทาง ซึ่งไม่มีในวัฒนธรรมและบริบทของทหารเรือไทย

- เงื่อนไขใหม่ทางหน้าที่

เพลงเดินหน้าในฉบับแปล มีเงื่อนไขใหม่ทางหน้าที่ คือให้นักเรียนในหน่วยของทหารเรือนำไปขับร้องระหว่างเดินวิงออกกำลังกาย และนำไปขับร้องในโอกาสต่างๆ ของทางกองทัพเรือ และอาจมีหน้าที่ช่วยให้ผู้สนใจในการแปลเพลงเทียบภาษาไทย-อังกฤษนำไปศึกษา รวมถึงให้ชาวต่างชาติได้เข้าใจประวัติศาสตร์ของกองทัพเรือไทย ดังนั้น เงื่อนไขในการจูงใจโน้มน้าวใจให้เกิดความรักชาติจึงอ่อนลงไป และไม่เป็นเงื่อนไขหลักดังเช่นตัวบทต้นฉบับ

บริบทในการแปล

- บริบทสถานการณ์

สถานที่: ประเทศไทย

เวลา: เป็นการกล่าวถึงชีวิตสภาพความเป็นอยู่ของทหารเรือที่เป็นสากล กล่าวคือ

การทำงานจะพบกับอุปสรรคต่างๆ และไม่นานเมื่อออกจากการทำงานไปผู้คนที่ลืม มีแต่เพียงความดีเท่านั้นที่จะยังคงอยู่และทำให้คนทั้งหลายจำได้ เวลาในบทเพลงนี้จึงมีความเป็นสากลที่ก้าวผ่านกาลเวลา ไม่มีความเป็นอดีตหรือปัจจุบัน

ในการแปลเพลง*เดินหน้า* ได้กำหนดให้มีกาล เป็นรูปปัจจุบัน หรือ Present Tense เพราะเป็นเนื้อหาที่ผู้พระราชนิพนธ์ ใช้สั่งสอนและพูดโดยตรงกับผู้รับสาร เป็นการพูดชี้ชวนปลุกใจ กาลหลักเป็น Present Tense ได้ เฉพาะจุดที่มีการอ้างอิงถึงเหตุการณ์เฉพาะในอดีตเท่านั้นที่ใช้ Past Tense

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร

ในต้นฉบับ เป็นความสัมพันธ์ ระหว่างผู้พระราชนิพนธ์ ที่มีต่อนักเรียนและข้าราชการทหารเรือ ถือเป็นเพลงที่ครูแต่งให้ศิษย์นำไปขับร้อง

ในฉบับแปล เป็นความสัมพันธ์ ระหว่างผู้วิจัย ซึ่งทำสารนิพนธ์โครงการแปล และเพื่อที่ผู้วิจัยจะได้นำการแปลนี้ไปใช้สอนนักเรียนข้าราชการทหารเรือ เป็นเพลงแปลที่ครูตั้งใจแปลให้นักเรียนนำไปขับร้องขณะวิ่งออกกำลังกาย เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นในชีวิตประจำวัน และเพื่อให้หน่วยงานที่สนใจ นำไปขับร้องได้ในโอกาสต่างๆ เน้นการนำไปใช้งาน

บริบททางสังคมและวัฒนธรรม

เป็นบริบทของวัฒนธรรมความเป็นชาวเรือ ความเป็นทหารเรือไทยที่มีความเป็นสากลและเข้าใจได้ในทุกวัฒนธรรม กล่าวคือ อุปสรรคในการทำงานและการใช้ชีวิต รวมถึงการถูกคนรุ่นหลังลืมแม้จะเคยเป็นผู้มีอำนาจมากเท่าใด เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกันได้กับทุกคน ผู้ฟังทั่วไปแม้ไม่ใช่ชาวเรือก็เข้าใจได้ง่าย

วจนลีลาในต้นฉบับ

วจนลีลาแบบไม่เป็นทางการ มีการใช้สัมผัสในและสัมผัสนอก เพื่อให้มีท่วงทำนองของความเป็นเนื้อเพลง

- การดำเนินการแปลให้บรรลุเป้าหมาย โดยประเมินตามความคาดหวังของผู้รับสาร

ในกรณีที่ผู้วิจัยไม่สามารถแปลออกมาได้ความหมายเท่าเทียมกับต้นฉบับ หรือถูกบังคับด้วยเงื่อนไขด้านจังหวะให้ไม่สามารถถ่ายทอดอย่างสมบูรณ์แบบ ผู้วิจัยต้องเลือกกระทำการต่อไปนี่คือ การชดเชย การแทนที่ หรือการปรับบทแปล ซึ่งจะกล่าวในส่วนตัวไป

3.2.1.2 การวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับตามแนวทางการความรู้เรื่องจังหวะไปใช้ในการวิจัย

เพลง*เดินหน้า* เพลงใช้จังหวะ March มีเครื่องหมายประจำจังหวะเป็น หรือ จังหวะ 2/2 ซึ่งเป็นอัตราจังหวะสองธรรมดา (ณัชชา พันธุ์เจริญ, 2558: 40) กล่าวคือ เป็นจังหวะที่ประกอบด้วย 2 จังหวะใหญ่ในแต่ละห้อง ประกอบด้วยโน้ตขาว 2 ตัว คือนับเป็น ต่อหนึ่งห้อง

เนื้อเพลงเดินหน้า มีทั้งหมด 2 บท บทที่ 1 ตั้งแต่วรรค 1-8 เป็นเนื้อหาส่วนแรก ตามด้วยท่อน chorus ตั้งแต่วรรคที่ 9-12 และบทที่ 2 ตั้งแต่วรรค 13-19 4 วรรค รวม 16 วรรค ตามด้วยท่อน chorus ตั้งแต่วรรคที่ 20-23 แยกเป็นวรรคละ 8 ห้องดนตรีซึ่งมีอัตราจังหวะ 2/2 ได้ดังนี้

เนื้อเพลง:

(1) บท	เกิดมาทั้งที่มันก็ได้อยู่แต่เมื่อเป็น	(1) วรรค
	อีกสามร้อยปีก็ไม่มีใครจะเห็น	(2) วรรค
	ใครเขาจะนึกใครเขาจะฝัน	(3) วรรค
	เขาก็ลืมนกันเหมือนตัวเลน	(4) วรรค
	นานไปเข้าก็ลืมนใครหรือจะยืมชีวิตให้เป็น	(5) วรรค
	ใครจะเห็นก็เห็นแต่น้ำใจ	(6) วรรค
	จำได้แค่เชื่อว่าตัวเราคือทหารเรือไทย	(7) วรรค
	ตายแต่ตัวซื่อขังไปทั่วทั้งกรุงก็ไม่ลืมนได้	(8) วรรค
ท่อนซ้ำ (Chorus)	ทั้งเซาท์ ทั้งเวสต์ ทั้งนอร์ธ ทั้งอีสต์	(9) วรรค
	จะคิดถึงตัวเราไป จะต้องตายทุกคนไป	(10) วรรค
	ส่วนตัวเราตาย ไว้ยิน ไว้ยินแต่ชื่อ	(11) วรรค
	ให้โลกทั้งหลายเขาลือ ว่าตัวเราคือทหารเรือไทย	(12) วรรค
(2) บท	เกิดมาทั้งที่มันก็มีอยู่แต่ทุกข์ภัย	(13) วรรค
	วันนี้เคราะห์ดีรุ่งขึ้นพรุ่งนี้จะเป็นอย่างไร	(14) วรรค
	ดีเคยพบชั่วเคยเห็นจนเคยเป็นมีเคยได้	(15) วรรค
	อนาคตเราไม่รู้ถึงไม่รู้ก็ต้องเดินไป	(16) วรรค
	จะกลัวไปโยมันก็ล่องไปตามเวลา	(17) วรรค
	ไม่ตายวันนี้ก็คงไปซื้อเอาวันข้างหน้า	(18) วรรค
	วันนี้ยอพรุ่งนี้คำ ไม่ใช่ซื้อปากของใคร	(19) วรรค
ท่อนซ้ำ (Chorus)	ทั้งเซาท์ ทั้งเวสต์ ทั้งนอร์ธ ทั้งอีสต์	(20) วรรค
	จะคิดถึงตัวเราใจ จะต้องตายทุกคนไป	(21) วรรค
	ส่วนตัวเราตาย ไว้ยิน ไว้ยินแต่ชื่อ	(22) วรรค
	ให้โลกทั้งหลายเขาลือ ว่าตัวเราคือทหารเรือไทย	(23) วรรค

โครงสร้างของเพลง ตามขนบในการจัดแบ่งตัวบท ดังที่ได้กล่าวไปแล้วนั้น เป็นลักษณะแบบ verse/chorus/verse/chorus format (Davis, 1984: 45) คือมีลักษณะ มีท่อน chorus ที่โดดเด่นออกมา มีโครงสร้างเป็น V-C-V-C เป็นโครงสร้างที่มีสัดส่วนเหมาะสม ท่อน Verse คือส่วนที่ขึ้นว่า “เกิดมาทั้งที่มันก็ได้อยู่แต่เมื่อเป็น” ตามด้วย Chorus คือ “ทั้งเซาท์ ทั้งเวสต์ ทั้งนอร์ธ ทั้งอีสต์” ท่อน Verse ที่สองขึ้นด้วย “เกิดมาทั้งที่มันก็มีอยู่แต่ทุกข์ภัย” และตามด้วย Chorus ทั้งเซาท์ ทั้งเวสต์ ทั้งนอร์ธ ทั้งอีสต์” อีกครั้งหนึ่ง

คือ ท	หาร เรือ	ไทย	-	เกิด	มา ทั้ง	ที่	มันก็
มี อยู่	แต่ ทุกข์	ภัย	วัน	นี้	เคราะห์	ดี รุ่ง	ขึ้น พุ่ง
นี้ จะ	เป็น อย่าง	ไร	ดี เคย	พบ	ชั่ว เคย	เห็น	จน เคย
เป็น	มี เคย	ได้ อ	นา	คต	เรา ไม่	รู้	ถึง ไม่
รู้ ก็	ต้อง เดิน	ไป	จะ	กลัว	ไป	โย	มัน ก็
ลวง ไป	ตาม เว	ลา	ไม่	ตาย	วัน	นี้ ก็	คง ไป
ชี้ เอา	วัน ช่าง	หน้า	วัน	นี้	ยอ	พุ่ง	นี้
เข้า	ปาก ของ	ใคร ทั้ง	เซาท์	ทั้ง	เวสต์	ทั้ง	นอร์ธ
คิด ถึง	ตัว	เรา	โย	จะ	ต้อง	ตาย	ทุก
ตัว	เรา	ตาย	ไว้	ยื่น	ไว้	ยื่น	แต่
โลก ทั้ง	หลาย	เขา	ลือ	ว่า	ตัว	เรา	คือ
	ท	หาร	เรือ	ไทย	-		

3.2.2.1. การมีพยางค์ในต้นฉบับเป็นตัวกำหนดคำแปลภาษาอังกฤษ

เพลงเดินหน้า มี 254 พยางค์ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างพยางค์และค่าของตัวโน้ต จะพบว่าค่าของตัวโน้ตมีส่วนกำหนดจำนวนพยางค์ ดังนี้:

พยางค์ที่ใช้โน้ตตัวเดียว มีทั้งสิ้น 246 พยางค์ ส่วนนี้ให้คำนึงถึงการคัดสรรคำแปลตามค่าของตัวโน้ตตามที่จะได้กล่าวต่อไป

พยางค์ที่ใช้โน้ตหลายตัว หรือ Melisma มีทั้งสิ้น 8 พยางค์ ดังนั้นในบริเวณนี้จึงต้องคัดสรรพยางค์ในภาษาอังกฤษที่ออกเสียงได้ยาวหรือเป็น open syllable

ลักษณะของปัญหาการแปลในประเด็นจำนวนพยางค์

ปัญหาแปลเป็นภาษาอังกฤษแล้วจำนวนพยางค์เพิ่มขึ้น ผู้วิจัยได้ทดลองแปลวรรคที่คัดเลือกมาเบื้องต้นเพื่อเปรียบเทียบจำนวนพยางค์ที่ได้ พบว่าในฉบับแปลมีจำนวนพยางค์มากกว่าต้นฉบับ

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ “เกิดมาทั้งที มันก็ได้อยู่แต่เมื่อเป็น” (11 พยางค์)

ฉบับแปล “You’re only seen, only when you are alive.” (12 พยางค์)

ในกรณีนี้ จะแก้ปัญหาด้วยการอ่านรวบคำ จาก “you are” เป็น “you’re” เพื่อลดจำนวนพยางค์ในฉบับแปล

3.2.2.2. ความสัมพันธ์ระหว่างพยางค์ (Syllable) และจังหวะ (Rhythm)

ณัชชา พันธุ์เจริญ ได้อธิบายเรื่องการเน้นเสียงจังหวะใหญ่ว่า จะเป็นการเน้นเสียงที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอหรือเป็นจังหวะใหญ่ที่ 1 เป็นจังหวะสำคัญที่ถูกเน้นมากที่สุด เรียกว่าเป็น Strong beat และจังหวะอื่นจะเป็นจังหวะเบา หรือ Weak beat ในเพลงเดินหน้า ซึ่งมีอัตราจังหวะเป็น 2/2 หรือ $\mathbf{C}$ นั้น จังหวะที่ถือเป็น Strong beat คือจังหวะที่ก้าวเท้าซ้าย หรือเป็น ค่าโน้ต $\mathbf{d}$ แรกของห้อง และจังหวะที่เป็น Weak beat คือจังหวะที่ก้าวเท้าขวา

พยางค์ที่ควรลงเสียงเน้น จึงควรเป็นพยางค์ที่ต้องลงเท้าซ้าย เป็น Strong form และพยางค์ ที่ลงเท้าขวา อนุโลมให้เป็นพยางค์เน้นที่สำคัญรองลงมาได้ หรือเป็น weak form

ทั้งนี้ จากความรู้เรื่องการออกเสียงพยางค์ในการพูดปกติ พยางค์ที่ลงเท้าซ้าย เป็น strong form จะได้รับการเน้นเสียง ได้เป็น primary stress โดยมีคุณสมบัติคือ

- 1) พยางค์ที่เน้นจะออกเสียงดังกว่าพยางค์อื่น (loudness)
- 2) พยางค์ที่เน้นจะใช้ช่วงเวลาในการออกเสียงยาวกว่าพยางค์อื่น (length)
- 3) พยางค์ที่เน้นจะใช้ระดับเสียงสูงกว่าพยางค์อื่น (pitch)
- 4) พยางค์ที่เน้นจะใช้เสียงสระเต็มรูป (quality)

ในจุดที่ค่าของตัวโน้ตเป็นโน้ตตัวขาว หรือ Half note ขึ้นไป คือ ๑ ๒ ๓ หรือมีการลากเสียง เช่น ๑ ๒ ๓ ควรคัดสรรพยางค์ที่เป็น open syllable หรือพยางค์ที่ลงท้ายด้วยสระ และเสียงยาว

ในจุดที่ค่าของตัวโน้ตน้อยกว่าโน้ตตัวขาวลงมา คือเป็น ๑ หรือ ๒ ควรคัดสรรพยางค์ที่เป็น closed syllable หรือพยางค์ที่ลงท้ายด้วยพยัญชนะหนึ่งตัวหรือมากกว่า เพื่อให้ได้เสียงสั้น

ลักษณะของปัญหาการแปลในประเด็นการลงเสียงหนักเบาของพยางค์ ตัวอย่าง

ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา	
			<u>ส่วน</u> But	<u>ตัว</u> shall	<u>เรา</u> we	<u>ตาย</u> die,	<u>ไว้</u> <u>ยืน</u> we keep,	
			๑	๑	๑	๑	๑ ๑	
<u>ไว้</u> we	<u>ยืน</u> แต่ keep our	<u>ชื่อ</u> name.		ให้ Let	<u>โลก</u> <u>ทั้ง</u> they go	<u>ทลาย</u> <u>เขา</u> praise our	<u>ลือ</u> <u>ว่า</u> name of	<u>ตัว</u> <u>เรา</u> might -y
๑ ๑	๑. ๑	๑.		๑	๑. ๑	๑ ๑	๑. ๑	๑ ๑
<u>คือ</u> <u>ท</u> sail or	<u>หาร</u> <u>เรือ</u> of Thai	<u>ไทย</u> land.	-					
๑. ๑	๑ ๑	๑ ๑	-					

ในตัวอย่างนี้ เบื้องต้นผู้แปลได้ทดลองแปลที่คัดสรรคของเพลง เดินหน้าเพลง *เดินหน้า* เพื่อดูความสัมพันธ์ระหว่างการเน้นจังหวะหนักเบา และการเน้นเสียง พบว่าสามารถคัดสรรคำแปลที่ได้รับ Primary stress ได้ และความสามารถในการอ่านออกเสียงให้ยาวเท่ากับค่าของตัวโน้ตได้

3.2.2.3. การตีความความหมายของเนื้อเพลงตัวบทต้นฉบับเพื่อให้คำแปลยังคง ความหมายเดิมได้อย่างมีศิลปะเฉพาะจุด ในจุดที่เป็นปัญหา

ในที่นี้จะใช้ความรู้เรื่องการตีความตามขนบประจำตัวบท ตามทฤษฎี Skopostheorie ดังนี้

ขอบประจําตัวบท

- ขอบด้านศัพท เป็นขอบการใช้ศัพทอย่างคุดัน มีทั้งหมด 4 จุด คือ

1) ตัวเส้น

หมายถึงแมลงขนาดเล็กมากที่กัดและทำให้เกิดความระคายเคือง คล้างไร เหา หรือเห็บ ในบริบทของเพลงเดินหน้า นำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบกับตัวของเราเองที่ทำงานรับราชการ ได้ไม่นานก็ต้องจากไปและไม่มีความสำคัญเท่าใด

2) ซี้

เป็นภาษาปาก มาจากภาษาจีนแต้จิ๋ว แปลว่าตาย

3) ต่า

เป็นภาษาปาก คำหยาบ แปลว่าต่อว่าให้เสียหาย

4) ซี้ข้าปาก

เป็นภาษาปาก แปลว่าเป็นประเด็นในการต่อว่านินทา

- ขอบด้านสำนวนภาษา มีการใช้สำนวนต่างๆ 4 จุด ดังนี้

1) การซ้ำคำว่า “เกิดมาทั้งที”

2) การเปรียบเปรยระยะเวลาสามร้อยปี “อีกสามร้อยปีก็ไม่มีใครจะเห็น”

3) ขอบการใช้คำภาษาอังกฤษในเนื้อเพลง “ทั้งเซิร์ท ทั้งเวสต์ ทั้งนอร์ธ ทั้งอีสต์”

4) สำนวน “ไม่ใช่ซี้ข้าปากของใคร”

จากทฤษฎีการแปลแบบ Skopostheorie ผู้แปลต้องตัดสินใจเพื่อที่จะดำเนินการแปล ให้บรรลุเป้าหมายในการนำไปขับร้อง ต้องประเมินว่าจะคงหน้าที่เดิมของคำและความหมายไว้หรือไม่ ซึ่งในขั้นตอนนี้จะใช้แนวทางการตีความหรือ Interpretive Approach มาช่วย โดยมีแนวทางดังนี้

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ “ใครเขาจะนึก ใครเขาจะฝัน เขาก็ลืมกันเหมือนตัวเส้น”

(15 พยางค์)

ฉบับแปล “Who would’ve missed? Who would’ve loved? They would’ve forgotten you.

(15 พยางค์)

แนวทางการชดเชย

ผู้วิจัยได้ชดเชยการสูญเสียความหมายไป ด้วยความคล้องจองหรือ Rhyme เอาไว้ในประโยค “ใครเขาจะนึก ใครเขาจะฝัน” โดยแปลเป็น “Who would’ve missed? Who would’ve loved?” จึงได้บทแปลที่มีจังหวะสั้นยาวใกล้เคียงต้นฉบับ

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ “วันนี้ขอ พรุ่งนี้ดำ ไม่ใช่เข้าปากของใคร”
(13 พยางค์)

ฉบับแปล “Praised today, cursed anon. No, I won’t be in your game!”
(13 พยางค์)

แนวทางการแทนที่

ผู้วิจัยแทนที่ “ไม่ใช่เข้าปากของใคร” ด้วย “No, I won’t be in your game!” เนื่องจากต้องการให้มีสัมผัสระหว่าง “anon-won’t” จากเงื่อนไขของสัมผัสในเนื้อเพลง ทำให้ต้องแทนที่ด้วยประโยคที่ให้การอบความคิดใกล้เคียงกัน คือ “ไม่ใช่เข้าปากของใคร” หมายถึงการเป็นประเด็นการถูกนินทาหรือต่อว่าจากผู้อื่น “No, I won’t be in your game!” สื่อถึงการไม่ยอมตกอยู่ในการควบคุมในกลเกมหรือเป็นเบี้ยล่างของใคร ในบริบทนี้คือการถูกพูดไม่ดีในแง่ต่างๆ

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ “ใครเขาจะนึก ใครเขาจะฝัน เขาก็ลืมกันเหมือนตัวเส้น”
(15 พยางค์)

ฉบับแปล “Who would’ve missed? Who would’ve loved? They would’ve forgotten you.”
(15 พยางค์)

แนวทางการปรับบทแปลและการปรับตัวบทต้นฉบับ

อบังคับของพยางค์ยังกำหนดให้เลือกใช้คำได้ไม่มากนัก เพื่อรักษาจำนวนคำไว้ และทำให้นำไปร้องได้ จึงต้องปรับแก้คำที่จะต้องใช้คำอธิบายยาวเป็นประโยคสั้นๆ ที่ได้ใจความ ความหมายของ “ตัวเส้น” ในภาษาไทยเป็นตัวแทนและให้ภาพของการถูกลืม คือหมายถึงเป็นคนตัวเล็กๆ ที่สร้างอะไรไว้ได้เล็กน้อย แล้วก็จากไปจนคนก็จะลืมกันเพราะเป็นเพียงตัวไรตัวเหาเล็กๆ เท่านั้น เป็นการสื่อถึงการลืม แต่ความหมายของเส้นหรือ louse ในภาษาอังกฤษ มีความหมายแฝงถึงคนไม่ดี ไร้ค่าไม่น่าคบหา ไม่สื่อถึงการลืม จึงจำเป็นต้องปรับบทแปลและเก็บแต่ความหมายของการถูกผู้คนลืมนำไป และไม่เก็บคำว่า “ตัวเส้น” ไว้

3.2.3 การวางแผนการแปล

3.2.3.1. การวางแผนการแปลตัวบทโดยรวม

เนื่องจากเป็นเพลงมาร์ชสำหรับหน่วยงานเช่นเดียวกับเพลง*ดอกประดู่* ผู้วิจัยจะดำเนินการแปลตามขั้นตอน โดยใช้แนวทางการแปล Interpretive Approach ของ Jean Delisle ดังนี้
ขั้นตอนถ่ายความจากต้นฉบับภาษาไทย เป็นร้อยแก้วภาษาอังกฤษ โดยอาศัยแนวทางการแปลแบบตีความ คือขั้นตอนดังนี้

1) ขั้นตอนการทำความเข้าใจ (Comprehension)

ระดับความหมายประจำภาษา

ระดับความหมายวาทกรรม

2) ขั้นตอนสร้างคำที่มีกรอบความคิดหรือวาทกรรมขึ้นซ้ำใหม่ (Reformulation)

ใช้เหตุผลเทียบเคียงหรือจินตภาพ เพื่อให้ได้คำในภาษาปลายทาง (ภาษาอังกฤษ) ที่เทียบเคียงกับต้นฉบับได้ ในขั้นตอนนี้ จะต้องใช้ความรู้ด้านโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่แตกต่างกันระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อให้ได้คำแปลที่เป็นธรรมชาติตามหลักภาษา โดยคำนึงถึงแนวทางต่อไปนี้:

แนวทางการคงคำและความหมายเดิม

แนวทางการชดเชย

แนวทางการแทนที่

แนวทางการปรับบทแปลและการปรับตัวบทต้นฉบับ

3) วิเคราะห์เพื่อตรวจสอบการแปล (Verification)

มีการตรวจสอบโครงสร้างไวยากรณ์ของบทแปล โดยคำนึงถึง

- ชนิดของคำที่มีในภาษาหนึ่งแต่ไม่มีในภาษาหนึ่ง
- ชนิดของคำ
- หน่วยสร้างหรือรูปประโยค

เมื่อดำเนินการถ่ายความจากภาษาไทยเป็นร้อยแก้วภาษาอังกฤษแล้วจะนำไปเข้าสู่กระบวนการปรับบทแปลเป็นเนื้อเพลงหรือเป็นการแปลเฉพาะส่วน ที่จะได้กล่าวในส่วนต่อไป คือในบทที่ 4

3.2.3.2. การวางแผนการแปลเฉพาะ เมื่อปรับบทแปลสู่รูปแบบของเนื้อเพลง

ผู้วิจัยจะกระทำการแปลเฉพาะ หรือขั้นตอนของการถ่ายทอดความหมายจากร้อยแก้วภาษาอังกฤษ ไปสู่การเป็นเนื้อร้องที่ต้องร้องได้ และเข้ากับจังหวะ คำตัวโน้ต และความยาวของตัวโน้ต โดยคำนึงถึงวิธีการดังนี้:

1) คัดสรรคำแปลตามจำนวนพยางค์ในต้นฉบับ ตามค่าของตัวโน้ต และตามการเน้นจังหวะ

เช่น “ส่วน ตัว เรา ตาย ไว้ยืน ไว้ยืนแต่ชื่อ” (10 พยางค์)

“But shall we die, we keep, we keep our name.” (10 พยางค์)

ผู้วิจัยทดลองถ่ายความจากร้อยแก้วภาษาอังกฤษเป็นเนื้อร้อง ซึ่งได้ 10 พยางค์ เท่ากับต้นฉบับ และมีการเน้นจังหวะจุดเดียวกัน คือจุดที่เน้นหนา และเลือกใช้พยางค์เปิดหรือพยางค์

ที่ลงท้ายด้วยเสียงสระ (CV) ที่ทำให้มีเสียงยาว กับค่าตัวโน้ตที่มีค่า ตั้งแต่ ๑ ขึ้นไป และใช้พยางค์ปิด หรือพยางค์ที่ลงท้ายด้วยเสียงพยัญชนะมากกว่าหนึ่งตัว (CVC) กับโน้ตที่มีค่า ๑ ลงมา

2) การลดพยางค์ในส่วนที่เป็น repeated note หรือพยางค์ที่ใช้โน้ตซ้ำ โดยไม่ลดตัวโน้ตลงเพื่อทำลาย melody ของเพลง

เป็นจุดเด่นในเพลงนี้ ซึ่งแตกต่างจากเพลง*ดอกประดู่และราชนาวิ* เพราะมีส่วนที่เป็น repeated note ชัดเจน คือ “ทั้งเซาท์ ทั้งเวสต์ ทั้งนอร์ท ทั้งอีสต์” ผู้วิจัยทดลองลดพยางค์ลง โดยเปลี่ยนเป็น “South, west, north, east” ลงโดยการตัดคำว่า “ทั้งออก” ยังได้ใจความ และบทแปลมีความเป็นธรรมชาติ

3) คำนี้ถึง “The Pentathlon Principle” ของ Peter Low โดยให้ความสำคัญแก่ Singability, Sense, Naturalness, Rhyme, และ Rhythm โดยเน้น Singability หรือการนำไปร้องได้เป็นสำคัญ

เช่น “เกิดมาทั้งที่มันก็มีอยู่แต่ทุกซกั้ย วันนี้เคราะห์ดีรุ่งขึ้นพรุ่งนี้จะเป็นอย่างไร”

“You will see. Suffering is all around. Be lucky now, but will tomorrow be the same?”

Singability ✓ ร้องได้ ไม่มีปัญหาในการร้อง

Sense ✓ เนื้อเพลงอ่านรู้เรื่องได้ความหมายของการไม่รู้อนาคตที่แน่นอนเช่นเดียวกับต้นฉบับ

Naturalness - มีเสียง “-ee” มากไปในเพลง คือ “see-be-be” อาจทำให้ร้องลำบาก แต่ด้วยข้อจำกัดทางด้านจังหวะและค่าตัวโน้ต จึงทำให้ต้องบังคับขี้ใจการแปลเช่นนี้ในจุดเฉพาะ

Rhyme ✓ มีสัมผัสคล้องจองคือ “(a)round-now”

Rhythm ✓ ทำนองเป็นไปตามทำนองดั้งเดิม

3.3. เพลงราชนาวี

ตัวบทต้นฉบับที่ใช้ เป็นเอกสารโน้ตดนตรีพร้อมคำร้อง โดย แผนกวิชาการ กองดุริยางค์ทหารเรือ สนับสนุนต้นฉบับโดยแผนกดุริยางค์ กองกิจการพิเศษ ฐานทัพเรือสัตหีบ แต่งเนื้อร้องและทำนองโดย นาวาเอกภิญโญ พงษ์สำรวย เรียบเรียงโดย พันจ่าเอกทองคำ ปราโมทย์

3.3.1 การวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับ

3.3.1.1 การวิเคราะห์ต้นฉบับตามแนวทางการนำทฤษฎี Skopostheorie ไปใช้ในการวิจัย

อ้างอิงจากแนวทางการวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับโดยทฤษฎี Skopostheorie ของ Reiß/Vermeer ที่กล่าวไปในบทที่ 2 แล้วนั้น ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อเพลง เพลงราชนาวี ดังนี้

- การประเมินว่าใครเป็นผู้รับสารปลายทาง โดยวิเคราะห์ภาพรวมของการแปล ในส่วนที่เป็นปัจจัยภายนอกของตัวบท ตามที่กล่าวถึงในทฤษฎีนี้

ผู้รับสารและสถานภาพของผู้รับสาร

ผู้รับสารต้นฉบับ แบ่งเป็นสองระดับ คือ

เช่นเดียวกับเพลงดอกประดู่และเพลงเดินหน้า ผู้รับสารต้นฉบับมีสองระดับ คือ

1) ข้าราชการทหารและลูกจ้างในสังกัดกองทัพเรือ รวมไปถึงนักเรียนในหลักสูตรต่างๆ ซึ่งเป็นผู้ฟังเพลงและขับร้องเพลงในวาระโอกาสและพิธีต่างๆ ทั้งงานวันสำคัญของหน่วย และการร้องระหว่างวิ่งออกกำลังกายหรือฝึกการเดินเท้า

2) ผู้รับสารต้นฉบับสำหรับสารนิพนธ์โครงการแปลนี้ คือผู้วิจัย ซึ่งเป็นข้าราชการทหารกองทัพเรือ และจะทำการแปลเพื่อนำเนื้อเพลงไปขับร้องได้จริง ทั้งในการฝึกและในโอกาสต่างๆ กัน

ผู้รับสารฉบับแปล แบ่งเป็นสองระดับ คือ

1) ผู้รับสารฉบับแปลกลุ่มหลัก คือข้าราชการและนักเรียนในหลักสูตรต่างๆ ของกองทัพเรือ ที่รู้จักและเข้าใจเนื้อร้องดั้งเดิมอยู่แล้ว

2) ผู้รับสารฉบับแปลกลุ่มรอง คือข้าราชการกองทัพเรือ และผู้ที่สนใจทั่วไป ที่ต้องการดูการเปรียบเทียบการแปลหรือนำบทแปลภาษาอังกฤษไปขับร้องในโอกาสต่างๆ

จุดประสงค์ของผู้แต่ง

ผู้แต่งคือนาวาเอกภิญโญ พงษ์สำรวย ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองดุริยางค์ทหารเรือ ฐานทัพเรือกรุงเทพ ระหว่าง พ.ศ.2481 - พ.ศ.2501 จุดประสงค์ในการแต่ง เพื่อนำเพลงไปใช้ในโอกาสสำคัญต่างๆ ของกองทัพเรือทั้งงานสโมสร งานสวนสนาม หลักสูตรการฝึกทหารเรือต่างๆ และถือเป็น Military Cadence พื้นฐานที่ใช้ได้กับทุกหน่วยไม่ว่าในพรรคเหล่า เนื้อหาปลุกใจให้รักชาติ แตกต่างไปจากตัวบทต้นฉบับทั้งสองเพลงก่อนหน้า ในแง่ของการเป็นเพลงที่ข้าราชการกองทัพเรือได้แต่งขึ้นมาโดยมีอ้างอิงถึงเพลงดั้งเดิม คือทั้งดอกประดู่และเดินหน้า และใช้สำหรับการเดินเท้าในโอกาสกิจกรรมสำคัญต่างๆ ของกองทัพเรือ

วัตถุประสงค์ของการแปล

เช่นเดียวกับเพลง*ดอกประดู่*และเพลง*เดินหน้า* มีสองวัตถุประสงค์คือ วัตถุประสงค์ที่หนึ่ง คือ เพื่อการทำสารนิพนธ์โครงการแปล โดยแปลเนื้อเพลง จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษที่นำไปขับร้องได้จริง และเข้ากับจังหวะและทำนองเพลงเดิมได้โดยคง ความหมายดั้งเดิมไว้ให้มากที่สุด

วัตถุประสงค์ที่สอง คือ เพื่อนำเนื้อเพลงฉบับแปลไปใช้ในการกำหนดจังหวะเวลา เดินหรือวิ่งออกกำลังกายสำหรับทหารเรือ เพื่อความเป็นสากลของหน่วยงาน และยังสามารถนำไปขับ ร้องในโอกาสต่างๆ ได้อีกด้วย

ประเภทของตัวบท

เพลง*ราชนาวี* มีลักษณะเป็นเพลงสัญลักษณ์ประจำหน่วยงาน จัดได้ว่าเป็นตัวบท ประเภทที่แบ่งได้เป็นสองประเภท คือ เป็นประเภทเน้นการแสดงออก หรือ expressive text ซึ่ง วรรณฯ แสงอร่ามเรื่อง อธิบายไว้ว่าตัวบทประเภทนี้มีหน้าที่ถ่ายทอดข้อมูลและจัดเรียบเรียงอย่างมี ศิลปะ(วรรณฯ แสงอร่ามเรื่อง, 2552: 115) ซึ่งการเป็นเนื้อเพลง มีการเรียบเรียงคำอย่างมีศิลปะจึงจัด ว่าอยู่ในประเภทเน้นการแสดงออก และตัวบทต้นฉบับ ยังจัดเป็นประเภทปฏิบัติการ หรือ operative (วรรณฯ แสงอร่ามเรื่อง, 2552: 115) ด้วย เนื่องจากมีหน้าที่โน้มน้าวใจผู้ฟังหรือผู้รับสารที่เป็น ข้าราชการและนักเรียนในส่วนของกองทัพเรือให้ความอีกheim สามัคคี รักชาติ

หน้าที่ของการแปล

สืบเนื่องจากหน้าที่ของตัวบทต้นฉบับนั้น เป็นเนื้อเพลงขับร้องที่มีหน้าที่หลัก เป็นการโน้มน้าวใจ หรือ operative text (วรรณฯ แสงอร่ามเรื่อง, 2552: 115) คือมีการปลุกใจให้ เกิดความสามัคคีเป็นพื้น ร้อยเรียงถ้อยคำด้วยวาทศิลป์ จึงมีหน้าที่ในการแสดงออก หรือเป็น expressive text ด้วยเช่นกัน

หน้าที่ของการแปลนั้น เป็นการถ่ายทอดความหมายและบริบทของทหารเรือไทย ไปสู่ภาษาชอังกฤษซึ่งเป็นภาษาปลายทาง และต้องไม่ขัดกับความเคยชินในการร้องที่ผู้รับสารมีอยู่แล้ว หน้าที่ของการแปลจะต้องเน้นการแสดงออก หรือเป็นแบบ expressive text (วรรณฯ แสงอร่าม เรื่อง, 2552: 115) โดยมีวาทศิลป์ไพเราะ นำไปขับร้องได้

ชนิดของตัวบท

ชนิดของตัวบทในเพลง*ราชนาวี* แตกต่างไปจากเพลง*ดอกประดู่*และเพลง*เดินหน้า* คือเป็นตัวบทชนิดกึ่งตัวบทเดี่ยว และกึ่งตัวบทเชิงซ้อน (วรรณฯ แสงอร่ามเรื่อง, 2552: 122) เนื้อ เพลงที่มีเนื้อหาสมบูรณ์อยู่ในตัวเอง แต่มีการอ้างอิงถึงเนื้อหาจากเพลงอื่น คือยกท่อนที่คั่นหูในเพลง *ดอกประดู่* *เดินหน้า* และเพลง*ชาติไทย* มาเป็นส่วนในเนื้อเพลงของเพลง*ราชนาวี*

ขนบประจำตัวบท

- ขนบด้านศัพท์

ขนบการใช้ศัพท์ทางทหารเรือ อันแสดงออกถึงความเป็นชาวเรือไทย

- ขนบด้านสำนวนภาษา

ใช้สำนวนเปรียบเทียบเปรียบเทียบต่างๆ

- ขนบในด้านการจัดแบ่งโครงสร้างของตัวบท

โครงสร้างของเพลง เป็นลักษณะแบบ AABA Form (Davis, 1984: 61) คือเป็นโครงสร้างที่มีทำนองต่างกันถึงสี่ส่วน ส่วนที่หนึ่งเริ่มจาก “หนึ่งพันห้าร้อยไมล์ทะเลไทยมีนาวีนี้เฝ้า” ส่วนที่สองมีทำนองที่แตกต่างไป เริ่มจาก “เหมือนดอกประดู่ชื่อดินาวีเมืองทอง” ส่วนที่เป็น Bridge คือ “แต่รบเราไม่ขลาด” และส่วน Chorus ซึ่งร้องซ้ำสองครั้ง เริ่มจาก “ราชนาวิชาติไทย เราใจทหารเรือกล้าหาญ”

- การข้้น้ำหนักความสำคัญของตัวบทต้นฉบับแต่ละส่วนและตัดสินใจว่าจะทำการเปลี่ยนแปลงในขั้นตอนก่อน ระหว่าง หรือหลังการแปลหรือไม่ โดยวิเคราะห์จากปัจจัยภายในตัวบทที่กล่าวถึงในทฤษฎี

องค์ประกอบการแปล

- ตัวบทต้นฉบับ (มีภาษาและเนื้อหาของตัวบทต้นฉบับ)

ในด้านภาษา เป็นภาษาไทยที่ค่อนข้างไปทางภาษากึ่งทางการผสมกันกับภาษาปาก ใช้คำพูดทั่วไปรวมไปถึงศัพท์เฉพาะในบริบทของทหารเรือ

ในด้านเนื้อหา เป็นเรื่องเกี่ยวกับการที่ทหารเรือที่ต้องมีความกล้าหาญพร้อมรบตลอดเวลา เหมือนดอกประดู่ ในจุดนี้ อาจกล่าวได้ว่าการอิงถึงเพลงของทหารเรืออื่น คือเพลงดอกประดู่ เพลงเดินหน้า และเพลงราชนาวิด้วย คือ

เพลงดอกประดู่: “เหมือนดอกประดู่ ชื่อดินาวีเมืองทอง”

เพลงเดินหน้า: “เกิดมาทั้งที ไม่ทุกข์ก็สุขใจ”

เพลงชาติไทย: “แต่รบเราไม่ขลาด”

- สถานการณ์

เป็นบริบทของทหารเรือไทยที่เป็นสากล ก้าวผ่านกาลเวลา และเป็นลักษณะของบทเรียนชวนจำ เนื้อหาส่วนประวัติศาสตร์จึงมีความทันสมัยตลอดเวลา เข้าใจได้ง่ายคล้ายตำราเรียน

- งานแปล (มีภาษาและเนื้อหาของงานแปล)

ในด้านภาษา เป็นการถ่ายทอดความจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ ใช้ภาษาในลักษณะเดียวกันคือเป็นภาษาอังกฤษทั่วไป ไม่เป็นพิธีการมากนัก เน้นการเก็บคำสำคัญที่เป็นคำติดหู คือคำว่า “ราชนาวิ” เอาไว้ในลักษณะถ่ายเสียง เพราะเป็นท่อนจำของเพลงที่ไม่จำเป็นต้องแปลเป็นภาษาอังกฤษก็เข้าใจได้ และพยายามใช้ศัพท์ในบริบทของทหารเรือเพื่อคงเอกลักษณ์ความเป็นเพลงของทหารเรือไว้

ในด้านเนื้อหา เป็นการพยายามถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับทหารเรือตามต้นฉบับ โดยคำนึงถึงการที่ผู้รับสารหลัก คือ ทหารเรือไทยนำไปร้องได้ เนื้อหาจึงจะมีการปรับเปลี่ยนเฉพาะจุดที่ติดเงื่อนไขทางดนตรีเท่านั้น

เงื่อนไขการแปล

- เงื่อนไขใหม่ทางภาษา

เงื่อนไขความแตกต่างทางโครงสร้าง ระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

เงื่อนไขทางภาษาที่มีจำนวนพยางค์ในต้นฉบับเป็นเงื่อนไขกำหนดการคัดสรรคำ

เงื่อนไขทางภาษาที่มีเรื่องจังหวะและการเน้นเสียงควบคู่ไปกับจังหวะของดนตรีที่

เป็นเงื่อนไขในการคัดสรรคำแปล

- เงื่อนไขใหม่ทางวัฒนธรรม

วัฒนธรรมชาวเรือ ที่ผู้รับสารกลุ่มหลัก คือทหารเรือไทยและคนไทยที่รู้จักบริบทของทหารเรือไทยอยู่แล้ว เมื่อแปลสู่ภาษาอังกฤษ อาจตีเงื่อนไขใหม่ทางวัฒนธรรมทหารเรือสากล ชื่อเฉพาะ สำนวนที่ถ่ายทอดเป็นภาษาปลายทางไม่ได้ทั้งหมด ถือเป็นวัฒนธรรมซึ่งผูกติดอยู่กับภาษาปลายทาง เป็นปัญหาการแปลทั่วไป ไม่มีในวัฒนธรรมและบริบทของทหารเรือไทย

- เงื่อนไขใหม่ทางหน้าที่

เพลง*ราชนาวี*ในฉบับแปล มีเงื่อนไขใหม่ทางหน้าที่ คือให้ข้าราชการและนักเรียนทหารในหน่วยของทหารเรือนำไปขับร้องระหว่างเดินวิงออกกำลังกาย และนำไปขับร้องในโอกาสต่างๆ ของทางกองทัพเรือ และอาจมีหน้าที่ช่วยให้ผู้สนใจในการแปลเพลงเทียบภาษาไทย-อังกฤษนำไปศึกษา รวมถึงให้ชาวต่างชาติได้เข้าใจประวัติศาสตร์ของกองทัพเรือไทย

เงื่อนไขการจูงใจที่เป็นเงื่อนไขเดิมจะอ่อนลงไป เพราะผู้รับสารปลายทางกลุ่มหลักเข้าใจเจตนาเดิมคืออยู่แล้ว

บริบทในการแปล

- บริบทสถานการณ์

สถานที่: ประเทศไทย

เวลา: เป็นบริบทเวลาสากล มุมมองจากปัจจุบันย้อนไปมองอดีต คล้ายหนังสือประวัติศาสตร์ มุมมองด้านเวลาจึงสดใหม่ และก้าวผ่านเวลาได้เสมอ

ในการแปลเพลง*ราชนาวี* ได้กำหนดให้มีกาล เป็นรูปปัจจุบัน หรือ Present Tense เพราะเป็นเนื้อหาที่ผู้แต่งใช้สื่อสารโดยตรงกับผู้รับสาร เฉพาะจุดที่มีการอ้างอิงถึงเหตุการณ์เฉพาะในอดีตเท่านั้นที่ใช้ Past Tense

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร

ในต้นฉบับ เป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้แต่งซึ่งเป็นอดีตหัวหน้ากองดุริยางค์ทหารเรือ และข้าราชการกองทัพเรือ ที่นำเพลงนี้ไปใช้ขับร้องในโอกาสต่างๆ กัน

ในฉบับแปล เป็นความสัมพันธ์ ระหว่างผู้วิจัย ซึ่งทำสารนิพนธ์โครงการแปล เพื่อนำไปใช้สอนผู้เรียนให้ได้ฝึกขับร้องและนำไปร้องระหว่างการเดินวิงและได้ใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นในชีวิตประจำวัน และเพื่อให้หน่วยงานที่สนใจ นำไปขับร้องในโอกาสต่างๆ

บริบททางสังคมและวัฒนธรรม

เป็นบริบทของวัฒนธรรมความเป็นชาวเรือ ความเป็นทหารเรือไทย ความภาคภูมิใจเน้นความกล้าหาญไม่เสียดายชีวิต และสามารถคือ อันเป็นบริบทสากลที่เข้าถึงได้ง่าย

วัจนลีลาในต้นฉบับ

วัจนลีลาแบบไม่เป็นทางการ มีการใช้สัมผัสในและสัมผัสนอก เพื่อให้มีท่วงทำนองของความเป็นเนื้อเพลง และการปลูกใจให้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงานนี้

- การดำเนินการแปลให้บรรลุเป้าหมาย โดยประเมินตามความคาดหวังของผู้รับสาร

ในกรณีที่ผู้วิจัยไม่สามารถแปลออกมาได้ความหมายเท่าเทียมกับต้นฉบับ หรือถูกบังคับด้วยเงื่อนไขด้านจังหวะให้ไม่สามารถถ่ายทอดได้อย่างสมบูรณ์แบบ ผู้วิจัยต้องเลือกกระทำการต่างๆ คือ การชดเชย การแทนที่ หรือการปรับบทแปล ซึ่งจะกล่าวในส่วนต่อไป

3.3.1.2 การวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับตามแนวทางการความรู้เรื่องจังหวะไปใช้ในการวิจัย

เพลงราชนาวิ เพลงใช้จังหวะ March มีเครื่องหมายประจำจังหวะเป็น หรือ จังหวะ 2/2 ซึ่งเป็นอัตราจังหวะสองธรรมดา (อ้างอิง อ.นัชชา) กล่าวคือ เป็นจังหวะที่ประกอบด้วย 2 จังหวะใหญ่ในแต่ละห้อง ประกอบด้วยโน้ตขาว 2 ตัว คือนับเป็น ต่อหนึ่งห้อง

เนื้อเพลงราชนาวิ มีทั้งหมด 4 บท บทที่ 1 มี 4 วรรค บทที่ 2 มี 4 วรรค บทที่สามเป็นท่อน Bridge มีหนึ่งวรรค บทที่ 4 มี 6 วรรค

เนื้อเพลง

(1) บท	หนึ่งพันห้าร้อยไมล์ทะเลไทยมีนาวินี้เฝ้า	(1) วรรค
	ข้าศึกรุกเข้าระดมโจมตี นาวินี้รบรับอยู่	(2) วรรค
	ใหญ่ก็ตันต้องสู้กัน ฟาดฟันให้รู้	(3) วรรค
	อย่าปล่อยให้ฝ่ายศัตรูล้ำอธิปไตย	(4) วรรค
(2) บท	เหมือนดอกประดู่ชื่อดินาวิเมืองทอง	(5) วรรค
	เราชาตินักรบเกียรติก็อง ยามศึกเราต้องชิงชัย	(6) วรรค
	เกิดมาทั้งที ไม่ทุกข์ก็สุขใจ	(7) วรรค
	ไม่ว่าศึกเสื่อเหนื่อได้จมนันลงไปใต้บาดาล	(8) วรรค
(3) บท	แต่รบเราไม่พลาด	(9) วรรค
(4) บท	ราชนาวิชาติไทย เราใจทหารเรือกล้าหาญ	(10) วรรค
	ราชนาวิต้องการ เราทหารเรือรักชาติ	(11) วรรค
	รบช่วยกันรบรับเราเข้มแข็ง	(12) วรรค
	ทุ่มด้วยแรงนักรบองอาจ	(13) วรรค
	สามัคคีในหมู่ทหารเหมือนญาติ	(14) วรรค
	รบเพื่อชาติ ราชนาวิ	(15) วรรค

ลักษณะของปัญหาการแปลในประเด็นจำนวนพยางค์

ปัญหาแปลเป็นภาษาอังกฤษแล้วจำนวนพยางค์เพิ่มขึ้น ผู้วิจัยได้ทดลองแปลวรรคที่คัดเลือกมาเบื้องต้นเพื่อเปรียบเทียบจำนวนพยางค์ที่ได้ พบว่าในฉบับแปลมีจำนวนพยางค์มากกว่าต้นฉบับ

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ: “ราชนาวิชาติไทย เราใจทหารเรือกกล้าหาญ” (13 พยางค์)

ฉบับแปล: “Rajchanawee, we fight! Pride and honor, we have.”
(12 พยางค์)

3.3.2.2. ความสัมพันธ์ระหว่างพยางค์ (Syllable) และจังหวะ (Rhythm)

ณัชชา พันธุ์เจริญ ได้อธิบายเรื่องการเน้นเสียงจังหวะใหญ่กว่า จะเป็นการเน้นเสียงที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอหรือเป็นจังหวะใหญ่ที่ 1 เป็นจังหวะสำคัญที่ถูกเน้นมากที่สุด เรียกว่าเป็น Strong beat และจังหวะอื่นจะเป็นจังหวะเบา หรือ Weak beat ในเพลงราชนาวิชาติ ซึ่งมีอัตราจังหวะเป็น 2/2 หรือ $\mathbf{c}$ นั้น จังหวะที่ถือเป็น Strong beat คือจังหวะที่ก้าวเท้าซ้าย หรือเป็น ค่านोट ๑ แรกของห้อง และจังหวะที่เป็น Weak beat คือจังหวะที่ก้าวเท้าขวา

พยางค์ที่ควรลงเสียงเน้น จึงควรเป็นพยางค์ที่ต้องลงเท้าซ้าย เป็น Strong form และพยางค์ ที่ลงเท้าขวา อนุโลมให้เป็นพยางค์เน้นที่สำคัญรองลงมาได้ หรือเป็น weak form

ทั้งนี้ จากความรู้เรื่องการออกเสียงพยางค์ในการพูดปกติ พยางค์ที่ลงเท้าซ้าย เป็น strong form จะได้รับการเน้นเสียง ได้เป็น primary stress โดยมีคุณสมบัติคือ

- 1) พยางค์ที่เน้นจะออกเสียงดังกว่าพยางค์อื่น (loudness)
- 2) พยางค์ที่เน้นจะใช้ช่วงเวลาในการออกเสียงยาวกว่าพยางค์อื่น (length)
- 3) พยางค์ที่เน้นจะใช้ระดับเสียงสูงกว่าพยางค์อื่น (pitch)
- 4) พยางค์ที่เน้นจะใช้เสียงสระเต็มรูป (quality)

ในจุดที่ค่าของตัวโน้ตเป็นโน้ตตัวขาว หรือ Half note ขึ้นไป คือ $\mathbf{♩}$ $\mathbf{♪}$ $\mathbf{♫}$ หรือมีการลากเสียง เช่น $\mathbf{♩}$ $\mathbf{♩}$ ควรคัดสรรพยางค์ที่เป็น open syllable หรือพยางค์ที่ลงท้ายด้วยสระ และเสียงยาว

ในจุดที่ค่าของตัวโน้ตน้อยกว่าโน้ตตัวขาวลงมา คือเป็น $\mathbf{♪}$ หรือ $\mathbf{♩}$ ควรคัดสรรพยางค์ที่เป็น closed syllable หรือพยางค์ที่ลงท้ายด้วยพยัญชนะหนึ่งตัวหรือมากกว่า เพื่อให้ได้เสียงสั้น

ลักษณะของปัญหาการแปลในประเด็นการลงเสียงหนักเบาของพยางค์

ตัวอย่าง:

ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา
เรา We,		ท lo	หาร yal	เรือ Thai	รัก sail	ชาติ ors.	
o		o	o	o	o	o	
รบ - Fight,	ช่วย กั้น we s	รบ รั้ว trike with	เรา เข็ม sharp -ened	แข็ง swords.			
o	o	o	o	o			

ในตัวอย่างนี้ เบื้องต้นผู้แปลได้ทดลองแปลวรรคคัตสรรจากเพลงราชานววิ เพื่อดูความสัมพันธ์ระหว่างการเน้นจังหวะหนักเบา และการเน้นเสียง พบว่าสามารถคัตสรรคำแปลที่ได้รับ Primary stress ได้ และความสามารถในการอ่านออกเสียงให้ยาวเท่ากับค่าของตัวโน้ตได้เช่นกัน เช่น “ช่วยกัน” ที่มีค่าตัวโน้ตเป็น หรือ ยาว-สั้น ก็เลือกเป็น “we s (trike)” ที่มีความยาวเป็น ยาว-สั้นเช่นกัน

3.3.2.3. การตีความความหมายของเนื้อเพลงตัวบทต้นฉบับเพื่อให้คำแปลยังคงความหมายเดิมได้อย่างมีศิลปะเฉพาะจุด ในจุดที่เป็นปัญหา

ขนบประจำตัวบท

- ขนบด้านศัพท์

ขนบการใช้ศัพท์ทางทหารเรือ มีทั้งหมด 3 จุด ดังนี้

- 1) หนึ่งพันห้าร้อยไมล์ทะเล หมายถึงอาณาเขตทางทะเลของประเทศไทยทั้งหมด
- 2) ตัน (ระวางขีปนาวุธของเรือรบ)
- 3) ดอกประดู่ เป็นอุปลักษณ์ หมายถึงทหารเรือทั้งหลาย

- ขนบด้านสำนวนภาษา

คำเปรียบเปรยและสำนวน มีการใช้ลักษณะนี้อยู่ จุด คือ

- 1) ถ้อยคำที่เชื่อมโยงและทำให้นึกถึงเพลงทหารเรือเพลงอื่น “เกิดมาทั้งที ไม่ทุกข์ก็สุขใจ” ทำให้นึกถึงเพลงเดินหน้า
- 2) ถ้อยคำที่ยกมาจากเพลงชาติ “แต่รบเราไม่ขลาด” ทำให้นึกถึง “แต่ถึงรบไม่ขลาด”
- 3) สำนวนที่แสดงความฮึกเหิมกล้าหาญ มีคำพูดเฝงผาง “ไม่ว่าศึกเสือเหนือใต้ จมมันลงไปใต้บาดาล”
- 4) คำเปรียบเปรยที่ต้องตีความ “เหมือนดอกประดู่ ชื่อดีนาวีเมืองทอง”

“ริ้วเราเข้มแข็ง”

จากทฤษฎีการแปลแบบ Skopostheorie ผู้แปลต้องตัดสินใจเพื่อที่จะดำเนินการแปลให้บรรลุเป้าหมายในการนำไปขับร้อง ต้องประเมินว่าจะคงหน้าที่เดิมของคำและความหมายไว้หรือไม่ ซึ่งในขั้นตอนนี้จะใช้แนวทางการตีความหรือ Interpretive Approach มาช่วย โดยมีแนวทางดังนี้

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ: “เกิดมาทั้งที ไม่ทุกข์ก็สุขใจ ไม่ว่าศึกเสื่อเหนื่อได้ จมมันลงไปใต้บาดาล”

ฉบับแปล: “And life is full of the ups and downs. We make them all go down, no matter who they’d be.”

แนวทางการคงคำและความหมายเดิม

ในต้นฉบับ มีการใช้ลักษณะพิเศษของการอ้างอิงตัวบทจากเพลงเดินหน้า คือ “เกิดมาทั้งทีไม่ทุกข์ก็สุขใจ” ซึ่งคงคำเอาไว้ให้ใกล้เคียงที่สุดเพื่อรักษาขนบดั้งเดิมไว้ โดยการเลือกใช้ “ups and downs” เพื่อความคล้องจองและความหมายใกล้เคียงที่สุด

แนวทางการชดเชย

ผู้วิจัยได้ชดเชยการปรับบทแปลและการไม่คงคำเดิม คือ “ศึกเสื่อเหนื่อได้” ด้วยการชดเชยจากสำนวน “The captain goes down with the ship.” ชดเชยในวรรค “จมมันลงไปใต้บาดาล” ด้วย “We make them all go down.” ใช้การซ้ำคำว่า “down” ในสองประโยคที่ติดกัน และตามด้วย “, no matter who they’d be.” เพื่อให้ได้ความหมายของ “ไม่ว่าศัตรูผู้ใดก็ตาม”

แนวทางการปรับบทแปล

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ: “รบ ช่วยกันรบ ริ้วเราเข้มแข็ง”

ฉบับแปล: “Fight, we strike with sharpened swords.”

“รบ ช่วยกันรบ” เป็นการขึ้นประโยคด้วย “Fight” และเนื่องจากต้องการให้มีสัมผัสในประโยคเดียวกัน ผู้วิจัยจึงตัดสินใจปรับบทแปลในจุดนี้เป็น “we strike with sharpened swords” เพื่อให้ได้สัมผัส “fight-strike” และปรับจาก “ริ้วเราเข้มแข็ง” ซึ่งหมายถึงกำลังพลและสมรรถนะของกองทัพที่เข้มแข็ง เป็น “with sharpen swords” หรือดาบที่ลับไว้แล้ว เพื่อความเป็นธรรมชาติในการร้อง และเพื่อให้จบการแปลได้ในสี่พยางค์นี้ แม้อาจมีข้อติติงว่าเป็นลักษณะของกลอนพาไป แต่ “sharpened swords” นี้มีอ้างอิงมาจาก “ลับดาบไว้พลาง” ในเพลงดอกประดู่ ซึ่งเข้ากันกับบริบทของเพลงราชนาวีที่อ้างอิงบางส่วนของเพลงดอกประดู่มาด้วยแล้ว

แนวทางการแทนที่

ตัวอย่าง:

ต้นฉบับ: “ราชนาวีชาติไทย” “ราชนาวีต้องการ”

ฉบับแปล: “Rajchanawee, we fight!” “Rajchanawee, we go!”

ผู้วิจัยแทนที่คำว่า “ชาติไทย” ด้วย “We fight!” และ “ต้องการ” ด้วย “We go!” เพื่อแก้ปัญหาการแปลตรงตัวเป็นภาษาอังกฤษแล้วไม่ได้ความเข้าใจ ที่ทำให้เนื้อเพลงไม่เป็นธรรมชาติ (ค่านึงถึง Naturalness ของ Peter Low) และแทนที่ด้วยคำแปลข้างต้น เพื่อรักษาความเป็นธรรมชาติของบทแปล โดยเลือกแนวทางวิเคราะห์จาก subtext ของตัวบทต้นฉบับ และเลือกคำแปลที่ไม่ทำให้ต้นฉบับเสียอรรถรส หรือแตกต่างไปมากนัก

3.3.3 การวางแผนการแปล

3.3.3.1. การวางแผนการแปลตัวบทโดยรวม

สืบเนื่องจากแนวทางการแปล Interpretive Approach ของ Jean Delisle ผู้แปลจะต้องดำเนินการแปลตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนถ่ายความจากต้นฉบับภาษาไทย เป็นร้อยแก้วภาษาอังกฤษ โดยอาศัยแนวทางการแปลแบบตีความ คือขั้นตอนดังนี้

1) ขั้นตอนการทำความเข้าใจ (Comprehension)

ระดับความหมายประจำภาษา

ระดับความหมายวาทกรรม

2) ขั้นตอนสร้างคำที่มีกรอบความคิดหรือวาทกรรมขึ้นซ้ำใหม่ (Reformulation)

ใช้เหตุผลเทียบเคียงหรือจินตภาพ เพื่อให้ได้คำในภาษาปลายทาง (ภาษาอังกฤษ) ที่เทียบเคียงกับต้นฉบับได้ ในขั้นตอนนี้ จะต้องใช้ความรู้ด้านโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่แตกต่างกันระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อให้ได้คำแปลที่เป็นธรรมชาติตามหลักภาษา โดยคำนึงถึงแนวทางต่อไปนี้:

แนวทางการคงคำและความหมายเดิม

แนวทางการชดเชย

แนวทางการแทนที่

แนวทางการปรับบทแปลและการปรับตัวบทต้นฉบับ

3) วิเคราะห์เพื่อตรวจสอบการแปล (Verification)

มีการตรวจสอบโครงสร้างไวยากรณ์ของบทแปล โดยคำนึงถึง

- ชนิดของคำที่มีในภาษาหนึ่งแต่ไม่มีในภาษาหนึ่ง

- ชนิดของคำ

- หน่วยสร้างหรือรูปประโยค

เมื่อดำเนินการถ่ายความจากภาษาไทยเป็นร้อยแก้วภาษาอังกฤษแล้ว จะนำไปเข้าสู่กระบวนการปรับบทแปลเป็นเนื้อเพลง หรือเป็นการแปลเฉพาะส่วน เมื่อปรับร้อยแก้วสู่เนื้อเพลง

3.3.3.2. การวางแผนการแปลเฉพาะ เมื่อปรับบทแปลสู่รูปแบบของเนื้อเพลง

การแปลในส่วนเฉพาะ เพื่อการนำไปร้องได้ ผู้วิจัยจะต้องพิจารณาการแก้ปัญหาเมื่อเกิดกรณีถ่ายความจากร้อยแก้วฉบับแปลสู่เนื้อร้องฉบับแปล โดยคำนึงถึงวิธีการต่อไปนี้:

1) เนื่องจากโครงสร้างสังคีตลักษณะของเพลงแตกต่างจากเพลง*ดอกประดู่*และ*เดินหน้า*อย่างชัดเจน คือเป็นลักษณะ AABA มีวรรคใหญ่ที่ต่างกัน 4 วรรค จึงจำเป็นที่ต้องคัดสรรคำที่แยกอารมณ์ออกมาให้ชัดเจน โดยทำให้บทแปลกระชับ หรือใช้คำซ้ำในจุดที่เหมาะสม เพื่อให้จดจำเนื้อเพลงได้

2) คัดสรรคำแปลตามจำนวนพยางค์ในต้นฉบับ ตามค่าของตัวโน้ต และตามการเน้นจังหวะ

เช่น “หนึ่งพันห้าร้อยไมล์ ทะเลไทยมี นาวีนีเฝ้า”

“Fifteen hundred miles of all Thai seas, Navy keep guard.”

ผู้วิจัยทดลองถ่ายความจากร้อยแก้วภาษาอังกฤษเป็นเนื้อร้องภาษาอังกฤษ ได้ 13 พยางค์เท่ากับต้นฉบับ และมีการเน้นจังหวะจุดเดียวกัน คือจุดที่เน้นหนา และเลือกใช้พยางค์เปิดหรือพยางค์ที่ลงท้ายด้วยเสียงสระ (CV) ที่ทำให้มีเสียงยาว กับค่าตัวโน้ตที่มีค่า ตั้งแต่ ๑ ขึ้นไป และใช้พยางค์ปิด หรือพยางค์ที่ลงท้ายด้วยเสียงพยัญชนะมากกว่าหนึ่งตัว (CVC) กับโน้ตที่มีค่า ๑ ลงมา

3) ลดพยางค์คำแปลลงในส่วนที่เป็นโน้ต ๑ ในกรณีที่คำแปลมีจำนวนพยางค์ไม่เท่ากับต้นฉบับ ในเพลงนี้จะมีสองจุดที่เป็นลักษณะโดดเด่นคือ ใน “ทหาร” ที่มีค่าตัวโน้ตเป็น ๑ ๑

การลดพยางค์ลงในจุดนี้ จะช่วยแก้ปัญหามีจำนวนพยางค์ในคำแปลไม่เท่ากับต้นฉบับ โดยไม่กระทบกับทำนองหลักของเพลง

4) คำนึงถึง “The Pentathlon Principle” ของ Peter Low โดยให้ความสำคัญแก่ Singability, Sense, Naturalness, Rhyme, และ Rhythm โดยเน้น Singability หรือการนำไปร้องได้เป็นสำคัญ

เช่น “ราชนาวิชาตีไทย เราใจทหารเรือกล้าหาญ”

“Rajchanawee, we fight! Pride and honor we have.”

Singability ✓ ร้องได้ ไม่มีปัญหาในการร้อง

Sense ✓ ได้กรอบความคิดของการสู้รบ การมีใจกล้าหาญ

Naturalness ✓ การถ่ายเสียง Rajchanawee โดยไม่แปลเป็น Royal Thai Navy ได้ความเป็นธรรมชาติในการร้อง เพราะเป็นวรรคจำ เป็นท่อนสำคัญที่คุ้นหู และเป็นชื่อเฉพาะ จึงคงเสียงเดิมและจำนวนพยางค์ไว้เท่าเดิมได้

Rhyme ✓ มีสัมผัสคล้องจองคือ “fight-pride”

Rhythm ✓ ทำนองเป็นไปตามทำนองดั้งเดิม

บทที่ 4

ตัวบทต้นฉบับ บทแปล และคำอธิบายการแปล

จากการศึกษาทฤษฎีต่างๆ ทำการวิเคราะห์ต้นฉบับ ศึกษาปัญหาการแปล และวางแผนการแปลแล้ว ในบทที่จะเป็นการแปลบทเพลงคัดสรรทั้ง 3 เพลงคือ *ดอกประดู่* *เดินหน้า* และ*ราชนาวิ*

ตัวบทของเพลง*ดอกประดู่* คัดสรรจากโน้ตเพลงส่วนสังคีตเลขาเสียงร้อง แผนกวิชาการ กองดุริยางค์ทหารเรือ ฐานทัพเรือสัตหีบ ความยาวเฉพาะเนื้อร้อง 65 ห้อง

ตัวบทของเพลง*เดินหน้า* คัดสรรจากโน้ตเพลงส่วนสังคีตเลขาเสียงร้อง แผนกวิชาการ กองดุริยางค์ทหารเรือ ฐานทัพเรือสัตหีบ ความยาวเฉพาะเนื้อร้อง 83 ห้อง

ตัวบทของเพลง*ราชนาวิ* คัดสรรจากโน้ตเพลงส่วนสังคีตเลขาเสียงร้อง แผนกวิชาการ กองดุริยางค์ทหารเรือ ฐานทัพเรือสัตหีบ ความยาวเฉพาะเนื้อร้อง 101 ห้อง

ในการแปลตัวบทคัดสรร ผู้วิจัยนำเสนอบทแปลทีละเพลงตามลำดับ โดยแบ่งตามวิธีต่างๆ ที่ใช้ในการแปล ซึ่งวิเคราะห์ไว้ในบทที่ 3 และนำเสนอบทแปลเรียงตามลำดับเนื้อเพลงทั้งหมด โดยบรรจุเพิ่มเข้าในโน้ตดนตรีต้นฉบับในภาคผนวก ก ต่อไป

ในบทนี้ ผู้วิจัยแบ่งตารางนำเสนอออกเป็นสองส่วน ดังนี้

1. ส่วนการแปลในภาพรวม แบ่งออกเป็น

- **ตัวบทต้นฉบับ** ผู้วิจัยเรียกเนื้อหาแต่ละส่วนเป็นวรรค วรรคหนึ่งมี 8 จังหวะตามจังหวะที่ติดมากับตัวบทต้นฉบับ

- **คำอธิบายการแปล** ผู้วิจัยอธิบายสิ่งที่น่าสนใจ และจุดที่เป็นประเด็นในการแปล

- **การถอดความเป็นร้อยแก้ว** เป็นการถอดความเป็นร้อยแก้วภาษาอังกฤษ โดยอาศัยความรู้เรื่องการหาความหมายของทฤษฎี Skopostheorie และแนวทางการแปลแบบ Interpretive Approach แล้ว

2. ส่วนการแปลเฉพาะจุด หรือเมื่อปรับบทแปลสู่โครงสร้างของเนื้อเพลง แบ่งออกเป็น

- **ตัวบทต้นฉบับ**

- **จังหวะดนตรีที่ติดมากับตัวบทต้นฉบับ** ผู้วิจัยใช้เป็นค่าของตัวโน้ต เพื่อให้เห็นภาพรวมของส่วนที่ควรจะเน้น ส่วนที่ลงทำ และส่วนที่จะเป็นปัญหาการแปล

- **การถอดความเป็นร้อยแก้ว** ได้จากการแปลในภาพรวม

- **บทแปลเนื้อเพลงเป็นภาษาอังกฤษ** เป็นเนื้อเพลงในภาษาอังกฤษ ที่ผ่านการทำให้การถอดความภาษาอังกฤษ เข้าสู่การเป็นเนื้อร้องที่เป็นไปตามจังหวะและค่าตัวโน้ตแล้ว

- **คำอธิบายการแปล** ผู้วิจัยอธิบายสิ่งที่น่าสนใจ และจุดที่เป็นประเด็นในการแปล จากร้อยแก้วเป็นเนื้อเพลง

การเปรียบเทียบ ต้นฉบับ บทแปล และคำอธิบายการแปล เนื้อเพลงดอกประดู่ ของ พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์

การถ่ายความจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ เพลงดอกประดู่

ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
หะเบสสมอพลัน ออกสันดอนไป	<i>Ha base, Anchors aweigh, we sailed across the sand dunes and out into the sea.</i>
คำอธิบายการแปล	
ในท่อนที่หนึ่ง คือวรรคที่ 1-4 เป็นการพูดถึงเหตุการณ์ รศ.112 ในอดีต จึงพิจารณาให้การถ่ายความในส่วนนี้มีกาลเป็นอดีต (Past Tense) ในท่อนที่หนึ่ง คือวรรคที่ 1-4 เป็นการพูดถึงเหตุการณ์ รศ.112 ในอดีต จึงพิจารณาให้การถ่ายความในส่วนนี้มีกาลเป็นอดีต (Past Tense)	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
ลัดไปเกาะสีซัง จนกระทั่งกระโจมไฟ	We sailed until we found the Sri Chang Island, and out, until we saw the lighthouse.
คำอธิบายการแปล	
ประเด็นศัพท์เฉพาะของทหารเรือ คือ “เกาะสีซัง” ในขั้นตอนนี้ตัดสินใจคงคำนี้ไว้ เพราะเป็นชื่อเฉพาะทางภูมิศาสตร์ที่สำคัญ ส่วน “ประภาคาร” คงแต่ความหมายของประภาคารไว้ได้	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
เที่ยวหาข้าศึกมิได้นึกจะกลับมาใน	In search of enemies, we'd never think of coming back.
คำอธิบายการแปล	
“ใน” เมื่ออาศัยการตีความแล้ว หมายถึงกลับสู่ฝั่ง กลับสู่บ้าน	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
ถึงตาย ตายไป ตายให้แก่ชาติของเรา	Shall we die, we die for our country.
คำอธิบายการแปล	
ไม่มีปัญหาการแปล	

ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
พวกเราดูรู้ เจ็บแล้วต้องจำ	We see, we understand, we learn from the pain.
คำอธิบายการแปล	
ตอนที่ 2-4 หรือวรรคที่ 5-16 เป็นการพูดสื่อสารโดยตรงระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารต้นฉบับ พิจารณาแล้วจึงกำหนดให้มีกาลเป็นปัจจุบัน (Present Tense)	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
ลับดาบไว้พลางข้างบนยอดกร้าฟท์จะนำ	Keep our swords sharpened, the elephant banner on the gaff will lead us.
คำอธิบายการแปล	
ปัญหาการแปล “ข้างบนยอด กร้าฟท์” ที่หมายถึงธงราชนาวีที่ขึ้นสู่ยอดเสาเรือ หมายถึงเรือลำนี้พร้อมรบ เป็นปัญหาว่าจะเก็บคำหรือเก็บความไว้ ผู้วิจัยเลือกการเก็บคำไว้ในขั้นตอนการถ่ายถอดเป็นร้อยกรอง	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
สยามเป็นชาติของเราธงทุกเสาชักขึ้นทุกลำ	Siam is our nation, and the war flag is hoisted high up on every ship.
คำอธิบายการแปล	
สืบเนื่องจากวรรคก่อนหน้า ผู้วิจัยตัดสินใจเพิ่มคำว่า “war flag” เข้าไปเพื่อเสริมความหมายของ “the elephant banner”	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
ถึงเรือจะจมในน้ำ ธงไม่ต่ำลงมา	If the ship sink, the flag will still be on the top.
คำอธิบายการแปล	
เป็นปัญหาการเก็บภาพบรรยาย เนื่องจากต้นฉบับภาษาไทยใช้คำได้เนื่อความมากในจำนวนพยางค์นี้ แต่ภาษาอังกฤษจะต้องใช้พยางค์มากเกินไปกว่าต้นฉบับเพื่อให้เก็บภาพนี้ได้	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
เกิดมาเป็นไทยใจร่วมกันแหละดี	As Thais, it is good to unite our hearts.
คำอธิบายการแปล	
ไม่มีปัญหาการแปล	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล

รักเหมือนพี่เหมือนน้อง ช่วยกันป้องปฐพี	Love each other like brothers and help protect the land.
คำอธิบายการแปล	
รักเหมือนพี่เหมือนน้อง ในเบื้องต้นอาจตีความได้ว่าเป็นพี่น้องในครอบครัวเดียวกัน หรือเป็นรุ่นพี่รุ่นน้องตามระบบอาวุโสของทหาร แต่ความหมายพี่น้องในครอบครัวจะเป็นความหมายที่หนึ่ง	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
สยามเป็นชาติของเรา อย่าให้เขามาย่ำมายี	Siam is our home, don't let anyone invade our home
คำอธิบายการแปล	
ไม่มีปัญหาการแปล	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
ถึงตายตายดีตายในหน้าที่ของเรา	If we die, we will die in the line of duty.
คำอธิบายการแปล	
การหาคำว่าตายในหน้าที่ มีศัพท์เฉพาะทางราชการคือ To die in the line of duty หรือเป็นคำนาม คือ Line of Duty Deaths	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
พวกเราทุกลำจ๋าเช่นดอกประดู่	We all must be like the Pradoo flowers.
คำอธิบายการแปล	
ปัญหาการแปล “ดอกประดู่” ดอกไม้สัญลักษณ์ของกองทัพเรือ ผู้วิจัยตัดสินใจเก็บคำเดิมไว้ คือ Pradoo flower โดยการถ่ายเสียง เพราะเป็นวิธีที่จะเก็บคำสำคัญนี้ไว้ได้ โดยที่ผู้รับสารปลายทางยังเข้าใจความหมายของคำได้	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
วันไหนวันดีบานคลี่พร้อมอยู่	On good days, all the Pradoo flowers blooms together at once.
คำอธิบายการแปล	
ปัญหาการแปลเพื่อให้ได้ภาพพจน์ของดอกไม้	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
วันไหนร่วงโรยดอกโปรยตกพรู	When the Pradoo flowers fall, they fall down all together at once.

คำอธิบายการแปล	
ปัญหาการแปลเพื่อให้ได้ภาพพจน์ของดอกไม้	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
ทหารเรือเราจงดูตายเป็นหมู่เพื่อชาติไทย	Therefore, we must also be ready to die all at once for the sake of the country.
คำอธิบายการแปล	
คำว่า “ตาย” มีการเน้นย้ำในเพลงเป็นอย่างยิ่ง ในขั้นตอนการแปลภาพรวม ต้องเก็บคำเดิมเอาไว้ เพื่อให้ได้ความหมายที่ถูกต้อง แต่ในขั้นตอนการแปลเฉพาะส่วน ผู้แปลต้องตัดสินใจอีกครั้งว่าจะคงความหมายนี้ไว้หรือจะดัดแปลงให้เหมาะสมกับเงื่อนไขทางดนตรี และอารมณ์ของเนื้อเพลง	

ตารางต่อไปนี้ ผู้วิจัยเปรียบเทียบต้นฉบับ จังหวะดนตรี การถอดความเป็นร้อยแก้ว (การแปลในภาพรวม) บทแปลเนื้อเพลงภาษาอังกฤษ (การแปลเฉพาะส่วน) และคำอธิบายการแปลจากร้อยแก้วเป็นเนื้อเพลง ซึ่งแบ่งตามวรรค และจะอธิบายการแก้ปัญหาการแปลต่างๆไปในคำอธิบายการแปล ตามวรรค

ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
							- ทะ Ha
							♪
เบส ส <i>Base.</i>	-มอ An	ปล้น chors	ออก a	สั้น weigh,	ดอน off we	ไป go.	-
♪	♪	♪	♪	♪	♪	♪	
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		Ha base, Anchors aweigh, we sailed across the sand dunes and out into the sea.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยใช้การปรับบทแปล โดยเน้นย้ำความหมาย ทะเบส และชดเชยความหมาย “ถอนสมอ” ด้วย “Anchors aweigh” ซึ่งเป็นชื่อเพลงของ U.S.Navy ในด้านจังหวะ ผู้วิจัยปรับตัวโน้ตจาก “ส -มอ” ที่มีโน้ตสองตัว เป็น “an”(chors) ที่ใช้โน้ตสองตัว และลากเสียงยาวแทน					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
ลัด ไป Cut a	เกาะ สี cross the	ซัง sea.	จน กระ 'till we	ตั้ง see	กระ โจม the light	ไฟ house.	- เทียว We
♪	♪	♪	♪	♪	♪	♪	♪
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		We sailed until we found the Sri Chang Island, and out, until we saw the lighthouse.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยจำเป็นต้องตัด “เกาะสีซัง” ออกไปในขั้นตอนการแปลงเป็นเนื้อเพลง เพราะผู้วิจัยพยายามหลีกเลี่ยงการเพิ่มตัวโน้ตที่จะทำให้ทำนองเดิมเสียไป และเพื่อรักษาจังหวะเดิม เพราะยึดการนำไปร้องได้เป็นหลัก และพิจารณาจากบริบทแล้ว ยังมีเค้าความหมายของการเดินทางออกสู่ทะเลถึงกระโจมไฟอยู่					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
หา chased	ข้า the	ศึก foe.	มิ ได้ ne -ver	นึก จะ think of	กลับ มา com -ing	ใน home.	ถึง We
♪	♪	♪	♪	♪	♪	♪	♪
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		In search of enemies, we'd never think of coming back.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยเลือกใช้คำง่ายจากการหลากคำ และคัดสรรคำ ได้คำว่า chase แทนคำว่า in search of เพื่อรักษาจำนวนพยางค์					

ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
ตาย die.	ตาย We	ไป die.	ตาย ให้ Dy -ing	แก่ for	ชาติ ของ ou -r	เรา home.	พวก We
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		Shall we die, we' die for our country.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยเลือกการซ้ำคำว่าตายสามครั้ง ตามต้นฉบับ เพื่อให้มีความติดหูและคล้องจองเช่นเดียวกับต้นฉบับ					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
เรา learn	ดู from the	รู้ past.	-	เจ็บ learn	แล้ว ต้อง from the	จำ pain.	
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		We see, we understand, we learn from the pain.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยปรับบทแปลจากครู โดยตีความว่า ต้องเรียนรู้จากอดีตและความเจ็บปวด หรือ เหตุการณ์วิกฤตการณ์ปากน้ำ ซึ่งเป็นอดีต เนื้อร้องจะไม่ซับซ้อนไปสำหรับผู้รับสารกลุ่มหลัก คือนักเรียนทหารเรือ					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
ลับ Sharpen	ดาบ ไว้ ou -r	พลาง swords	ข้าง บน and be	ยอด rea	กริัพท์ จะ dy for	นำ war.	ส S
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		Keep our swords sharpen, the elephant banner on the gaff will lead us.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยเก็บรักษา “ลับดาบ” ไว้เพราะเป็นภาพพจน์เปรียบเปรยที่เข้าใจได้ และปรับบทแปลโดยการตีความ “ข้างบนยอดกริัพท์” ซึ่งหมายถึงเรือที่พร้อมรบ เพื่อให้เข้ากับเงื่อนไขของจำนวนพยางค์ที่กำหนดการแปล ผู้วิจัยทำการเพิ่มพยางค์ใน พยางค์ “ยอด” ที่ใช้นัด ๑ โดยใช้ ready แทน และให้ร้องเป็น					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
ยาม เป็น iam is	ชาติ ของ ou r	เรา home.The	ธง ทุก Na -vy	เสา ชัก en signs	ขึ้น ทุก hoist -ed	ล่ำ high.	ถึง Our
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		Siam is our nation, and the war flag is hoisted high up on every ship.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยเลือกการเพิ่มพยางค์ใน “เรา” ที่ใช้นัดสองตัวมีความเป็น melisima เป็น “home. The” สองพยางค์ ที่ใช้					

ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
เรือ จะ ships be	จม ใน un der	น้ำ sea, but	ธง ไม่ ban ners	ต่ำ be	ลง hoisted	มา high.	เกิด We
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		If the ship sink, the flag will still be on the top.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยเพิ่มพยางค์ในส่วนที่เป็น melisma คือคำว่า น้ำ เดิมใช้โน้ตสองตัว เพิ่มพยางค์เป็น “sea, but”					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
มา must	เป็น u	ไทย nite	ใจ and	ร่วม be	กัน แหละ come	ดี one.	
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		We are born Thai, to be united is good.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยใช้การตีความ และถ่ายทอดออกมาโดยไม่ต่างไปจากต้นฉบับ					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
รัก เหมือน Like	พี่ เหมือน bro	น้อง thers.	ช่วย กัน to ge	ป้อง ther	ป - ฐ we de	พี่ fend.	ส S
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		Love each other like brothers and help protect the land.					
อธิบายการแปล		เนื่องจากข้อจำกัดทางพยางค์และตัวโน้ต เพื่อหลีกเลี่ยงการทำให้ตัวโน้ตเพี้ยนไป ผู้วิจัยจึงทำการตีความ เพื่อรักษาความหมายเดิม และพยายามเก็บรักษาทำนองเดิมไว้					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
ยาม เป็น iam is	ชาติ ของ ou r	เรา land.	อย่า ให้ and we	เขา มา can't say	อย่า มา we give	ยี่ in.	ถึง If
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		Siam is our home, don't let anyone invade our home.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยใช้การตีความ และถ่ายทอดออกมาโดยไม่ต่างไปจากต้นฉบับ					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
ตาย we	ตาย shall	ดี die.	ตาย ใน sa cri	หน้า fy	ที่ ของ for our	เรา home.	พวก We
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		If we die, we will die in the line of duty.					

อธิบายการแปล		ในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้พยายามรักษา rhyme ที่คล้องจองกับบท “ถึงตายตายไป” แต่ด้วยข้อจำกัดของจำนวนพยางค์ ซึ่งไม่ควรแตกต่างไปจากเดิมนัก ผู้วิจัยจึงต้องปรับบทแปลให้ร้องได้ และไม่เสียความหมายเดิม					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
เรา all	ทุก must	ลำ be	จำ like	เช่น flowers	ดอก ประ of Pra	ดู doo.	วัน On
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		We all must be like the Pradoo flowers.					
อธิบายการแปล		ปัญหาการแปลชื่อเฉพาะ “ดอกประดู่” ผู้วิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่าควรเก็บคำไว้โดยการถ่ายเสียง เพราะถือเป็นคำสำคัญของเนื้อเพลง ความหมายนั้นเป็นที่รู้จักในผู้รับสารแล้วว่า เป็นดอกไม้สีเหลืองประจำองค์กร จึงไม่จำเป็นต้องใช้ชื่อทางวิทยาศาสตร์ หรือใช้คำอื่นแทนที่					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
ไหน hap	วัน py	ดี days	บาน we	คลี่ bloom	พร้อม to ge	อยู่ ther.	วัน On
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		On good days, all the Pradoo flowers blooms together.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยตัดสินใจใช้ความคล้องจองระหว่าง Happy days และ Rainy Days เพื่อสร้าง Rhyme ให้เนื้อเพลงทั้งสองบทนี้					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
ไหน rain-	ร่วง -y	โรย days	ดอก we s	โปรย way	ตก and	พรุ ท fall.	हार Ro
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		When the Pradoo flowers fall, they fall down all together at once.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยขดเขยการตัดภาพพจน์ “ดอกโปรยตกพรุ” ด้วยการใส่ Rhyme เข้ามาเสริม					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
เรือ yal	เรา จง Thai Na	ดู vy.	ตาย เป็น be rea	หมู่ dy	เพื่อ ขาดิ to go	ไทย fight.	-
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		Therefore, we must also be ready to die all at once for the sake of the country.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยตัดสินใจแก้ไขบทแปล จากท่อนสุดท้าย คือ การจบด้วย “ตาย” เป็น “สู้” เพราะผู้รับสารเบื้องต้นเป็นนักเรียนทหารเรือที่กำลังฝึกหัดเตรียมความเป็นทหารที่พร้อมรบจนตาย การตีความส่วนนี้ให้เป็นการพร้อมรบ เป็นการให้กำลังใจผู้รับสารในการตั้งใจเล่าเรียน และเป็นการปรับอารมณ์ของเพลงให้สว่างขึ้น					

การเปรียบเทียบ ตันฉบับ บทแปล และคำอธิบายการแปล เนื้อเพลงเดินหน้า ของ พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์

การถ่ายทอดความจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ เพลงเดินหน้า

ตันฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
เกิดมาทั้งที่มันก็คืออยู่แต่เมื่อเป็น	People see you when you are alive.
คำอธิบายการแปล	
คำว่า “ดี” ในที่นี้มีความหมายกว้าง ต้องตีความกว้างไว้ก่อนตามตัวบท เมื่อนำไปปรับเป็นการแปล เฉพาะส่วนเข้ากับจังหวะแล้วจำเป็นต้องตีความอีกครั้ง	
ตันฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
อีกสามร้อยปีก็ไม่มีใครจะเห็น	However, they will soon forget you.
คำอธิบายการแปล	
การตีความคำว่า “สามร้อยปี” หมายถึงเวลาที่ที่ไม่สั้นไม่ยาวของช่วงอายุคน หากเปรียบกับการรับราชการ ก็ถือว่าเป็น 5 รุ่น นานมากพอจนข้าราชการรุ่นหลังจะลืมเรื่องราวของคนได้หมด ตีความได้ว่าเป็น “เวลาอีกไม่นาน” จึงตีความเป็น “soon”	
ตันฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
ใครเขาจะนึกใครเขาจะฝัน	Who will ever think of you? Who will ever dream of you?
คำอธิบายการแปล	
เป็นการแปลเอาความตามตัว	
ตันฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
เขาก็ลืมนกันเหมือนตัวเลน	People take you like a little flea, easy to be forgotten.
คำอธิบายการแปล	
ปัญหาการแปลคำว่า “ตัวเลน” ที่หมายถึงแมลงตัวเล็กไร้ความสำคัญ ที่เมื่อกัด จะเกิดความรำคาญ แล้วสักพักความรำคาญก็หายไป เปรียบกับชีวิตการทำงานรับราชการที่สร้างสิ่งต่างๆ ให้องค์กรได้ เพียงไม่นานก็ต้องจากไปและถูกลืม ผู้วิจัยตัดสินใจเก็บคำนี้ไว้เป็น “flea” หรือ “lice”	
ตันฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
นานไปเข้าก็ลืมนใครหรือจะยืมชีวิตให้เป็น	As time goes by, people will forget you. Nobody will lend you time to stay alive any longer.

คำอธิบายการแปล	
ไม่มีปัญหาการแปล	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
ใครจะเห็นก็เห็นแต่น้ำใจ	The only thing to be remembered is your good deeds.
คำอธิบายการแปล	
“น้ำใจ” ผู้วิจัยตีความเป็นความดี เป็นขั้นสูงกว่าของ heart, kindness, เพราะในวรรณคดีต่อไป มีการพูดถึงความดีที่จะเป็นสิ่งที่คนไม่ลืม และความดีในที่นี้ ก็คือการตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการทหารเรือให้เต็มที่ ผู้วิจัยจึงตัดสินใจถ่ายทอดความเป็น “good deeds”	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
จำได้แค่ชื่อว่าตัวเราคือทหารเรือไทย	You will be remembered for your name, as a Thai Navy.
คำอธิบายการแปล	
“ชื่อ” ไม่ได้หมายถึง name หรือชื่อสกุล แต่หมายถึงความเป็นทหารเรือ	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
ตายแต่ตัวชื่อยังฟุ้งไปทั่วทั้งกรุงก็ไม่ลืมได้	Although you die, your service in the Navy will be nationwide renowned, unforgettable.
คำอธิบายการแปล	
“ทั่วทั้งกรุง” หมายถึง ทั่วประเทศ เป็นที่ทราบโดยทั่วกัน เบื้องต้นผู้วิจัยตัดสินใจเก็บคำว่า nationwide ไว้ก่อน แต่อาจมีการเปลี่ยนแปลงการตีความความหมายเมื่อถ่ายทอดเป็นเนื้อเพลงแล้ว	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
ทั้งเซาร์ ทั้งเวสต์ ทั้งนอร์ธ ทั้งอีสต์	South, west, north, east,
คำอธิบายการแปล	
“ทั้งเซาร์ ทั้งเวสต์ ทั้งนอร์ธ ทั้งอีสต์” เป็นคำภาษาอังกฤษที่ใส่มาในต้นฉบับไทย แสดงให้เห็นถึงขนบและวจนลีลาของต้นฉบับ ที่มีการนำภาษาต่างประเทศมาประกอบด้วย ผู้วิจัยตัดสินใจถ่ายทอดคำออกเป็น “South, west, north, east” ตามต้นฉบับ	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
จะคิดถึงตัวเราไย จะต้องตายทุกคนไป	No one will miss you. It’s the fact that people definitely die at some point.
คำอธิบายการแปล	

ผู้วิจัยใช้การตีความเพื่อเพิ่มความหมายของ “ทั้งเซาร์ ทั้งเวสต์ ทั้งนอร์ธ ทั้งอีสต์” และตัดสินใจเพิ่มความหมาย คือ “คนทั้งหลาย” คือ “no one” “everyone” หรือ “people” เบื้องต้นเลือกคำว่า “no one” เพื่อเสริมความหมายเชิงลบ	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
ส่วนตัวเราตาย ไว้นั้น ไวยินแต่ชื่อ	Although we die, the name of being in the Navy outlasts the life.
คำอธิบายการแปล	
“ชื่อ” หมายถึงการเป็นทหารเรือ ซึ่งสอดคล้องกันกับท่อน “จำได้แต่ชื่อว่าตัวเราคือทหารเรือไทย”	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
ให้โลกทั้งหลายเขาลีอ ว่าตัวเราคือทหารเรือไทย	Let the world praise us, ourselves as a Thai Navy.
คำอธิบายการแปล	
“โลกทั้งหลาย” หมายถึงคนทั่วไปทั่วโลก ใช้คำว่า “the world” ได้ตามต้นฉบับเพราะให้ภาพพจน์ความหมายเดียวกัน	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
เกิดมาทั้งที่มันก็มีอยู่แต่ทุกข์ภัย	You only face with danger when you are alive.
คำอธิบายการแปล	
“เกิดมาทั้งที่” หมายความว่าถึง เวลาที่มีชีวิตอยู่ จึงอาศัยการตีความและเลือกคำว่า “alive” แทน “born”	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
วันนี้เคราะห์ดีรุ่งขึ้นพรุ่งนี้จะเป็นอย่างไร	You maybe lucky today, but what will tomorrow be?
คำอธิบายการแปล	
ไม่มีปัญหาการแปล	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
ดีเคยพบชั่วเคยเห็นจนเคยเป็นมีเคยได้	You have seen good and bad things, you have been poor and rich.
คำอธิบายการแปล	
ปัญหาการแปล จะเกิดเมื่อนำมาปรับเป็นเนื้อเพลง เพราะต้องเข้ากับโน้ตสั้นยาว และจังหวะหนักเบา แต่ในเบื้องต้นใช้การแปลแบบเอาความตามความหมายเดิมได้	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล

ผู้วิจัยใช้การตีความเพื่อเพิ่มความหมายของ “ทั้งเซาร์ ทั้งเวสต์ ทั้งนอร์ธ ทั้งอีสต์” และตัดสินใจเพิ่มความหมาย คือ “คนทั้งหลาย” คือ “no one” “everyone” หรือ “people” เบื้องต้นเลือกคำว่า “no one” เพื่อเสริมความหมายเชิงลบ	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
ส่วนตัวเราตาย ไว้นั้น ไวยินแต่ชื่อ	Although we die, the name of being in the Navy outlasts the life.
คำอธิบายการแปล	
“ชื่อ” หมายถึงการเป็นทหารเรือ ซึ่งสอดคล้องกันกับท่อน “จำได้แต่ชื่อว่าตัวเราคือทหารเรือไทย”	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
ให้โลกทั้งหลายเขาลีอ ว่าตัวเราคือทหารเรือไทย	Let the world praise us, ourselves as a Thai Navy.
คำอธิบายการแปล	
“โลกทั้งหลาย” หมายถึงคนทั่วไปทั่วโลก ใช้คำว่า “the world” ได้ตามต้นฉบับเพราะให้ภาพพจน์ความหมายเดียวกัน	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
เกิดมาทั้งที่มันก็มีอยู่แต่ทุกข์ภัย	You only face with danger when you are alive.
คำอธิบายการแปล	
“เกิดมาทั้งที่” หมายความว่าถึง เวลาที่มีชีวิตอยู่ จึงอาศัยการตีความและเลือกคำว่า “alive” แทน “born”	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
วันนี้เคราะห์ดีรุ่งขึ้นพรุ่งนี้จะเป็นอย่างไร	You maybe lucky today, but what will tomorrow be?
คำอธิบายการแปล	
ไม่มีปัญหาการแปล	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
ดีเคยพบชั่วเคยเห็นจนเคยเป็นมีเคยได้	You have seen good and bad things, you have been poor and rich.
คำอธิบายการแปล	
ปัญหาการแปล จะเกิดเมื่อนำมาปรับเป็นเนื้อเพลง เพราะต้องเข้ากับโน้ตสั้นยาว และจังหวะหนักเบา แต่ในเบื้องต้นใช้การแปลแบบเอาความตามความหมายเดิมได้	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล

อนาคตเราไม่รู้ถึงเราไม่รู้ก็ต้องเดินไป	We don't know the future, but we have to go forward.
คำอธิบายการแปล	
ไม่มีปัญหาการแปล	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
จะกลัวไปใย มันก็ล่วงไปตามเวลา	No need to be afraid. Your time will eventually come.
คำอธิบายการแปล	
ไม่มีปัญหาการแปล	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
ไม่ตายวันนี้ก็คงไปชี้เอาวันข้างหน้า	If you don't end today, you will eventually end sometime soon.
คำอธิบายการแปล	
คำว่า “ชี้” เป็นภาษาปาก ปรับใช้กับคำว่า “end” ที่หมายถึงการจบหรือการจบชีวิตได้เช่นกัน	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
วันนี้ยอพรุ่งนี้ตำ ไม่ใช่ชี้ปากของใคร	Praised today, cursed tomorrow. You are not anyone's subject of cursing.
คำอธิบายการแปล	
ไม่มีปัญหาการแปล	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
ทั้งเซ้า ทั้งเวสต์ ทั้งนอร์ท ทั้งอีสต์	South, west, north, east,
คำอธิบายการแปล	
“ทั้งเซ้า ทั้งเวสต์ ทั้งนอร์ท ทั้งอีสต์” เป็นคำภาษาอังกฤษที่ใส่มาในต้นฉบับไทย แสดงให้เห็นถึงขนบและวิจณลีลาของต้นฉบับ ที่มีการนำภาษาต่างประเทศมาประกอบด้วย ผู้วิจัยตัดสินใจถ่ายทอดคำออกเป็น “South, west, north, east” ตามต้นฉบับ	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
จะคิดถึงตัวเราเอย จะต้องตายทุกคนไป	No one will miss you. It's the fact that people definitely die at some point.
คำอธิบายการแปล	
ผู้วิจัยใช้การตีความเพื่อเพิ่มความหมายของ “ทั้งเซ้า ทั้งเวสต์ ทั้งนอร์ท ทั้งอีสต์” และตัดสินใจเพิ่มความหมาย คือ “คนทั้งหลาย” คือ “no one” “everyone” หรือ “people” เบื้องต้นเลือกคำว่า “no one” เพื่อเสริมความหมายเชิงลบ	

ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
ส่วนตัวเราตาย ไว้ยืน ไว้ยืนแต่ชื่อ	Although we all die, the name of being in the Navy outlast the life.
คำอธิบายการแปล	
“ชื่อ” หมายถึงการเป็นทหารเรือ ซึ่งสอดคล้องกันกับท่อน “จำได้แต่ชื่อที่เราคือทหารเรือไทย”	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
ให้โลกทั้งหลายเขาลีอ ว่าตัวเราคือทหารเรือไทย	Let the world praise us, ourselves as a Thai Navy.
คำอธิบายการแปล	
“โลกทั้งหลาย” หมายถึงคนทั่วไปทั่วโลก ใช้คำว่า “the world” ได้ตามต้นฉบับเพราะให้ภาพพจน์ความหมายเดียวกัน	

ตารางต่อไปนี้ ผู้วิจัยเปรียบเทียบต้นฉบับ จังหวะดนตรี การถอดความเป็นร้อยแก้ว (การแปลในภาพรวม) บทแปลเนื้อเพลงภาษาอังกฤษ (การแปลเฉพาะส่วน) และคำอธิบายการแปลจากร้อยแก้วเป็นเนื้อเพลง ซึ่งแบ่งตามวรรค และจะอธิบายการแก้ปัญหาการแปลต่างๆไปในคำอธิบายการแปลตามวรรค

ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
เกิด You're	มา ทั้ง on ly	ที่ seen	มันก็ only	ที่ อยู่ when you	แต่ เมื่อ are a	เป็น live.	อีก And
♪	♪ ♪	♪	♪	♪ ♪	♪ ♪	♪	♪
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		People see you when you are alive.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยตัดสินใจเพิ่มพยางค์ในส่วน melisima ของ “เกิด” ที่มีค่าตัวโน้ต h					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
สาม soon	ร้อย you 'd	ปี be	ก็ ไม่ no bo	มี dy	ใคร จะ to your	เห็น ใคร tribe. Who	เขา จะ would 've
♪ ♪	♪ ♪	♪	♪ ♪	♪	♪ ♪	♪ ♪	♪ ♪
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		However, they will soon forget you. Who will ever think of you?					
อธิบายการแปล		“ก็ไม่มีใครจะเห็น” ผู้วิจัยได้แก้ปัญหาการแปลแล้วมีพยางค์น้อยกว่าความหมายของคำ โดยตีความถึงการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มก้อน ของความเป็นชาวเรือ ได้สรรคำและได้คำว่า tribe เพื่อแทนความหมายของ “ใคร”					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
นึก ใคร missed? Who	เขา จะ would 've	ฝัน เขา loved? They	ก็ ลืม would 've	กัน เหมือน for got	ตัว ten	เลน you.	นาน Soon
♪ ♪	♪ ♪	♪ ♪	♪ ♪	♪ ♪	♪	♪	♪
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		Who will ever dream of you? People take you like a little flea, easy to be forgotten.					
อธิบายการแปล		ปัญหาการแปลคำว่า “ตัวเลน” ผู้วิจัยตัดสินใจตัดคำนี้ออก เพราะเป็นความหมายซ้ำซ้อนกับการถูกลืม ตัดออกได้โดยไม่ทำให้ความหมายโดยรวมเสียไป					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
ไป things be (♪ ♪)	เขา ก็ blown a	ลืม ใคร way. Who	หรือ จะ would 've	ยืม ซิ lent 'ya	วิต ให้ of his	เป็น life?	-
♪	♪ ♪	♪ ♪	♪ ♪	♪ ♪	♪ ♪	♪	-
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		As time goes by, people will forget you. Nobody will lend you time to stay alive any longer.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยได้จัดการปัญหาคำของพยางค์ที่ยาวสั้นสลับกัน (♪ ♪) โดยสรรคำที่มีพยางค์ออกเสียงสั้น คือ “a (way)” “ve” “ya” เพื่อให้คำร้องกระชับและร้องได้ตามทำนองเดิม					

ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
ใคร On	จะ ly	เห็น good	ก็ deeds	เห็น แต่ re main	น้ำ in	ใจ side.	จำ Your
♩	♩	♩ ♩	♩ ♩	♩ ♩	♩	♩	♩
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		The only thing to be remembered is your good deeds.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยตีความคำว่าน้ำใจ คือความดี เช่นเดียวกับการวิเคราะห์เพื่อถ่ายความเป็นร้อยแก้ว ภาษาอังกฤษ					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
ได้ ser	แต่ vice	ชื่อ ว่า as a	ตัว เรา Na vy	คือ ท be re	หาร เรือ mem bered	ไทย through.	ตาย แต่ Gone, but
♩ ♩	♩ ♩	♩ ♩	♩ ♩	♩ ♩	♩ ♩	♩	♩ ♩
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		You will be remembered for your name, as a Thai Navy.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยตีความเพิ่มความหมายของการเป็นทหารเรือไทย คือการทำงานรับราชการ คือความ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ออกมาได้อย่างดี ซึ่งไม่ทำให้ความหมายเดิมเปลี่ยนแปลงไปมากเท่าใด					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
ตัว live	ชื่อ ยัง by the	ฟัง name,	ทั่ว ทั้ง of the	กรุง ก็ Na vy	ไม่ ลืม for eve	ได้ ทั้ง -r	เซาธ์ ทั้ง South
♩	♩ ♩	♩	♩ ♩	♩ ♩	♩ ♩	♩ ♩	♩ ♩
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		Although you die, your service in the Navy will be nationwide renowned, unforgettable.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยได้พยายามแก้ปัญหาพยางค์ที่ไม่สัมพันธ์กับคำแปล และตัดสินใจลดพยางค์สั้น คือคำ ว่า “ทั้ง” ลง ซึ่งไม่ทำให้ความหมายเปลี่ยนแปลงไป และไม่ทำให้ทำนองหลักเสียไป					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
เวสต์ ทั้ง West,	นอร์ท ทั้ง North	อีสต์ East	จะ won't	คิด ถึง miss you	ตัว เรา for your	โย life	จะ ต้อง we all
♩ ♩	♩ ♩	♩	♩	♩ ♩	♩ ♩	♩ ♩	♩ ♩
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		South, west, north, east, no one will remember you.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยได้คงการเรียงคำ “ทั้งเซาธ์ทั้งเวสต์ทั้งนอร์ททั้งอีสต์” เพื่อให้เป็นไปตามต้นฉบับ เนื่องจากเป็นเนื้อร้องติดหูที่ผู้รับสารฉบับแปลรู้จักดีอยู่แล้ว และการคงตำแหน่งของคำเดิมไว้จะช่วยเรื่องการจำเนื้อได้อย่างดี					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
ตาย ทุก soon will	คน be	ไป gone.	ส่วน But	ตัว shall	เรา we	ตาย die,	ไว้ ยืน we keep,
♩ ♩	♩	♩	♩	♩	♩	♩	♩ ♩
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		No one will miss you. It is the fact that people definitely die at some point. Although we all die,					

อธิบายการแปล		เปลี่ยนมุมมองจาก “you” เป็น “we” ที่หมายถึงทั้งตัวผู้พูดและผู้ฟังแล้วในจุดนี้ เพื่อแสดงความเป็นหนึ่งเดียวกัน เป็นสัจธรรมของชีวิตที่เกิดแก่ทั้งผู้พูดและผู้ฟัง เตือนใจทั้งสองฝั่ง					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
ไว้ we	ยืน แต่ keep our	ชื่อ name.	ให้ Let	โลก ทั้ง they go	หลาย เขา praise our	ลือ ว่า name of	ตัว เรา might -y
♪ ♪	♪ ♪	♪	♪	♪ ♪	♪ ♪	♪ ♪	♪ ♪
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		the name of being in the Navy outlast the life. Let the world praise us,					
อธิบายการแปล		วรรคนี้ซึ่งรวมไปถึงการแปลคำว่า “ทหารเรือไทย” ผู้วิจัยได้ตีความและเลือกใช้คำว่า Sailor ซึ่งเป็นคำทั่วไปใช้เรียกทหารเรือ แม้จะหมายถึงทหารเรือชั้นประทวนที่ทำงานบนเรือมากกว่า แต่ในบริบทนี้ ใช้ได้ถึงทหารเรือทุกคนที่สู้รบเพื่อประเทศ					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
คือ ท sail or	หาร เรือ of Thai	ไทย land	-	เกิด You	มา ทั้ง will	ที่ see	มันก็ suffer
♪ ♪	♪ ♪	♪ ♪	-	♪	♪ ♪	♪	♪
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		ourselves as a Thai Navy. You only face with danger when you are alive.					
อธิบายการแปล		ไม่มีประเด็นการแปล					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
มี อยู่ -ing is	แต่ ทุกข์ all a	ภัย round.	วัน Be	นี้ Luck	เคราะห์ -y	ดี รุ่ง now, but	ขึ้น พุ่ง will to
♪ ♪	♪ ♪	♪	♪	♪ ♪	♪ ♪	♪ ♪	♪ ♪
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		You maybe lucky today, but what will tomorrow be?					
อธิบายการแปล		ไม่มีประเด็นการแปล					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
นี้ จะ mor -row	เป็น อย่าง be the	ไร same?	ดี เคย Good and	พบ Bad,	ชั่ว เคย poor and	เห็น rich	จน เคย have and
♪ ♪	♪ ♪	♪	♪ ♪	♪	♪ ♪	♪	♪ ♪
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		You have seen good and bad things, you have been poor and rich.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยใช้การแนวทางการปรับบทแปล โดยเรียงสลับตำแหน่งคำในประโยค เพื่อให้ประโยคภาษาอังกฤษสมบูรณ์					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
เป็น none,	มี เคย we all	ได้ อ feel. The	นา fu	คต ture	เรา ไม่ is un	รู้ known,	ถึง ไม่ though we
♪	♪ ♪	♪ ♪	♪	♪	♪ ♪	♪	♪ ♪
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		We don't know the future, but we have to go forward.					

อธิบายการแปล		ผู้วิจัยใช้การแนวทางการปรับบทแปล โดยเรียงสลับตำแหน่งคำในประโยค เพื่อให้ประโยคภาษาอังกฤษสมบูรณ์					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
รู้ ก็ have to	ต้อง เดิน go on	ไป now.	จะ Why	กลัว be	ไป a	ไย fraid?	มัน ก็ Time 'll
♪. ♪	♪. ♪	♪.	♪.	♪.	♪.	♪. ♪	♪. ♪
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		No need to be afraid. Your time will eventually come.					
อธิบายการแปล		ไม่มีประเด็นการแปล					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
ล้วง ไป change and	ตาม เว come to	ลา you.	ไม่ If	ตาย not	วัน to	นี้ ก็ day, then	คง ไป soon you
♪. ♪	♪. ♪	♪.	♪.	♪. ♪	♪. ♪	♪. ♪	♪. ♪
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		If you don't end today, you will eventually end sometime soon.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยแก้ปัญหาการแปลคำว่า “ชี้” ที่เป็นลูกเล่นของการนำภาษาจีนมาใส่ในต้นฉบับ โดยใช้คำว่า “be gone” แทนคำว่าตาย เพื่อให้มีลูกเล่นและเป็นไปในทางเดียวกัน					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
ชี้ เอา be a	วัน ช่าง way and	หน้า gone.	วัน นี้ Praised to	ยอ day,	พรุ่ง นี้ cursed a	ตา ไม่ non,	ใช่ ชี้ no, I
♪. ♪	♪. ♪	♪.	♪. ♪	♪.	♪. ♪	♪. ♪	♪. ♪
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		If you don't end today, you will eventually end sometime soon. Praised today, cursed tomorrow.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยตัดลึกลงใจดพยางค์ในส่วน “ตา ไม่” ซึ่งมีค่าของตัวโน้ตเป็น ♪. ♪ โดยลดพยางค์ลง จุดนี้ไม่ทำให้ทำนองเดิมเปลี่ยน และยังคงความหมายเดิมไว้ได้					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
ข้า won't be (♪. ♪)	ปาก ของ in your	ใคร ทั้ง game!	เซาท์ ทั้ง South	เวสต์ ทั้ง West,	นอร์ท ทั้ง North	อีสต์ East	จะ won't
♪.	♪. ♪	♪. ♪	♪. ♪	♪. ♪	♪. ♪	♪.	♪.
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		You are not anyone's subject of cursing.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยได้พยายามแก้ปัญหาพยางค์ที่ไม่สัมพันธ์กับคำแปล และตัดลึกลงใจดพยางค์สั้น คือคำว่า “ทั้ง” ลง ซึ่งไม่ทำให้ความหมายเปลี่ยนแปลงไป และไม่ทำให้ทำนองหลักเสียไป					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
คิด ถึง miss you	ตัว เรา for your	ไย life,	จะ ต้อง we all	ตาย ทุก soon will	คน be	ไป gone.	ส่วน But
♪.	♪. ♪	♪. ♪	♪. ♪	♪. ♪	♪.	♪.	♪.
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		South, west, north, east, No one will miss you. It's the fact that people definitely die at some point.					

อธิบายการแปล		ผู้วิจัยได้คงการเรียงคำ “ทั้งเราทั้งเวสต์ทั้งนอร์ธทั้งอีส” เพื่อให้เป็นไปตามต้นฉบับ					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
ตัว shall	เรา we	ตาย die,	ไว้ ยืน we keep,	ไว้ ยืน we keep,	ยืน แต่ keep our	ชื่อ name.	ให้ let
♪	♪	♪	♪ ♫	♪ ♫	♪ ♫	♪	♪
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		Although we all die, the name of being in the Navy outlast the life.					
อธิบายการแปล		เปลี่ยนมุมมองจาก “you” เป็น “we” ที่หมายถึงทั้งตัวผู้พูดและผู้ฟังแล้วในจุดนี้ เพื่อแสดงความเป็นหนึ่งเดียวกัน เป็นสัจธรรมของชีวิตที่เกิดแก่ทั้งผู้พูดและผู้ฟัง เตือนใจทั้งสองฝั่ง					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
โลก ทั้ง they go	หลาย เขา praise our	ลือ ว่า name of	ตัว เรา might -y	คือ ท sai lor	หาร เรือ of Thai	ไทย land.	-
♪ ♫	♪ ♫	♪ ♫	♪ ♫	♪ ♫	♪ ♫	♪ ♫	-
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		Let the world praise us, ourselves as a Thai Navy.					
อธิบายการแปล		วรรคนี้ซึ่งรวมไปถึงการแปลคำว่า “ทหารเรือไทย” ผู้วิจัยได้ตีความและเลือกใช้คำว่า Sailor ซึ่งเป็นคำทั่วไปใช้เรียกทหารเรือ แม้จะหมายถึงทหารเรือชั้นประทวนที่ทำงานบนเรือมากกว่า แต่ในบริบทนี้ ใช้ได้ถึงทหารเรือทุกคนที่สู้รบเพื่อประเทศ					

การเปรียบเทียบ ต้นฉบับ บทแปล และคำอธิบายการแปล เนื้อเพลง *ราชนาวิ* ของ
นางาเอะกิกิโยะ พงษ์สมรวาย

การถ่ายทอดความจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ เพลง*ราชนาวิ*

ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
หนึ่งพันห้าร้อยไมล์ทะเลไทยมีนาวินี้เฝ้า	The area of 1,500 sea miles of Thailand is protected by the Royal Thai Navy.
คำอธิบายการแปล	
“หนึ่งพันห้าร้อยไมล์” เป็นวรรคจำของเพลง จำเป็นที่ต้องคงตำแหน่งและคงความหมายไว้ เพื่อให้ผู้ฟังร้องตามได้ทันที	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
ข้าศึกรุกเข้าระดมโจมตี นาวินี้รบรับอยู่	If enemies try to beat us, we are ready to fight them.
คำอธิบายการแปล	
ไม่มีปัญหาการแปล	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
ใหญ่ก็ตันต้อสู้กัน พาดพันให้รู้	How big they are, how many tons they are, let's beat them up.
คำอธิบายการแปล	
“ใหญ่ก็ตัน” เป็นภาพพจน์ของความเป็นชาวเรือ เป็นการวัดขนาดของเรือด้วยระวางขับน้ำมีหน่วยนับเป็นตัน ถือเป็นสีสันและขนบความเป็นชาวเรือของตัวบทที่ควรคงไว้	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
อย่าปล่อยให้ฝ่ายศัตรูล้ำอธิปไตย	Never let the enemies take our sovereignty.
คำอธิบายการแปล	
ไม่มีปัญหาการแปล	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
เหมือนดอกประดู่ชื่อดินาวิเมืองทอง	Just like the Pradoo flower, which is the flower of good name. The yellow petals make the whole country glow in the gold color.
คำอธิบายการแปล	

<p>ปัญหาการแปล “ดอกประดู่” ที่มีอ้างอิงมาจากเพลง<i>ดอกประดู่</i> ผู้วิจัยพิจารณาแล้วว่า ผู้รับสารหลักเป็นทหารเรือไทยที่จะนำไปขับร้อง จึงไม่จำเป็นต้องแปลความคำว่า “ดอกประดู่” เป็นอื่น เพราะเป็นสัญลักษณ์ของกองทัพเรือไทยอยู่แล้ว จึงคงคำนี้ไว้โดยใช้การถ่ายเสียงเช่นเดียวกับในเพลง<i>ดอกประดู่</i></p> <p>“เมืองทอง” ในที่นี้มาจากการอุปมาอุปไมยสีเหลืองทองของดอกประดู่ที่บ้านทั่วประเทศ และสื่อถึงความรุ่งเรืองของประเทศ เพราะประดู่อันเป็นสัญลักษณ์ของสมรณะการรบของกองทัพเรือ</p>	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
เราชาตินักรบเกียรติก้อง ยามศึกเราต้องชิงชัย	We are warriors with dignity, we must win the war.
คำอธิบายการแปล	
ไม่มีปัญหาการแปล	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
เกิดมาทั้งที ไม่ทุกข์ก็สุขใจ	Life is all about sorrow or happiness.
คำอธิบายการแปล	
<p>ปัญหาการแปล จากเพลง<i>เดินหน้า</i> คือท่อน “เกิดมาทั้งทีมันก็มีอยู่แต่ทุกข์ภัย” เป็นการถ่ายความที่ลือมาจากท่อนที่อ้างถึง ผู้วิจัยใช้การตีความ เพื่อถ่ายทอดใจความสำคัญ</p>	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
ไม่ว่าศึกเสียเนื้อใ้จมนันลงไปใ้บาดาล	Anyone who try to defeat us, we must defeat them, sink them down.
คำอธิบายการแปล	
“ศึกเหนือเสียใ้” หมายถึงศัตรูทั้งหลาย ผู้แปลใช้การตีความและแปลในภาพรวมคือ “anyone”	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
แต่รบเราไม่ขลาด	In time of war, we fight uncowardly.
คำอธิบายการแปล	
เป็นการอ้างอิงถึงเนื้อร้องเพลงชาติไทย “แต่ถึงรบไม่ขลาด”	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
ราชนาวีชาติไทย เราใจทหารเรือกล้าหาญ	Royal Thai Navy, we are brave sailors.
คำอธิบายการแปล	
<p>“ราชนาวี” เป็นวรรคจำของเพลง ผู้แปลได้แปลเป็น “Royal Thai Navy” เบื้องต้น แต่เมื่อนำไปปรับเป็นเนื้อร้องแล้ว ต้องพิจารณาจะถ่ายเสียงเป็น Rajchanawee เพื่อให้ร้องตามได้ง่ายอีกครั้ง</p>	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล

ราชนาวีต้องการ เราทหารเรือรักชาติ	Royal Thai Navy, we need patriotic sailors.
คำอธิบายการแปล	
“ราชนาวี” เป็นวรรคจำของเพลง ผู้แปลได้แปลเป็น “Royal Thai Navy” เบื้องต้น แต่เมื่อนำไปปรับเป็นเนื้อร้องแล้ว ต้องพิจารณาจะถ่ายเสียงเป็น Rajchanawee เพื่อให้ร้องตามได้ง่ายอีกครั้ง	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
รบช่วยกันรบร้วเราเข้มแข็ง	When we fight, we help each other. The soldiers, our fence, are mighty.
คำอธิบายการแปล	
“ร้ว” หมายถึง “ทหาร” ผู้แปลใช้การตีความได้ในจุดนี้	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
ทุ่มด้วยแรงนักรบองอาจ	We fight with dignity and with everything we have.
คำอธิบายการแปล	
ไม่มีปัญหาการแปล	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
สามัคคีในหมู่ทหารเหมือนญาติ	In harmony, all of Royal Thai Naval soldiers are like relatives.
คำอธิบายการแปล	
ไม่มีปัญหาการแปล	
ต้นฉบับ	ร้อยแก้วฉบับแปล
รบเพื่อชาติ ราชนาวี	We, Royal Thai Navy, fight for our country.
คำอธิบายการแปล	
คำว่า “ราชนาวี” ผู้แปลต้องตัดสินใจในการแปลเฉพาะจุดอีกครั้งว่าจะดำเนินการถ่ายเสียงหรือไม่	

ตารางต่อไปนี้ ผู้วิจัยเปรียบเทียบต้นฉบับ จังหวะดนตรี การถอดความเป็นร้อยแก้ว (การแปล
ในภาพรวม) บทแปลเนื้อเพลงภาษาอังกฤษ (การแปลเฉพาะส่วน) และคำอธิบายการแปลจากร้อย
แก้วเป็นเนื้อเพลง ซึ่งแบ่งตามวรรค และจะอธิบายการแก้ปัญหาการแปลต่างๆไปในคำอธิบายการ
แปล ตามวรรค

ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา
หนึ่ง Fif	พันห้า ร้อย teen hun - dred	ไมล์ ทะ miles, of	เล ไทย all Thai	มี นา seas, Na	วี นี้ -vy keeps	เฝ้า guard.	
♪	♪	♪	♪	♪	♪	♪	♪
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		The area of 1,500 sea miles of Thailand is protected by the Royal Thai Navy.					
อธิบายการแปล		ไม่มีประเด็นการแปล					
ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา
ข้า Some	ศึก ฮึก try to	เข้า ระ fight a	ดม โจม against our	ตี team,	นา Thai	วี นี้ Na vy	รบ รับ be on
♪	♪	♪	♪	♪	♪	♪	♪
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		If enemies try to beat us, we are ready to fight them.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยต้องตีความและเรียบเรียงกรอบความคิดใหม่ เพื่อให้เข้ากับเงื่อนไขทางจังหวะ					
ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา
อยู่ guard.	ใหญ่ ก็ Though they	ตัน come	ต้อง สู้ with such	กัน tons,	พาด we	ฟัน ให้ ne ver	รู้ fear.
♪	♪	♪	♪	♪	♪	♪	♪
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		How big they are, how many tons they are, let's beat them up.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยต้องตีความและเรียบเรียงกรอบความคิดใหม่ เพื่อให้เข้ากับเงื่อนไขทางจังหวะ					
ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา
ไม่ Ne	ปล่อย ver	ให้ let	ฝ่าย ศัก the	ทรู foe	ล้ำ อ come and	ธิ บ cross the	โดย line.
♪	♪	♪	♪	♪	♪	♪	♪
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		Never let the enemies take our sovereignty.					

อธิบายการแปล		ผู้วิจัยใช้การตีความเพื่อให้ได้ความหมายของ “ล้ออธิปไตย” แต่เนื่องจากเงื่อนไขจำนวนพยางค์ ทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดความหมายได้ทั้งหมด จึงเลือกการแทนที่ด้วย “cross the line” หรือ “ล้อเส้น” ซึ่งยังคงเค้าความหมายของการรุกรานได้และไม่ทำให้ความหมายในภาพรวมเสียไป ผู้วิจัยยังทำการลดพยางค์ลงใน “ฝ่าย ศี (ตรู)” โดยให้บทแปลรวมใช้ตัวโน้ตเป็นสองตัว เพื่อความกระชับและร้องได้ว่าเป็นธรรมชาติ					
ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา
เหมือน Just	<u>ดอก</u> ประ <u>like</u> Pra	คู่ doo,	ชื่อ our	ดี น <u>gold</u> en	วี เมือง <u>sym</u> bol	ทอง <u>tree</u> ,	
♪ ♪	♪ ♪	♪	♪	♪ ♪	♪ ♪	♪	♪
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		Just like the Pradoo flower, which is the flower of good name. The yellow petals make the whole country glow in the gold color.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยเลือกการปรับแก้บทแปล เพื่อให้ได้ความหมายที่ใกล้เคียงต้นฉบับที่สุดเท่าที่จำนวนพยางค์จะอำนวย จึงเก็บคำเดิมคือ “Pradoo” ไว้ แต่เปลี่ยนภาพของ “ดอกไม้” เป็น “ต้นไม้” แทน ในจุดนี้ ผู้วิจัยปรับภาพของดอกประดู่สีเหลืองที่บ้านทั่วบ้านเมือง เป็นสัญลักษณ์ของกองทัพเรือ คือต้นไม้สัญลักษณ์แทน					
ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา
เรา As	<u>ชาติ</u> นักร <u>war</u> -ri	รบ ors,	<u>เกียรติ</u> ก้อง <u>we</u> yearn	ยาม for	<u>ศึก</u> เรา <u>ho</u> -nored	<u>ต้อง</u> <u>vic</u>	<u>ชิง</u> ชัย <u>to</u> ry.
♪ ♪	♪ ♪	♪	♪ ♪	♪ ♪	♪ ♪	♪	♪ ♪
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		We are warriors with dignity, we must win the war.					
อธิบายการแปล		ผู้แปลประสบปัญหาการต้องเรียบเรียงกรอบความคิดใหม่ เพื่อถ่ายทอดคำแปลสู่รูปแบบเนื้อร้อง					
ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา
เกิด And	<u>มา</u> <u>ทั้ง</u> <u>life</u> is	<u>ที่</u> full	<u>ไม่</u> of	<u>ทุกข์</u> <u>the</u>	<u>ก็</u> <u>ups</u>	<u>สุข</u> ใจ <u>and</u> downs	
♪ ♪	♪ ♪	♪	♪	♪	♪	♪ ♪	♪
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		Life is all about sorrow or happiness.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยเลือกใช้ภาพพจน์ของ “ups and downs” เพื่อแทนความหมายของ “ไม่ทุกข์ก็สุขใจ” เพื่อให้ได้พยางค์ที่เท่าเดิม และได้ความหมายใกล้เคียงกัน					
ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา	ซ้าย	ขวา
ไม่ We	<u>ว่า</u> <u>ศึก</u> <u>make</u> them	<u>เสีย</u> all	<u>เหนือ</u> <u>ใต้</u> <u>go</u> down	จม no	<u>มัน</u> ลง <u>mat</u> ter	<u>ไป</u> <u>who</u>	<u>ได้</u> บา <u>they</u> 'd
♪ ♪	♪ ♪	♪	♪ ♪	♪ ♪	♪ ♪	♪	♪ ♪

ถอดความเป็นร้อยแก้ว		Anyone who try to defeat us, we must defeat them, sink them down.					
อธิบายการแปล		ปัญหาการแปล “ศึกเสือเหนือใต้” ผู้วิจัยต้องลดทอนภาพในจุดนี้ลง เพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขของพยางค์ โดยรวบรวมความหมายเป็น “them all”					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
ดาด - be.	แต่ With	รบ - cou-	เรา ไม่ rage, we	ขลาด fight!		ราช Raj-	
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		In time of war, we fight uncowardly.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยพยายามเก็บ					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
ช cha	นา na	วี wee,	ชาติ we	ไทย fight!		เรา Pride	
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		Royal Thai Navy.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยคงคำว่า “ราชนาวี” ไว้ โดยการถ่ายเสียง เพื่อให้คุ้นหูแก่ผู้นำไปขับร้อง และคงเอกลักษณ์ของเพลงไว้ นอกจากนี้ การถ่ายเสียงและทับศัพท์ภาษาไทยลงไป ยังเป็นการแก้ปัญหาเรื่องจำนวนพยางค์ เพราะหากแปลว่า Royal Navy จะหมายถึงราชนาวีอังกฤษ แต่หากแปลว่า Royal Thai Navy ก็จะมีจำนวนพยางค์เกิน					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
ใจ ท and	หาร ho	เรือ nor.	กล้า we	หาญ have.		ราช Raj-	
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		We are brave sailors.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยใช้การลำดับกรอบความคิดใหม่ และเรียบเรียงคำแปลในลำดับใหม่					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
ช cha	นา na	วี wee,	ต้อง we	การ go!		เรา We,	
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		Royal Thai Navy, we need patriotic sailors.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยใช้การลำดับกรอบความคิดใหม่ และเรียบเรียงคำแปลในลำดับใหม่					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
ท lo	หาร yal	เรือ Thai	รัก sail	ชาติ ors.		รบ - Fight,	ช่วย we s

ถอดความเป็นร้อยแก้ว		When we fight, we help each other. The soldiers, our fence, are mighty.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยใช้การลำดับกรอบความคิดใหม่ และเรียบเรียงคำแปลในลำดับใหม่ จากแนวทาง Interpretive Approach					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
รบ รั้ว	เรา เข็ม	แข็ง			ทุ่ม ด้วย	แรง	นัก
trike with	sharp -ened	swords.			We had	fought	with
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		We fight with dignity and with everything we have.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยใช้การลำดับกรอบความคิดใหม่ และเรียบเรียงคำแปลในลำดับใหม่					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
รบ	อง	อาจ			สา มัค	คี ใน	หมู่ ท
all	we	had			Like a	fa mi	ly
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		In harmony, all of Royal Thai Naval soldiers are like relatives.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยใช้การลำดับกรอบความคิดใหม่ และเรียบเรียงคำแปลในลำดับใหม่					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
หาร	เหมือน	ญาติ			รบ เพื่อ	ชาติ	
we	u	nite.			For our	home.	
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		We, Royal Thai Navy, fight for our country.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยใช้การลำดับกรอบความคิดใหม่ และเรียบเรียงคำแปลในลำดับใหม่					
ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
ราช	ช นนา	วี					
Raj	cha na	wee.					
ถอดความเป็นร้อยแก้ว		Royal Thai Navy.					
อธิบายการแปล		ผู้วิจัยคงคำว่า “ราชนาวิ” ไว้ โดยการถ่ายเสียง เพื่อให้คุ้นหูแก่ผู้นำไปขับร้อง และคงเอกลักษณ์ของเพลงไว้ นอกจากนี้ การถ่ายเสียงและทับศัพท์ภาษาไทยลงไป ยังเป็นการแก้ปัญหาเรื่องจำนวนพยางค์ เพราะหากแปลว่า Royal Navy จะหมายถึงราชนาวิอังกฤษ แต่หากแปลว่า Royal Thai Navy ก็จะมีจำนวนพยางค์เกิน					

บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

สารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการแปลเพลงประเภทเพลงขับร้องประจำหน่วยงานจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ ที่มีวัตถุประสงค์ในการนำไปขับร้องได้จริงสำหรับการขับร้องเพื่อการฝึกทหารและการขับร้องในโอกาสต่างๆ โดยใช้ตัวบทต้นฉบับประเภทเพลงจังหวะมาร์ชของทหารเรือ จำนวน 3 เพลง คือ เพลง*ดอกประดู่* ของพลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาภากรเกียรติวงศ์ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ความยาวเฉพาะเนื้อร้อง 65 ห้อง เพลง*เดินหน้า* ของพลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาภากรเกียรติวงศ์ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ความยาวเฉพาะเนื้อร้อง 83 ห้อง และ*ราชนาวี* ของ นาวาเอก ภิญโญ พงษ์สำราญ ความยาวเฉพาะเนื้อร้อง 101 ห้อง

ปัญหาที่พบในการแปลตัวบทประเภทนี้คือ รูปแบบของตัวบทต้นฉบับที่มีลักษณะเป็นเนื้อดนตรี ผูกติดด้วยเงื่อนไขของทำนอง จังหวะ คำตัวโน้ต และจำนวนพยางค์ ที่มีผลต่อการคัดสรรคำแปล โดยเฉพาะประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนพยางค์ในต้นฉบับที่มีผลต่อการคัดสรรคำแปล จังหวะหนักเบาและพยางค์เปิดพยางค์ปิด คำของตัวโน้ตที่มีผลต่อการเลือกพยางค์สั้นพยางค์ยาว และเงื่อนไขทางไวยากรณ์และการเรียบเรียงสำนวนแปล ที่ทำให้ประสบปัญหาต้องเลือกระหว่างการเก็บความหมายดั้งเดิม การนำไปขับร้องได้จริง ความเป็นธรรมชาติของประโยค ซึ่งผู้แปลพบว่ามีหลายส่วนที่ต้องหายไประหว่างการแปล หรือเกิดการ Lost in Translation ด้วยเงื่อนไขของรูปแบบตัวบทต้นฉบับเอง และเงื่อนไขทางภาษา

ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีวิเคราะห์ตัวบท Skopostheorie ของ Reiß และ Vermeer ร่วมกับความรู้เรื่องจังหวะ จากทฤษฎีดนตรีของ ณิชชา พันธุ์เจริญ และความรู้เรื่องจังหวะจาก Singable translations of songs ของ Peter Low เพื่อวิเคราะห์ตัวบทประเภทเนื้อเพลงที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์การนำไปใช้งานอย่างชัดเจน คือนำไปร้อง ใช้การแปลแบบเอาความและตีความ หรือ Interpretive Approach ของ Jean Delisle เพื่อให้สามารถถ่ายทอดต้นฉบับไปสู่ภาษาปลายทางได้เทียบเคียงที่สุด ทั้งยังศึกษาเรื่องพยางค์ในภาษาอังกฤษเพื่อนำไปใช้คัดสรรคำแปลที่เหมาะสมและเข้ากันกับเงื่อนไขทางดนตรีซึ่งประกอบไปด้วย จังหวะ คำตัวโน้ต และทำนองหลัก ซึ่งผู้แปลเลือกการแปลให้ได้พยางค์เท่าเดิม การลดพยางค์ และการเพิ่มพยางค์ในจุดที่เหมาะสมและไม่ทำลายทำนองหลักของเพลงไป

จากการศึกษา พบว่าการใช้แนวทางการวิเคราะห์ตัวบทแบบ Skopostheorie ของ Reiß และ Vermeer ทำให้กำหนดเป้าหมายของการแปลได้ คือเพื่อนำไปขับร้อง และกำหนดกลุ่มผู้รับสารหลักๆ ได้ คือนักเรียนทหารเรือ ที่จะต้องนำไปร้องระหว่างวิ่งออกกำลังกาย การคัดเลือกคำแปลจึงไม่ต้องใช้คำยาก หรือคำที่ออกเสียงลำบาก เพราะผู้นำไปใช้งานต้องฝึกหัดและท่องจำเพลงนี้ให้ได้โดยที่อาจมีความสามารถทางภาษาในเกณฑ์ต่ำ คำที่คัดสรรจึงเน้นใช้คำระดับปานกลางเหมาะสมแก่ผู้ใช้งาน และไม่ทำลายจังหวะและทำนองเดิม อันเป็นหัวใจของเพลงมาร์ชที่ใช้กำหนดก้าวเท้าและความเร็วในการ

เคลื่อนที่ รวมถึงเลือกที่จะคงตำแหน่งคำแปลวรรคจำหรือวรรคที่คั่นหูของเพลงไว้ที่เดิมด้วย เพื่อให้ผู้รับสารคุ้นเคยกับคำแปลและนำไปใช้การตามจุดประสงค์การร้องระหว่างวงหรือฝึกทหารได้อย่างดี แนวทางการวิเคราะห์ที่ตัวบทต้นฉบับนี้ ยังช่วยให้ผู้แปลเข้าใจวัตถุประสงค์และความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารต้นทางได้มากขึ้น

ในการเลือกรูปแบบการแปล ผู้วิจัยแบ่งออกเป็นสองส่วน ส่วนที่หนึ่งคือการแปลเพื่อการทำ ความเข้าใจตัวบทเสียก่อน ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยเรียกว่า การแปลในภาพรวม โดยถ่ายความออกเป็นร้อยแก้วภาษาอังกฤษซึ่งไม่กำหนดความยาวของการแปลไว้ แต่เน้นทำความเข้าใจตัวบทอย่างครบถ้วนและระบุส่วนที่จะเป็นปัญหาการแปลเมื่อนำไปปรับเป็นรูปแบบของเนื้อเพลง ในส่วนที่สอง ผู้วิจัยถ่ายความจากร้อยแก้วภาษาอังกฤษ สู่นเนื้อเพลงโดยเทียบเคียงกับจังหวะและเนื้อเพลงเก่า เพื่อตรวจสอบจำนวนพยางค์ และความสั้นยาวของพยางค์ การแปลส่วนนี้ ผู้วิจัยเรียกว่า การแปลเฉพาะส่วน ผู้วิจัยต้องเลือกระหว่างการปรับที่ความหมายของบทแปล คือการคงความหมายเดิม การขดเขย การตัดออก การแทนที่ หรือการปรับบทแปล หรือเลือกที่จะปรับที่ลักษณะกายภาพของเนื้อร้อง คือเลือกการคัดสรรพยางค์ให้ตรงกับจำนวนและค่าตัวโน้ตของต้นฉบับ การลดพยางค์ในส่วนโน้ตซ้ำ หรือการเพิ่มพยางค์ในส่วนที่ใช้โน้ตหลายตัว ทั้งยังต้องคำนึงถึงการนำไปขับร้องได้จริงที่ควรถึงเกณฑ์ทั้งห้าประการของการขับร้องได้คือ Singability, Sense, Naturalness, Rhyme และ Rhythm

เมื่อดำเนินการแปลในส่วนที่สองเสร็จแล้ว ผู้วิจัยปรับแต่งบทแปลให้ไพเราะขึ้นโดยอาศัยความรู้เรื่องการแต่งเนื้อร้อง โดย Sheila Davis

สำหรับการเลือกใช้ศัพท์ ผู้แปลเลือกใช้ตามบริบทของทหารเรือไทย พยายามเก็บความเป็นชาวเรือเอาไว้ โดยพิจารณาการถ่ายเสียงเป็นภาษาอังกฤษในตอนที่ติดหูผู้ฟัง และเนื่องจากผู้รับสารกลุ่มหลักของงานวิจัยชิ้นนี้จะเป็นนักเรียนทหารเรือ จึงเลือกใช้ศัพท์ที่มีความยากระดับง่ายถึงปานกลาง ซึ่งก็คล้องจองกันกับต้นฉบับ ที่ไม่ได้ใช้ศัพท์ยาก แต่เน้นจดจำเข้าใจง่าย

สำหรับโครงสร้างประโยค ผู้วิจัยใช้รูปแบบประโยคตามสถานการณ์ที่ถูกบีบบังคับด้วยจำนวนพยางค์และค่าตัวโน้ต ผู้วิจัยใช้ทั้งประโยคความเดียว ประโยคความรวม และประโยคความซ้อน รวมไปถึงวลี ที่ไม่ยาวมาก รูปประโยคเป็นทั้งวาจกและกรรตุวาจก ผู้วิจัยต้องเพิ่มประธานเข้าไปในส่วนที่ต้นฉบับภาษาไทยไม่มีประธาน และกำหนดกาล หรือ Tense ให้เป็น Present Tense เป็นพื้นเพราะวิเคราะห์ต้นฉบับแล้วจึงเห็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร มีการสั่งสอนและสื่อสารโดยตรง แล้วจึงใช้ Past Tense เมื่อพูดถึงอดีต หรือ Future Tense เมื่อกล่าวถึงอนาคต ตามจุดที่เหมาะสม

ปัญหาการแปลที่คั่นพบระหว่างทำวิจัยเพิ่มเติม คือเรื่องสรรพนาม คำว่า “เรา” ในภาษาไทยตีความได้เป็นทั้ง “I, You, We” จึงจำเป็นที่ต้องวางระบบสรรพนามก่อนการแปล

การตรวจสอบวัดผลการแปล ผู้วิจัยตรวจสอบเชิงประจักษ์โดยทดลองให้นักร้องมืออาชีพ ร้องเพลงทั้งสามเพลงและอัดเสียงเข้ากันกับเพลงบรรเลงฉบับใช้จริง เพื่อตรวจสอบการแปลว่า มี Singability, Sense, Naturalness, Rhyme, และ Rhythm หรือไม่ ปรากฏว่า นำไปร้องได้ตามจังหวะดีแล้ว สิ่งที่ยังขาดอยู่คือเรื่องของ Rhyme หรือสัมผัสคล้องจอง เนื่องจากข้อจำกัดด้านพยางค์ ความยาวของโน้ต และการพยายามคงความหมายเดิมไว้ในคราวเดียวกันจนเกินไป

5.2 ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาวិจัยการแปลบทเพลงสำหรับขับร้องเพื่อการฝึกทหารเรือทั้งสามเพลง คือเพลง *ดอกประดู่* เพลง *เดินหน้า* และเพลง *ราชนาวี* แปลเพื่อขับร้องเป็นภาษาอังกฤษได้จริง นอกเหนือไปจากประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างพยางค์-คำตัวโน้ต-จังหวะแล้ว เรื่อง Rhyme หรือคำคล้องจอง ก็เป็นส่วนสำคัญที่ผู้ที่จะทำวิจัยการแปลเพลงจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษควรให้ความสำคัญด้วย เนื่องจากธรรมชาติของการร้องเพลง ผู้ร้องเพลงจะจดจำเนื้อได้จากคำคล้องจองและสัมผัสของเนื้อเพลงและทำให้ร้องได้ง่าย

ผู้ที่ต้องการศึกษาค้นคว้าต่อเกี่ยวกับเรื่องการแปลเนื้อเพลงจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษเพื่อการขับร้อง อาจศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องของ Rhyme ที่จะเป็นจุดสำคัญในการตกแต่งบทแปลเนื้อเพลงให้มีความไพเราะยิ่งขึ้นไป นอกเหนือไปจากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพยางค์ คำตัวโน้ต และจังหวะของตัวบทต้นฉบับประเภทเนื้อร้อง

บรรณานุกรม

ตัวบทต้นฉบับ

กongsดุริยางค์ทหารเรือ. “ดอกประคูดุ.” [ม.ป.ท., ม.ป.ป.] (โน้ตเพลง)

กongsดุริยางค์ทหารเรือ. “เดินหน้า.” [ม.ป.ท., ม.ป.ป.] (โน้ตเพลง)

กongsดุริยางค์ทหารเรือ. “ราชนาวิ.” [ม.ป.ท., ม.ป.ป.] (โน้ตเพลง)

ประวัติผู้ประพันธ์และข้อมูลเกี่ยวกับต้นฉบับ

ต่อพงษ์. “บทเพลงรักชาติจากเสด็จเตี้ย(1).” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

[http://www.manager.co.th/Entertainment/ViewNews.aspx?](http://www.manager.co.th/Entertainment/ViewNews.aspx?NewsID=9490000130153)

NewsID=9490000130153 2549. [สืบค้นข้อมูล 5 กันยายน 2558]

ต่อพงษ์. “บทเพลงรักชาติจากเสด็จเตี้ย(2).” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

[http://www.manager.co.th/Entertainment/ViewNews.aspx?](http://www.manager.co.th/Entertainment/ViewNews.aspx?NewsID=9490000132798)

NewsID=9490000132798 2549. [สืบค้นข้อมูล 5 กันยายน 2558]

อัจฉรา ทองรอด. *ทหารเรือ หมอยา คาถา ศิลปิน พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพลเขตอุดมศักดิ์*.

กรุงเทพฯ : มูลนิธิราชสกุลอาภากร ในพลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์, 2557.

ทฤษฎีและแนวทางการแปล

วรรณมา แสงอร่ามเรือง. *ทฤษฎีและหลักการแปล*. กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.

Delisle, Jean. *L'analyse du discours comme méthode de traduction*, translated by P. Logan and M. Creery (1998) as *Translation: An Interpretive Approach*. Ottawa: University of Ottawa Press, 1982, 53-68.

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับทฤษฎีดนตรี

ณัชชา พันธุ์เจริญ. *ทฤษฎีดนตรี*. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เกศกะรัต, 2558.

Davis, Sheila. *The Craft of Lyric Writing*. 1st Ed. Ohio : Writer's Digest Book, 1985.

Low, Peter. Singable translations of songs. *Perspectives* 2003, 11:2, 87-103. [PDF]

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้อง

เทียนมณี บุญจุน. *สัทศาสตร์ : ระบบเสียงในภาษาอังกฤษและภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2548.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. “ความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษาไทยกับภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการแปล”. *วารสารรามคำแหง* 19, 3 (2545): 68-82.

Collins and Mees. *Practical Phonetics and Phonology, A Resource Book for Students*. 3rd Ed. New York : Rutledge, 2013.

เอกสารอ้างอิงอื่นๆ

กองทัพเรือ “เพลงทหารเรือ” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.navy.mi.th/nc/bc/navyinfo/songs.html>

“โครงสร้างบทเพลง (Form) - มาร์ช (March)” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://group.wunjun.com/knowledgeofmusic/topic/260819-7145> (2554)

ณัชชา พันธุ์เจริญ. *สังคีตลักษณ์และการวิเคราะห์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เกศกะรัต 2551.

ทัศนีย์ กิรติรัตน์วัฒนา. *แนวทางการแปลบทเพลงเพื่อการขับร้องประกอบภาพยนตร์เรื่อง Tangled และ Brave*. สารนิพนธ์ อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาการแปล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2555.

ราชบัณฑิตยสถาน. *ศัพท์ดนตรีสากล*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน, 2548.

Low, Peter. The Pentathlon Approach to Translating Songs. In eds Dinda L.Gorles. Henri Boleman, Dirk Delabastita and Ton Naaijken. *Songs and Significance: Virtues and Vices of Vocal Translation* 25, 185-212. New York: Rodopi B.V, 2005.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ต้นฉบับและบทแปลของเพลง *ดอกประดู่* *เดินหน้า* และ *ราชนาวี*

เพลงดอกประดู่
(Dok Pra Doo, the Symbol of Royal Thai Navy)

เนื้อเพลงต้นฉบับ	เนื้อเพลงฉบับแปล
<p>หะเบสสมอพลัน ออกสันดอนไป ลัดไปเกาะสีซัง จนกระทั่งระโจมไฟ เที่ยวหาข้าศึกมิได้นึกจะกลับมาใน ถึงตายตายไปตายให้แก่ชาติของเรา</p> <p>พวกเราดูรู้ เจ็บแล้วต้องจำ ลับดาบไว้ปลางข้างบนยอดกร้าฟท์จะนำ สยามเป็นชาติของเราธงทุกเสาชักขึ้นทุกลำ ถึงเรือจะจมในน้ำ ธงไม่ต่ำลงมา</p> <p>เกิดมาเป็นไทยใจร่วมกันแหละดี รักเหมือนพี่เหมือนน้อง ช่วยกันป้องปฐพี สยามเป็นชาติของเรา ออย่าให้เขามาย่ำมายี ถึงตายตายดีตายในหน้าที่ของเรา</p> <p>พวกเราทุกลำจำเช่นดอกประดู่ วันไหนวันดีบานคลี่พร้อมอยู่ วันไหนร่วงโรยดอกไปรยตกพรุ ทหารเรือเราจงดูตายเป็นหมู่เพื่อชาติไทย</p>	<p><i>Ha Base.</i> Anchors aweigh, off we go. Cut across the sea, 'till we see the light house. We chased the foe, never think of coming home. We die. We die. Dying for our home.</p> <p>We learn from the past, learn from the pain. Sharpen our swords and be ready for war. Siam is our home. The Navy ensigns hoisted high. Our ships be undersea, but banners be hoisted high.</p> <p>We must unite, and become one. Like brothers, together we defend. Siam is our land, and we can't say we give in. If we shall die, sacrifice for our home.</p> <p>We all must be like flowers of Pradoo. On happy days we bloom together. On rainy days we sway and fall. Royal Thai Navy, be ready to go fight!</p>

เพลงเดินหน้า
(Dern Na, Go Forward)

เนื้อเพลงต้นฉบับ	เนื้อเพลงฉบับแปล
<p>เกิดมาทั้งทีมันก็ได้อยู่แต่เมื่อเป็น อีกสามร้อยปีก็ไม่มีใครจะเห็น ใครเขาจะนึกใครเขาจะฝัน เขาก็ลืมกันเหมือนตัวเลข นานไปเข้าก็ลืม ใครหรือจะยืมชีวิตให้เป็น ใครจะเห็นก็เห็นแต่น้ำใจ จำได้แค่ชื่อว่าตัวเราคือทหารเรือไทย ตายแต่ตัวชื่อยังฟุ้งไปทั่วทั้งกรุงก็ไม่ลืมได้ ทั้งเซาท์ ทั้งเวสต์ ทั้งนอร์ธ ทั้งอีสต์ จะคิดถึงตัวเราเอย จะต้องตายทุกคนไป ส่วนตัวเราตาย ไว้ยีน ไว้ยีนแต่ชื่อ ให้โลกทั้งหลายเขาลือ ว่าตัวเราคือทหารเรือไทย</p>	<p>You're only seen, only when you are alive. And soon you'd be nobody to your tribe. Who would've missed? Who would've loved? They would've forgotten you. Soon things be blown away. Who would've lent 'ya of his life? Only good deeds remain inside. Your service as a Navy be remembered through. Gone, but live by the name of the Navy forever. South, West, North, East, won't miss you for your life, we all soon will be gone. But shall we die, we keep, we keep our name. Let them go praise our name of mighty sailor of Thailand.</p>
<p>เกิดมาทั้งทีมันก็มีอยู่แต่ทุกซกัภัย วันนี้เคราะห์ดีรุ่งขึ้นพรุ่งนี้จะเป็นอย่างไร ดีเคยพบชั่วเคยเห็นจนเคยเป็นมีเคยได้ อนาคตเราไม่รู้ถึงไม่รู้ก็ต้องเดินไป จะกลัวไปโยมันก็ล่องไปตามเวลา ไม่ตายวันนี้ก็คงไปชี้เอาวันข้างหน้า วันนี้ยอพรุ่งนี้ด่า ไม่ใช่ชี้เข้าปากของใคร ทั้งเซาท์ ทั้งเวสต์ ทั้งนอร์ธ ทั้งอีสต์ จะคิดถึงตัวเราเอย จะต้องตายทุกคนไป ส่วนตัวเราตาย ไว้ยีน ไว้ยีนแต่ชื่อ ให้โลกทั้งหลายเขาลือ ว่าตัวเราคือทหารเรือไทย</p>	<p>You will see. Suffering is all around. Be lucky now, but will tomorrow be the same? Good and bad, poor and rich, have and none, we all feel. Future is unknown, though we have to go on now. Why be afraid? Time'll change and come to you. If not today, then soon you be away and gone. Praised today, cursed anon. No, I won't be in your game! South, West, North, East, won't miss you for your life, we all soon will be gone. But shall we die, we keep, we keep our name. Let them go praise our name of mighty sailor of Thailand.</p>

เพลงราชนาวี
(Rajchanawee, Royal Thai Navy)

เนื้อเพลงต้นฉบับ	เนื้อเพลงฉบับแปล
<p>หนึ่งพันห้าร้อยไมล์ทะเลไทยมีนาวีนี้เฝ้า ข้าศึกรุกเข้าระดมโจมตี นาวีนี้รับรบอยู่ ใหญ่ก็ตันตองสู้กัน พาดฟันให้รู้ อย่าปล่อยให้ฝ่ายศัตรูล้ำอธิปไตย</p>	<p>Fifteen hundred miles of all Thai seas, Navy keeps guard. Some try to fight against our team, Thai Navy be on guard. Though they come with such tons, we never fear. Never let the foe come across the line!</p>
<p>เหมือนดอกประดู่ชื่อดินาวีเมืองทอง เราชาตินักรบเกียรติก็อง ยามศึกเราต้องชิงชัย เกิดมาทั้งที ไม่ทุกข์ก็สุขใจ ไม่ว่าศึกเสื่อเหนื่อได้จมนันลงไปใต้บาดาล</p>	<p>Just like Pradoo, our golden symbol tree. As warriors, we yearn for honored victory. And life is full of the ups and downs. We make them all go down, no matter who they'd be.</p>
<p>แต่รบเราไม่ขลาด</p>	<p>With courage, we fight!</p>
<p>ราชนาวีชาติไทย เราใจทหารเรือกล้าหาญ ราชนาวีต้องการ เราทหารเรือรักชาติ รบช่วยกันรบสู้เราเข้มแข็ง ทุ่มด้วยแรงนักรบองอาจ สามัคคีในหมู่ทหารเหมือนญาติ รบเพื่อชาติ ราชนาวี</p>	<p>Rajchanawee, we fight! Pride and honor, we have. Rajchanawee, we go! We, loyal Thai sailors. Fight, we strike with sharpened swords. We had fought with all we had. Like a family, we unite. For our home, Rajchanawee.</p>

ภาคผนวก ข

เอกสารทางดนตรีต้นฉบับของเพลง ดอกประตู่ เดินหน้า และราชนาวี

ดอกประดู่

พระนิพนธ์ พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ
กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์
เรียบเรียง น.ศ. สราญ เรืองณรงค์ ร.น.

Vocal
March

หะ

A เบส ส-มอ พลับ_ออก_ สัน ตอน_ ไป ลัด ไป เกาะ สี ชัง จน กระ ทั้ง กระ-โจอม ไฟ เที่ยว

หา_ช้า_ คึก_ มิ ได้ นึก จะ กลับ มา ใน ถึง ดาย_ตาย ไป_ตาย ให้ แก่ ชาติ ของ

B เรา พวก เรา ๗ ๗ เจ็บ แล้ว ต้อง จำ ลับ ๗ ๗ ดาบ ไว้ พลาจ ช้าง บน ยอด กราฟท์ จะ

นำ ส ยาม เป็น ชาติ ของ เรา ๗ ๗ เสง ทุก เสา ชัก ชื่น ทุก ลำ ถึง เรือ จะ จม ใน น้ำ ๗ ๗ เสง ไม่ ต่ำ ลง

C มา เกิด มา เป็น_ ไทย ใจ ร่วม กัน หละ ดี รัก เหมือน ที่ เหมือน นื่อง_ช่วยกัน ป้อง ป ฐ

พิ ส ยาม เป็น ชาติ ของ เรา_อย่าให้ เขา มา ชำ มา ยี ถึง ดาย_ตาย_ ดี_ตาย ใน หน้า ที่ ของ

D เรา พวก เรา ทุก_ ลำ จำ เช่น ดอก ประ ดู วัน โหน_วัน ดี_บาน คลี่ พร้อม_ อยู่ วัน

โหน ร่วง ไร่_ดอก_ โปรย ตก พรุ ท-หาร เรือ เรา จง ดู_ตาย เป็น หมู ให้ ชาติ ไทย

FINE
D.C. al Fine

แผนกวิชาการ ดย.ทร.

เดินหน้า

เนื้อร้อง พระนิพนธ์ พลเรือเอกพระเจ้าบรมวงศ์
เธอกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์
ทำนอง เพลงไทยเดิม "คุณลุงคุณป้า" ๒ ชั้น
เรียบเรียง พ.จ.อ. ทองคำปราโมทย์

Vocal

March

เกิด มา ทั้ง ที มั่น ก็ ดี อยู่ แต่ เมื่อ
เป็น อีก สาม _ร้อย ปี ก็ ไม่ มี ใคร จะ เห็น ใคร เขา จะ นึก ใคร เขา จะ ผิน เขา ก็ ลืม กัน เหมือน ตัว
เดิน นาน ไป เขา ก็ ลืม ใคร หรือ จะ ยืม ชี วิต ให้ เป็น ใคร จะ เห็น _ ก็ _ เห็น แต่ หน้า ใจ จำ ได้ ___ แต่
ชื่อ ว่า ตัว เรา คือ ทหาร เรือ ไทย คาย แต่ ตัว ชื่อ ยิง ฟุ้ง ทวี ทั้ง กรุง ก็ ไม่ ลืม ได้ ทั้ง เซอร์ ทั้ง
เวสต์ ทั้ง นอร์ธ ทั้ง อีสต์ จะ คิด ถึง ตัว เรา ไย จะ ต้อง คาย ทุก คน ไป ส่วน ตัว เรา คาย ไว้ ยิน
_ ไว้ ยิน แต่ ชื่อ ให้ โลก ทั้ง หลาย เขา ลือ ว่า ตัว เรา คือ ท-หาร เรือ ไทย _ เกิด มา ทั้ง ที มั่น ก็
มี อยู่ แต่ ทุกข์ ภัย วัน นี้ _เคราะห์ _ ดี รุ่ง ชื่น พรั่ง นี้ จะ เป็น อย่าง ไร ดี เคย พบ ชั่ว เคย เห็น จน เคย
เป็น มี เคย ได้ อ-นา คด เรา ไม่ รู้ ถึง ไม่ รู้ ก็ ต้อง เดิน ไป จะ กลัว ไป ไย _มัน ก็ ล่วง ไป ตาม เว ลา ไม่
คาย _วัน นี้ ก็ คง ไป ชี้ เอา วัน ช้าง หน้า วัน นี้ ยอ พรั่ง นี้ คำ ไม่ ไซ้ ชี้ ขำ ปาก ของ ใคร ทั้ง เซอร์ ทั้ง
เวสต์ ทั้ง นอร์ธ ทั้ง อีสต์ จะ คิด ถึง ตัว เรา ไย จะ ต้อง คาย ทุก คน ไป ส่วน ตัว เรา คาย ไว้ ยิน
_ ไว้ ยิน แต่ ชื่อ ให้ โลก ทั้ง หลาย เขา ลือ ว่า ตัว เรา คือ ท หาร เรือ ไทย

D.C. Thai *rall....*
-แผนกริชาการ ดย.ทร.

ราชนาวิ

เนื้อร้อง น.อ. วิทยุไพ พงษ์สำราญ ร.น.
ทำนอง

เรียบเรียง พ.จ.อ. ทองคำ ปราโมทย์

Vocal

March

ff A B

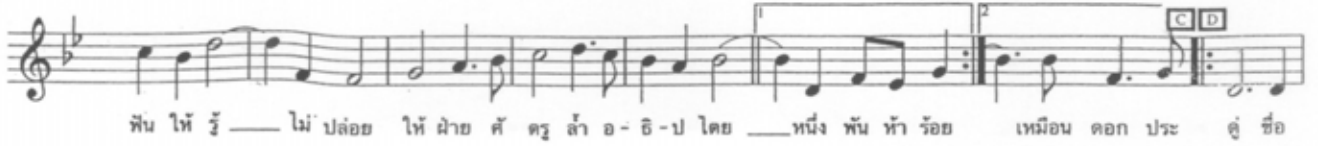

หนึ่ง พันห้าร้อย ไมล์ ทะ-เล ไทย

มี นา-วิ นี้ เฝ้า - ชำ สึก ฮัก เจ้า ระ คม โจม ตี นา วิ นี้ รบ รับ อยู่ โหตุญ ที่ ต้น ต้อง ฐั กั้น ฟาด

C D

พัน ให้ รั - ไม่ ปล่อย ให้ ฝ่าย ศี ทรุ ลำ อ-ธิ-ป โดย - หนึ่ง พันห้าร้อย เหมือน ดอก ประ ู่ ชื่อ

ตี นา-วิ เมือง ทอง - เรา ขาดิ นั ก รบ เกียรติ ก้อง - ยาม สึก เรา ต้อง ชิง ชัย - เกิด มา ทั้ง ที ไม่ ทุกซ์ ที

สุข ใจ - ไม่ ว่า สึก เสือ เหนือ ใต้ - จม มั่น ลง ไป ใต้ บา ดาล เหมือน ดอก ประ ดาล แต่

Trio

E

รบ เรา ไม่ ขลาด รา ช นา วิ ชาติ ไทย เรา ใจ ท-หาร - เรือ กล้า หาญ รา ช นา

วิ ต้อง การ เรา ท-หาร เรือ รัก ชาติ รบ ช่วย กัน รบ รั้ว เรา เข้ม แข็ง - หุ่น ด้วย แรง นั ก

รบ อง อาจ - สา-มค ติ ใน หมู่ ท หาร เหมือน ญาติ - รบ เพื่อ ชาติ - รา-ช-นา วิ

F

- รา ช นา วิ ชาติ ไทย เรา ใจ ท-หาร - เรือ กล้า หาญ รา ช นา วิ ต้อง

การ เรา ท-หาร เรือ รัก ชาติ รบ ช่วย กัน รบ รั้ว เรา เข้ม แข็ง - หุ่น ด้วย แรง นั ก รบ อง

อาจ - สา-มค ติ ใน หมู่ ท หาร เหมือน ญาติ - รบ เพื่อ ชาติ - รา-ช-นา วิ

ภาคผนวก ค

เอกสารทางดนตรีเทียบต้นฉบับและฉบับแปล
ของเพลง *ดอกประดู่* *เดินหน้า* และ *ราชนาวี*

ดอกประดู่

พระนิพนธ์ พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ
กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์
เรียบเรียง น.ค. สราญ เรื่องณรงค์ ร.น.

Vocal
March

Ha

เบส ส-มอ พลัน-ออก- สัน-คอง- ไป ลัด ไป เกาะ สี ชัง จน กระ- ทั้ง กระ- โจม ไฟ เที้ยว
Base. An chors a weigh off we go. Cut a cross the sea, 'till we see the light house. We

หา-ช้า- สึก- มิ ได้ นึก จะ กลับ มา ใน ถึง ดาย-ตาย ไป-ตายให้ แก่ ชาติ ของ
chased the foe, ne ver think of coming home. We die. We die. Dy ing for ou-r

เรา พวก เรา เจ็บ แล้ว ต้อง จำ ลับ-ลับ คาม ไว้ พลาง ช้าง บน ยอด กรัภาพ จะ
home. We learn from the past, learn from the pain. Sharpen ou-r swords, and be rea dy for

น้ำ สี ยาม เป็น ชาติ ของ เรา ธง ทก เสา ชัก ขึ้น ทก ลำ ถึง เรือ จะ จม ใน น้ำ ธง ไม่ ต่ำ ลง
war. S iam is ou-r home. The Navy ensigns hoisted high. Our ships be un der sea, but banners be hoisted

มา เกิด มา เป็น ไทย ใจ ร่วม กัน หละ-ติ รัก เหมือน ที่ เหมือน น้อง-ช่วย กัน บิอง ป รุ
high. We must u nite and be come one. Like bro thers, to ge ther we de

ที่ สยาม เป็น ชาติ ของ เรา อย่าให้ เขา มา ย่ำ มา ยี่ ถึง ดาย-ตาย-ตี-ตายใน หน้า ที่ ของ
fend. S iam is ou-r land. And we can't say we give in. If we shall die, sa cir fy for our

เรา พวก เรา ทก-ลำ จำ เช่น ดอก ประ-ดู่ วัน โห-วัน-วัน ดี-บาน คลี่ พร้อม-อยู่ วัน
home. We all must be like flowers of Pra doo. On hap-py days we blooms to ge ther. On

โหน ร่วง ไร-ดอก-โปรย ตก พรุ-ท-หาร เรือ เรา จง-ดู-ตาย เป็น-หมู่ ให้ ชาติ ไทย
rain-y days we s way and fall. Ro yal Thai Na vy, be rea dy to go fight.

FINE

แผนกวิชาการ คย.ทร.

เดินหน้า

เนื้อร้อง พระนิพนธ์ พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์
เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์
ทำนอง เพลงไทยเดิม "คุณลุงคุณป้า" ๒ ชั้น
เรียบเรียง พ.จ.อ. ทองคำปราโมทย์

Vocal

March

เกิด มา ทั้ง ที่ มัน ก็ ดี อยู่ แต่ เมื่อ
You're on ly seen, on ly when you are a

เป็น อีก สาม -ร้อย ปี ก็ ไม่ มี ใคร จะ เห็น ใคร เขา จะ นึก ใคร เขา จะ มีน เขา ก็ ลืม กัน เหมือน ตัว
-live. And soon you'd be nobo -dy to your tribe. Who'd have missed? Who'd have loved? They'd have for got -ten

เส้น นาน ไป เขา ก็ ลืม ใคร หรือ จะ ยืม ชีวิต ให้ เป็น ใคร จะ เห็น -ก็ - เห็น แต่ หน้า ใจ จำ ได้ -แต่
you. Soon things be blown a way. Who would've lent ya of his life? On ly good deeds remain in -side. Your ser -vice

ชื่อ ว่า ตัว เรา คือ ทหาร เรือ ไทย คาย แต่ ตัว ชื่อ ยัง หึ่ง ท้ว หึ่ง กรุง ก็ ไม่ ลืม ได้ หึ่ง เซ้า หึ่ง
as a Na vy be remembered through. Gone, but live by the name of the Na vy for -e -ver. South

เวสต์ หึ่ง นอร์ท หึ่ง อีสต์ จะ คิด ถึง ตัว เรา ไย จะ ต้อง คาย ทุก คน ไป ส่วน ตัว เรา คาย ไว้ ยืน
West, North, East, won't miss you for your life, we all soon will be gone. But shall we die, we keep,

- ไว้ ยืน แต่ ชื่อ ให้ โลก หึ่ง หลาย เขา ลือ ว่า ตัว เรา คือ ท-หาร เรือ ไทย - เกิด มา ทั้ง ที่ มัน ก็
- we keep, our name. Let they go praise our name of might -y sail -or of Thai land. You will see. Suf fer

มี อยู่ แต่ ทุกข์ ภัย วัน นี้ -เคราะห์ - ดี รุ่ง ชื่น รุ่ง นี้ จะ เป็น อย่าง ไร ดี เคย พบ ชั่ว เคย เห็น จน เคย
-ing is all a round. Be luck -y now, but will to mor row be the same? Good and bad, poor and rich, have and

เป็น มี เคย ได้ อ-นา คต เรา ไม่ รู้ ถึง ไม่ รู้ ก็ ต้อง เดิน ไป จะ กลัว ไป ไย -มัน ก็ ล่วง ไป ตาม เว ลา ไม่
none, we all feel. Fu ture is unknown, though we have to go on now. Why be a afraid? Time will change and come to you. If

คาย -วัน นี้ ก็ คง ไป ชี้ เอา วัน ช้าง หน้า วัน นี้ ยอ รุ่ง นี้ ดำ ไม่ ไซ้ ชี้ ข้ำ ปาก ของ ใคร หึ่ง เซ้า หึ่ง
not to day, then soon you be a way and gone. Praised to day, cursed a non. No, I won't be in your game! South,

เวสต์ หึ่ง นอร์ท หึ่ง อีสต์ จะ คิด ถึง ตัว เรา ไย จะ ต้อง คาย ทุก คน ไป ส่วน ตัว เรา คาย ไว้ ยืน
West, North, East, won't miss you for your life, we all soon will be gone. But shall we die, we keep,

- ไว้ ยืน แต่ ชื่อ ให้ โลก หึ่ง หลาย เขา ลือ ว่า ตัว เรา คือ ท หาร เรือ ไทย
- we keep, our name. Let they go praise our name of might -y sail -or of Thai land.

ไทย *rall....*
-แผนกริชาการ คย.ทร.

ราชนาวี

เนื้อร้อง
ทำนอง น.อ. ภิญญ โพนธ์สารวย ร.น.
เรียบเรียง พ.จ.อ. ทองคำ ปราโมทย์

Vocal

March

หนึ่ง พัน ห้า ร้อย ไมล์ ทะ-เล ไทย
Fif teen hundred miles of all Thai

มี นา-วี นี้ ฝ้า ฆ่า ศึก อึก ฆ่า ะ ตม โจน ติ นา วี นี้ รบ วั อยู่ ใหญ่ ที่ ตัน ต้อง สู้ ัก ฟาด
seas, Navy keeps guard. Some try to fight a-against our team. Thai Na vy be on guard. Though they come with such tons, we

พัน ให รั — ไม่ ปล่อย ให ฝาย ศ์ ทร ล้า อ-ธิ-ป โดย หนึ่ง พัน ห้า ร้อย เหมือน ดอก ประ ู่ ชื่อ
never fear. Ne ver let the foe come across the line! Fif teen hundred Just like Pra doo, our

ติ นา-วี เมือง ทอง — เรา ชาติ ัก รบ เกียรติ ก้อง — ยาม ศึก เรา ต้อง ชิง ชัย — เกิด มา ั้ง ที่ ไม่ ทกซ์ ก็
golden symbol tree. As war -ri ors we yearn for honored vic to -ry. And life is full with the ups

สุข ใจ — ไม่ ว่า ศึก เสือ เหนือ ใต้ — จม มั่น ลง ไป ใต้ บา ดาล เหมือน ดอก ประ ดาล แต่
and downs. We make them all go down, no matter who they'd be. Just like Pra be. With

Trio

รบ เรา ไม่ พลาด รา ช นา วี ชาติ ไทย เรา ใจ ท-หาร — เรือ กล้า หาญ รา ช นา
cou rage we fight. Raj cha na wee, we fight! Pride and ho -nor we have. Raj cha na

วี ต้อง การ เรา ท-หาร เรือ รัก ชาติ รบ ช่วย ัก ัน รบ วั เรา เข้ม แข็ง — ้ม ด้วย แรง ัก
wee, we go! We, lo yal Thai sail -or. Fight, we s trike with sharpened swords. We had fought with

รบ อง อาจ — สา-มค ติ ใน หมู่ ท หาร เหมือน ญาติ — รบ เพื่อ ชาติ — รา-ช-นา วี
all we had. Like a fa mi ly we u nite. For our home Raj cha na wee.

— รา ช นา วี ชาติ ไทย เรา ใจ ท-หาร — เรือ กล้า หาญ รา ช นา วี ต้อง
Raj cha na wee, we fight! Pride and ho -nor we have. Raj cha na wee, we

การ เรา ท-หาร เรือ รัก ชาติ รบ ช่วย ัก ัน รบ วั เรา เข้ม แข็ง — ้ม ด้วย แรง ัก รบ อง
go! We lo yal Thai sail -or. Fight, we s trike with sharpened swords. We had fought with all we

อาจ — สา-มค ติ ใน หมู่ ท หาร เหมือน ญาติ — รบ เพื่อ ชาติ — รา-ช-นา วี
had. Like a fa mi ly we u nite. For our home Raj cha na wee.

had. Like a fa mi ly we u nite. For our home Raj cha na wee.

ภาคผนวก ง.

แผ่นบันทึกเสียงเพลง ดอกประดู่ เติมน้ำ และ ราชนาวี ภาษาอังกฤษ

แปลโดย แพรวพรรณ พวงเกษม

จัดร้องโดย สิริกุล นรินทร์ มิกซ์เสียงโดย เกรียงไกร นรินทร์

(ผ่านบันทึกเสียง)